

SEURAKUNTAYHTYMÄN

TASEKIRJA
2018

Hyväksytty
yhteisessä kirkkovaltuustossa
27.3.2019

SISÄLLYSLUETTELO

Yleiskatsaus

Hallintojohtajan katsaus	1
Seurakuntayhtymä pähkinänkuoressa	2
Talouden kehitys	3

Hallintoelinten kokoonpano ja toiminta 2016–2018

Yhteinen kirkkovaltuusto	7
Yhteinen kirkkoneuvosto	9
Luottamushenkilöt, johtokunnat ja toimikunnat	12

Henkilöstö

Henkilöstö	18
Yhteistyötoimikunta	19

Seurakuntien väkiluvussa tapahtuneet muutokset

Seurakuntien väkiluku- ja toimintatilastot	21
--	----

Talousarvion toteutuminen/ toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Kustannusten kohdentamisen periaatteet	22
--	----

Pääluokka 1 Yleishallinto

Talous- ja henkilöstöhallinto	27
Tietohallinto ja Lahden IT-aluekeskus	29
Toimistoyksikkö	30
Päijät-Hämeen seurakuntien keskusrekisteri	32

Pääluokka 2 Paikallisseurakunnat

Keski-Lahden seurakunta	35
Launeen seurakunta	38
Joutjärven seurakunta	41
Salpausselän seurakunta	44
Nastolan seurakunta	47

Pääluokka 3 Yhteiset työmuodot

Viestintä	51
Kasvatus ja perheasiat	54
Diakonia ja sairaalasielunhoito	62
Leirikeskusyksikkö	68
Muu yhteinen seurakuntatyö	71

Pääluokka 4 Hautaustoimi

.....	76
-------	----

Pääluokka 5 Kiinteistötoimi

.....	84
-------	----

Talousarvion ylitykset/alitukset	88
Tuloslaskelman toteutuminen	89
Verotulojen erittely	90
Investointiosan toteutuminen	91
Rahoitusosan toteutuminen	95

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	96
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	96
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	98
Tase ja sen tunnusluvut	99
Yhteisen kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	101

Tilinpäätöslaskelmat

1 Tuloslaskelma	102
2 Rahoituslaskelma	103
3 Tase	104
4 Konsernitase	106
5 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	108

Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	109
2 Tuloslaskelman liitetiedot	110
3 Taseen liitetiedot	114
4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	120
5 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	121
6 Yhteistyösopimukset	121
7 Hautainhoitorahastot	122

Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	136
--	------------

Kirjanpito- ja tositteita koskevat luettelot ja selvitykset.....	137
---	------------

Liitteet

Lahden seurakuntayhtymän organisaatiokaavio

Kirkko on enemmän

Toimintavuosi 2018 on ollut monenlaisten tapahtumien sävyttämä. Alkuvuotta hallitsi keskustelu, jota käytiin monipuolisesti vuoden 1918 tapahtumien merkeissä. Lahdessa järjestettiin useita tapahtumia, joissa tutustuttiin tai kerrattiin historiaan kirjattuja tapahtumia Lahdessa keväältä 1918. Uusia historian tutkimuksia julkaistiin ja jotkut niistä innostivat kansalaisia keskustelemaan ylipäänsä historian tutkimuksen sisällöstä ja tutkimusmenetelmistä. Hennalan kasarmialueen ja Felmannin puiston vankileirien historiasta saatiin uutta tietoa. Lahden seurakuntayhtymän henkilöstöllä oli myös mahdollisuus saada uutta tietoa ja tutustua oman paikkakunnan historiaan asiantuntevien luennoitsijoiden tilaisuuksissa.

Viime vuosi oli myös vaalivuosi. Seurakuntavaalit pidettiin syksyllä marraskuussa. Yhteinen kirkkovaltuusto sai uuden kokoonpanon, jossa suunnilleen puolet valituiksi tulleista ovat luottamustehtävässään ensimmäistä kertaa. Seurakuntaneuvostojen jäsenistä on myös uusia noin puolet valituiksi tulleista. Vaaleissa kävi äänestämässä 9,3 % äänioikeutetuista seurakuntalaisista. Äänestysaktiivisuus jäi näin ollen kokonaan äänestysprosentista, kun keskimäärin 14,4 % kaikkien seurakuntien jäsenistä käytti mahdollisuuttaan vaaleissa.

Uudet luottamushenkilöt saavat ensi töikseen mahdollisuuden paneutua seurakuntien uuteen strategiaan, ”Kirkko on enemmän”. Vanhan kirkkovaltuuston kaudella strategiaa ryhdyttiin valmistelemaan ja laajan työn tuloksena uusi strategia esiteltiin ensimmäisessä uuden valtuuston kokouksessa. Valmistelutyön kuluessa paneuduttiin toimintaympäristön näkyvissä oleviin haasteisiin ja tulossa oleviin muutoksiin. Eri alojen asiantuntijoita kuultiin seminaareissa monipuolisesti. Tutuiksi tulivat muun muassa tulevaisuustutkijoiden ajatukset, ympäristötyön ammattilaisten näkökulma, kokonaiskirkon tavoitteet lähetystyön alueella ja kokemukset muiden paikkakuntien toimintatavoista. Toimintaympäristön analyysin jälkeen hyväksyttiin uuden strategian keskeiseksi sisällöksi viisi toimintalinjaa: kristinuskon ymmärrettävä kertominen, yhdessä toiminta, hyvän tekeminen, kestävä kehitys ja rohkaistaminen kristittyinä elämiseen. Kirkkovaltuusto pitää osaltaan huolen, että valittuja linjauksia ryhdytään toteuttamaan, kun toimintasuunnitelmia tehdään seuraavia vuosia varten.

Taloudellisesti vuosi 2018 jää historiaan vahvana kasvun vuotena. Useimpien ekonomistien arvio näyttää olevan, että kasvun paras aika toteutui ja edessä on niukemmat vuodet. Talouskasvu ei näkynyt kuitenkaan seurakuntayhtymän verotuloissa. Kirkollisverotuloa kertyi 18,0 milj. euroa ja se on 731 000 euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Toimintatuottoja kertyi 5,1 milj. euroa. Kun toimintamenoissa tuli säästöä, vuosikate toteutui 2,3 milj. euron määräisenä. Toimintavuoden tulos oli riittävä ja talous oli koko vuoden ajalta tasapainossa.

Seurakuntien toimintaan on osallistunut suuri vapaaehtoisten, luottamushenkilöiden, työntekijöiden ja seurakuntalaisten määrä. Suurkiitos kaikille osuutensa tuoneille!

Hannu Sarikka
Hallintojohtaja

Talouden kehitys

Talouden kehitys

Maailmantalouden kasvu hidastui 2018. Vuoden aikana kauppapoliittiset jännitteet Kiinan ja Yhdysvaltojen välillä sekä kauppasota ja tuontitullikorotukset varjostivat maailmantalouden kehitystä. Suomen talouden kasvu jatkui edelleen ja työllisyys kasvoi yli odotusten. Euribor-korot pysyivät edelleen negatiivisena koko vuoden. Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2018 keskimääräinen inflaatio oli 1,1 %. Joulukuussa 2018 inflaatio oli 1,2 % (Euroalueella 1,6 %).

Lahden kaupungin väkiluku 120 002 (lähde Lahden kaupunki) kasvoi 389:lla vuoden aikana. Työttömien osuus työvoimasta laski 14,3 %:iin vuoden 2018 lopussa (koko maa 9,7 %). Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni 23,7 %:lla. Alle 25-vuotiaiden osuus työttömistä oli 14,6 %. Vuotta aikaisemmin alle 25-vuotiaiden osuus oli 13,8 %.

Lahden seurakuntayhtymän väkiluku 79 503 pieneni 1 009:lla (-1,3 %) vuonna 2018. Vuonna 2017 Lahden seurakuntiin kuului 80 512 henkilöä. Kirkkoon kuulumisprosentti oli 66,3 % (67,3 % 31.12.2017). Liittyneitä oli 473 (489) ja eronneita 1 524 (1 456).

Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

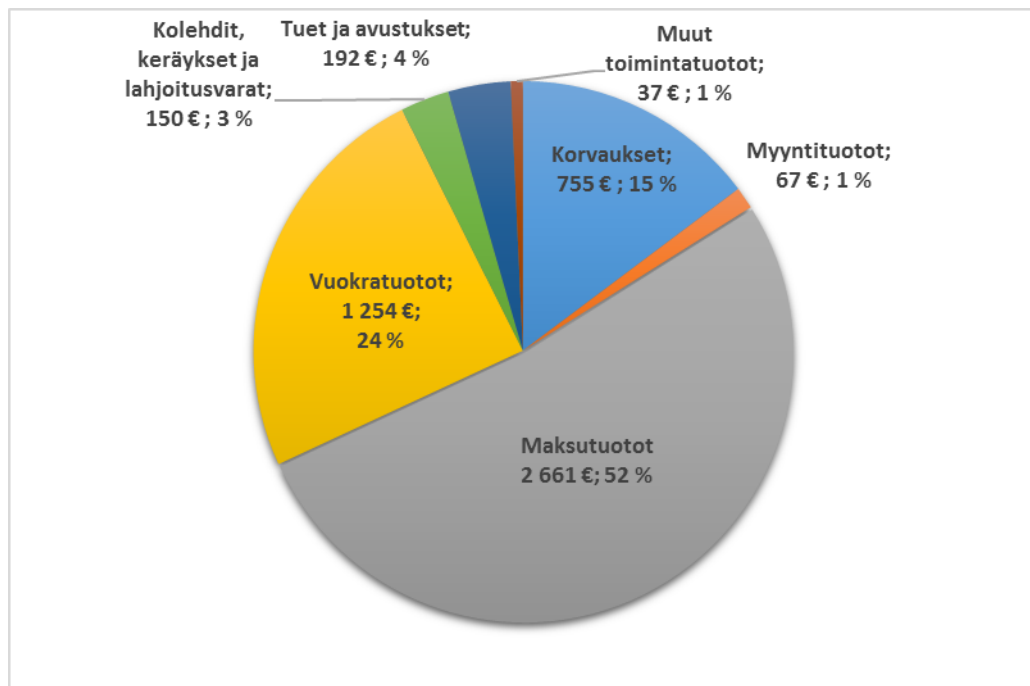
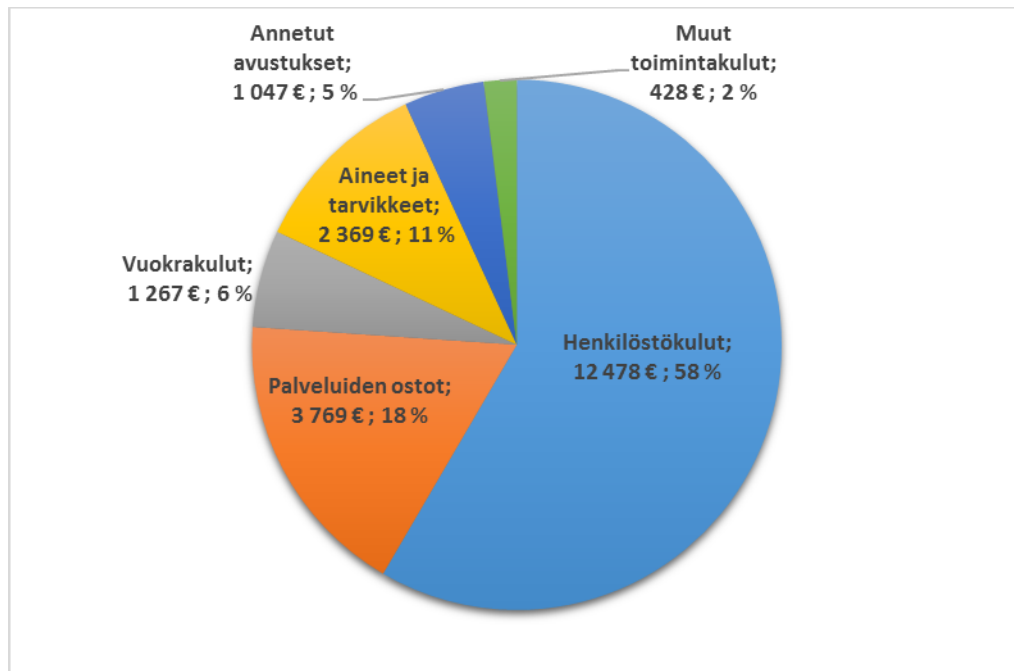
Tammikuun 2019 kirkollisverotulot ovat 1 765 402 euroa, -1,0 % vuoden 2018 tammi-kuuta pienemmät.

Käyttötalous

Toimintatuotot kasvoivat 74 000 euroa, 1,5 %, vuodesta 2017. Vuokratuotot kasvoivat 65 000 euroa, 5,5 %. Maksutuotot kasvoivat 88 000 euroa, 3,4 %, joista eniten kasvua toteutui majoitusmaksuissa (+41 000 euroa).

Henkilöstökulut pienenevät 2,3 %, 295 000 euroa edellisvuoteen verrattuna. Palkat ennen jaksotuksia kasvoivat 54 000 euroa. Lomarahoissa on toteutettu kilpailukyky sopimuksen mukainen leikkaus. Kirkon virka- ja työehtosopimuksen 2018–2020 mukaiset palkkojen tarkistukset toteutettiin 1.4.2018 alkaen.

Muut toimintakulut pienenevät 2,1 %, 9 000 euroa.

Käyttötalouden tuotot vuonna 2018, 1 000 € (5 116 000 €)**Käyttötalouden kulut vuonna 2018, 1 000 € (21 358 000 €)**

Toimintakate oli 0,3 milj. euroa edellisvuotta pienempi, pääosin henkilöstökulujen vähenemisen vuoksi. Vuosikate oli 2,3 miljoonaa euroa. Poistot 1,9 milj. euroa olivat saman suuruiset kuin vuonna 2017. Tilikauden ylijäämä 0,5 milj. euroa oli 1,4 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2017.

Talouden kehitys

Toimintakuluista 24 % katettiin toimintatuotoilla. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli 58 % ja kokonaisverotuloista 61 %. Verotulojen osuus kokonaistuotoista oli 79 %. Talous on ylijäämäinen ja tasapainoinen.

1 000 €	2018	2017	muutos	%
TOIMINTATUOTOT	5 116	5 042	74	1,5
Henkilöstökulut	-12 478	-12 773	-295	-2,3
Palveluiden ostot	- 3 769	-3 763	6	0,2
Vuokrakulut	-1 267	-1 170	97	8,3
Aineet ja tarvikkeet	-2 369	-2 422	-53	-2,2
Annetut avustukset	- 1 047	-1 059	-12	-1,2
Muut toimintakulut	-428	-438	-9	-2,1
TOIMINTAKULUT	-21 358	-21 624	-266	-1,2
TOIMINTAKATE	-16 242	-16 582	-340	-2,1
VUOSIKATE	2 309	3 711	-1 402	-37,8
Poistot ja arvonalentumiset	-1 908	-1 896	12	0,7
TILIKAUDEN TULOS	401	1 815	-1 414	-77,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	484	1 894	-1 410	-74,5

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstökulut alittivat arvion 561 000 eurolla. Alituksesta 161 000 euroa aiheutui palkkoista ja palkkioista, 266 000 euroa henkilösivukuista ja 134 000 euroa henkilökulujen oikaisueristä. Palvelujen ostot alittivat arvion 101 000 eurolla sekä aine- ja tarvikeostot alittivat 120 000 eurolla. Toimintatuotot ylittivät talousarvion 269 000 eurolla. Toimintakulut yhteensä olivat 611 000 euroa talousarviota pienemmät. Toimintakate alitti arvion 880 000 eurolla. Tilikauden ylijäämä ylitti arvion 178 000 eurolla.

1 000 €	2018	TA 2018	yli/ali	%
TOIMINTATUOTOT	5 116	4 847	269	105,6
Henkilöstökulut	-12 478	-13 039	-561	95,7
Palvelujen ostot	- 3 769	-3 870	-101	97,4
Vuokrat	-1 267	-1 228	39	103,2
Aineet ja tarvikkeet	-2 369	-2 488	-120	95,2
Avustukset	- 1 047	-1 021	26	102,5
Muut toimintakulut	-428	-323	105	132,6
TOIMINTAKULUT	-21 358	-21 969	-611	97,2
TOIMINTAKATE	-16 242	-17 122	-880	94,9
VUOSIKATE	2 309	2 126	183	108,6
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-484	-306	178	158,2

Verotulojen kehitys

Verotulojen ja valtionrahoituksen yhteismäärä olivat 713 000 euroa edellisvuotta pienemmät ja 468 000 euroa talousarviota pienemmät. Lahden seurakuntayhtymän kirkollisveroprosentti oli 1,50. Toteutuneet kirkollisverotuotot olivat 731 000 euroa edellisvuotta ja 468 000 euroa talousarviota pienemmät.

Kirkollisverotulot

	2018	TA 2018	2017	2016	2015
1.000€	18 032	18 500	18 763	18 846	19 403
Muutos €	-731	-468	-83	-558	
Muutos %	-3,9	-2,5	-0,4	-2,9	

Laskennallinen kirkollisverotuotto on 227 euroa / jäsen (233 euroa 2017). Luku on laskettu koko jäsenmäärästä eikä työssäkäyvien osuutta ole huomioitu. Väkiluvun pienentyminen vaikuttaa verotuloihin viiveellä.

Yhteisöveron viimeiset erät tilitettiin vuonna 2017.

Vuosikate ja tulos

Vuosikate 2 309 000 euroa kattoi investoinnit 613 000 euroa ja lainojen lyhennykset 1 178 000 euroa, yhteensä 1 791 000 euroa. Yhtymän tulos oli 484 000 euroa ylijäämäinen.

Rahoitustilanne

Rahoitustuotot ja -kulut olivat 217 000 euroa muodostuen pääosin sijoitusarvopaperien myynneistä. Sijoitusten arvonalennusten vaikutus yhteensä oli 458 000 euroa. Yhtymällä oli tilinpäätöksessä Nastolan seurakunnalta siirtyneitä lainoja 3 781 250 euroa. Toteutuneet investoinnit 613 000 euroa alittivat muutetun talousarvion 1 786 000 eurolla. Suurimmat yksittäiset alitukset liittyivät Liipolan seurakuntakeskuksen korjaukseen ja Mustakallion huoltorakennuksen uusimiseen. Suurimmat yksittäiset talousarviossa huomioimattomat investoinnit liittyivät Nastolan hautausmaan huoltorakennukseen sekä kaluste- ja varustehankintoihin. Asunto-osakkeiden myyntituotot olivat 172 000 euroa. Rahavarat kasvoivat 1,0 milj. euroa.

Pysyvät vastaavat, investoinnit ja lainat

Lahden seurakuntayhtymän keskimääräinen vuosikate vuosilta 2016-2018 oli 3 063 000 euroa. Vastaavan ajankohdan keskimääräiset investoinnit olivat 1 131 000 euroa ja lainanlyhennykset 777 000 euroa.

Suurimmat toteutuneet investoinnit olivat Levon aluetyöt 132 000 euroa sekä kone- ja kalustohankinnat 89 000 euroa. Investointien toteutumisaste muutettuun talousarvioon verrattuna oli 25,6 %.

Hallintoelinten kokoonpano ja toiminta/
Yhteinen kirkkovaltuusto

Yhteinen kirkkovaltuusto

Yhteinen kirkkovaltuusto käyttää seurakuntayhtymän ylintä päätösvaltaa kirkkolain ja kirkkojärjestyksen nojalla.

Lahden seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto kokoontui 4 kertaa vuonna 2018 (5 krt v. 2017), pöytäkirjapöytäkälyä kertyi 35 (40 kpl v. 2017). Yhteinen kirkkovaltuusto päätti seuraavista asioista:

Valinnat ja henkilöstöasiat

Yhteinen kirkkovaltuusto

- merkitsi tiedoksi seurakuntayhtymän vuoden 2017 henkilöstötilinpäätöksen
- vahvisti seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston paikkajaon vaalikaudeksi 2019–2020
- päätti puistopäällikön, arkistosihteerin ja varhaiskasvatuksen ohjaajien virkanimikkeiden muuttamisesta 1.10.2018 alkaen
- päätti määräaikaisen perheneuvojan (297) viran jatkamisesta ajalle 1.1.2019–31.12.2020
- päätti kasvatuksen ja perheasioiden yksikön nuorisotyönohjaajan (233) viran muuttamisesta nuorisomuusikon viraksi 1.1.2019 alkaen
- merkitsi tiedoksi vuoden 2018 seurakuntavaalien tuloksen yhteisen kirkkovaltuuston osalta

Hallintoa ja taloutta koskevat päätökset

Yhteinen kirkkovaltuusto

- hyväksyi seurakuntayhtymän ja hautainhoitorahastojen vuoden 2017 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden
- päätti vuoden 2019 talousarviotyöskentelyn aloittamisesta toiminnan painopisteiden määrittämisellä
- vahvisti toimintatuottojen, toimintakulujen, verotulojen, vuosikatteen ja investointien kokonaismäärän sekä keskeiset painopistealueet vuoden 2019 talousarvion laatimisen perusteiksi
- päätti seurakuntayhtymän taloussäännön päivittämisestä 1.7.2018 alkaen
- merkitsi tiedoksi leirikeskusyksikön toiminnan tehostamisen mahdollisuuksista annetun selvityksen
- hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset keväällä 2018:
 - kirkon uudesta virka- ja työehtosopimuksesta 2018–2022 johtuvat 152 000 euron palkantarkistukset ja uudet työalakohtaiset toimintakatteet
 - leirikeskusyksiköstä 15 000 euron palkkamäärärahan siirtämisen takaisin henkilöstöhallintoon
 - hautausmaakiinteistöjen tuottoihin 99 000 euroa ja hautausmaakiinteistöjen menoihin 94 000 euroa
 - Levon hautausmaan aluetyöinvestointiin 200 000 euroa
 - Salpausselän kirkon korjaukseen 50 000 euroa, joka sisältyy kokonaisinvestointeihin
- hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset syksyllä 2018:
 - seurakuntavaaleja varten 33 000 euroa
 - Salpausselän seurakunnan henkilöstökuluihin 33 700 euroa
 - leirikeskusyksikön toimintakuluihin 27 000 euroa ja toimintamenoihin 27 000 euroa
 - hautausmaakiinteistöjen tuloihin 52 000 euroa ja kuluihin 25 000 euroa

Hallintoelinten kokoonpano ja toiminta/
Yhteinen kirkkovaltuusto

- merkitsi kokouksessaan 26.9.2018 tiedoksi seurakuntayhtymän lausunnon kirkkohallituksen esitysluonnokseen hiippakuntajaotuksen muuttamisesta
- merkitsi kokouksessaan 28.11.2018 tiedoksi seurakuntayhtymän kannanoton kirkkohallituksen esitysluonnokseen hiippakuntajaotuksen muuttamisesta
- vahvisti seurakuntayhtymän veroprosentin vuodelle 2019
- hyväksyi Nastolan kirkon julkisivun korjaussuunnitelman
- vahvisti seurakuntayhtymän hautapaikkamaksut 1.1.2019 alkaen
- päätti seurakuntayhtymän hautaustoimen ohjesäännön päivittämisestä 2019 alkaen ja alisti päätöksen Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin vahvistettavaksi
- päätti Levon hautausmaan sirottelualue A13SA -osaston perustamisesta, uurnahautaosasto B03 hautojen hallinta-ajan muuttamisesta ja uurnametsä-osastojen käyttösuunnitelmien muuttamisesta ja alisti päätöksen Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin vahvistettavaksi
- päätti Mustankallion hautausmaan arkkuhautaosastojen A, B, C ja D muuttamisesta arkku- ja uurnahautaosastoiksi sekä uurnahautaosaston D2 hautojen hallinta-ajan muuttamisesta ja alisti päätöksen Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin vahvistettavaksi
- päätti Nastolan hautausmaan Muistolehto 2 ja Sirottelualue 2 -osastojen perustamisesta ja alisti päätöksen Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin vahvistettavaksi
- hyväksyi seurakuntayhtymän ja hautainhoitorahastojen vuoden 2019 talousarviot ja vuosien 2020–2021 toiminta- ja taloussuunnitelmat
- hyväksyi Lahden seurakuntayhtymän uuden strategian ”Kirkko on enemmän” 2019–2026
- merkitsi tiedoksi Launeen seurakunnan tilasuunnittelusta annetun selvityksen

Aloitteet

- Joutjärven seurakunnan valtuutettu Tapani Ripatti teki 26.9.2018 yhteisessä kirkkovaltuustossa seuraavan sisältöisen aloitteen:
”Lahden seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto päättää, että ylipäällikön päiväkäsky poistetaan Lahden seurakuntayhtymään kuuluvista kirkoista ja muista julkisista tiloista.”

Tapani Ripatin aloitetta on käsitelty Joutjärven, Keski-Lahden, Launeen, Nastolan ja Salpausselän seurakuntien seurakuntaneuvostoissa sekä yhteisessä kirkkoneuvostossa syksyllä 2018. Ripatin aloitteeseen vastataan yhteisessä kirkkovaltuustossa 27.3.2019.

Hallintoelinten kokoonpano ja toiminta/
Yhteinen kirkkoneuvosto

Yhteinen kirkkoneuvosto

Yhteisen kirkkoneuvoston tehtävänä on johtaa seurakuntayhtymän hallintoa, talouden ja omaisuuden hoitoa ja valmistella yhteisen kirkkovaltuuston käsittelemät asiat ja panna täytäntöön sen päätökset.

Vuonna 2018 yhteinen kirkkoneuvosto kokoontui 9 kertaa (9 krt v. 2017), pöytäkirjanpykälää kertyi 153 (138 kpl v. 2017). Yhteiselle kirkkovaltuustolle esiteltujen asioiden lisäksi yhteinen kirkkoneuvosto päätti seuraavista asioista:

Valinnat ja henkilöstöä koskevat asiat

Yhteinen kirkkoneuvosto

- nimesi seurakuntayhtymän keskusvaalitoimikunnan syksyn 2018 seurakuntavaaleja varten
- nimesi uuden jäsenen viestintätoimikuntaan Virpi Suhosen tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi 2018
- nimesi seurakuntayhtymän ehdokkaan Lahden Kansainvälinen Urkuviikko ry:n hallitukseen vuodeksi 2019
- nimesi seurakuntayhtymän edustajat Kiinteistösaakeyhtiö Levon krematorion yhtiökokouksiin vuodeksi 2019
- nimesi seurakuntayhtymän edustajat Kiinteistö Oy Ilveksen yhtiökokouksiin vuodeksi 2019
- päätti jatkaa Lahden seurakuntayhtymän paikallista virka- ja työehtosopimusta 1.2.2018 lähtien
- päätti Kirkon virka- ja työehtosopimuksen 2018–2020 paikallisesta soveltamisesta 1.7.2018 alkaen
- hyväksyi Kirkon pääsopijapuolten suosituksen epäasiallista kohtelua ja häirintää ehkäisevistä toimenpiteistä Lahden seurakuntayhtymää sitovaksi 1.1.2019 alkaen
- päätti KirVESTES 2018–2020 suorituslisän käyttöön ottamisesta Lahden seurakuntayhtymässä 1.1.2020 alkaen
- päätti opiskelijoiden ohjauksesta maksettavasta korvauksesta 1.7.2018 alkaen
- hyväksyi seurakuntayhtymän henkilöstösuunnitelman vuosille 2019–2021
- päätti hautaustoimen, tietohallinnon ja taloushallinnon tehtävänimikkeiden muuttamisesta 1.7.2018 alkaen
- päätti toimistoyksikön toimistosihteerin (581) ottamisesta palvelussuhteeseen 1.2.2018 alkaen
- päätti erityisammattimiehen (416) ottamisesta palvelussuhteeseen 1.4.2018 alkaen
- päätti palveluesimiehen (487) ottamisesta palvelussuhteeseen 1.6.2018 alkaen
- päätti viestintäpäällikön (144) ottamisesta palvelussuhteeseen 1.7.2018 alkaen
- päätti hautaustoimen puistopuutarhurin (1036) ottamisesta palvelussuhteeseen 1.1.2019 alkaen
- päätti hautaustoimen erityisammattimiehen (582) ottamisesta palvelussuhteeseen 1.1.2019 alkaen
- päätti kiinteistötoimen suntio-vahtimestarin (514) ottamisesta palvelussuhteeseen 1.1.2019 alkaen

Hallintoelinten kokoonpano ja toiminta/
Yhteinen kirkkoneuvosto

Hallintoa ja taloutta koskevat päätökset

Yhteinen kirkkoneuvosto

- vahvisti työalakohtaiset määräraha-kehitykset ja talousarvion laatimissuhteet vuodelle 2019
- päätti kirkon virallisille lähetysjärjestöille ja Kirkon Ulkomaanavulle osoitettavasta avustuksen jakosuhteesta vuodelle 2019
- käsitteli vuoden 2018 talousarvion ja toiminnallisten painopisteiden toteutumisen arviointia työmuodoittain kesäkuussa 2018
- hyväksyi talousarvion käyttöohjeet Lahden seurakuntayhtymän määrärahojen käyttäjille vuodelle 2019
- hyväksyi seurakuntayhtymän sijoitustoiminnan periaatteet vuodelle 2019
- päätti seurakuntayhtymän hankintaohjeen päivittämisestä 1.1.2019 alkaen ja toimivaltuuksien myöntämisestä Lahden seurakuntayhtymän hankinta-asioissa 1.1.2019 alkaen
- myönsi Lahden Kansainväliselle Urkuviikolle avustuksen vuodelle 2019
- myönsi Lahden kaupunginmuseolle/Päijät-Hämeen maakuntamuseolle avustuksen Nastolan historiateoksen toteuttamista varten vuonna 2019
- vahvisti seurakuntayhtymän tilojen ja esiintymislavan käytöstä perittävät vuokrat 1.1.2019 alkaen
- vahvisti seurakuntayhtymän leirikeskusyksikön maksut 1.1.2019 alkaen
- vahvisti seurakuntayhtymän henkilökunnalta perittävät maksut ja alennukset 1.1.2019 alkaen
- myönsi talouspäällikölle toimivallan eräiden Lahden seurakuntayhtymän palveluista perittävien maksujen vahvistamiseksi 1.10.2018 alkaen
- käynnisti seurakuntayhtymän uuden strategian valmistelun vuosille 2019–2026
- päätti Lahden seurakuntayhtymän lausunnosta kesäkuussa 2018 kirkkohallituksen esitysluonnokseen hiippakuntajaotuksen muuttamiseksi
- päätti antaa seurakuntayhtymän lausunnon lokakuussa 2018 kirkkohallituksen esitykseen Päijät-Hämeen seurakuntien siirtämisestä Mikkelin hiippakuntaan
- päätti Palvelevan puhelimen yhteistyösopimusten päivittämisestä 1.1.2019 alkaen
- hyväksyi sielunhoitotoimen järjestämistä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä koskevan sopimuksen vuodesta 2019 alkaen
- päätti Siikaniemen Rysänperän alueen antamisesta luonto- ja kalastusmatkailukäyttöön Päijät-Hämeen Kalatalouskeskus ry:lle 1.1.2019 alkaen
- päätti Nastolan kirkonkylän alueen 18.5.2017 jätetyn maisematyölupahakemuksen mukaisista metsänhoitotoimenpiteistä
- käsitteli Nastolan kirkonkylän alueen metsänhoitotoimenpiteistä 14.6.2018 tehdystä päätöksestä jätetyn oikaisuvaatimuksen
- päätti pyytää lausunnot seurakuntayhtymän kiinteistösuunnitelmasta vuosille 2019–2026
- päätti seurakuntayhtymän kirkonkirjojen ja muiden asiakirjojen tallettamisesta Kansallisarkistoon vuodesta 2018 alkaen
- päätti Lahdessa vuonna 2020 järjestettävien valtakunnallisten lähetysjuhlien ajankohdasta, juhlapaikasta ja määrärahasta

Hallintoelinten kokoonpano ja toiminta/
Yhteinen kirkkoneuvosto

- vahvisti Lahden seurakuntayhtymän englannin-, ruotsin- ja venäjänkielisen nimen
- hyväksyi Lahden seurakuntayhtymän vieraanvaraisuutta ja lahjoja koskevan ohjeistuksen 1.10.2018 alkaen
- hyväksyi seurakuntayhtymän ympäristöohjelman vuosille 2019–2022 ja päätti kirkon ympäristödiplomin hakemisesta
- hyväksyi seurakuntayhtymän ja Hämeen poliisilaitoksen välisen poliisipappitoimintaa koskevan yhteistyösopimuksen 1.1.2019 alkaen
- päätti Euroopan unionin yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisesta Lahden seurakuntayhtymässä 25.5.2018 alkaen ja tietosuojavastaavan nimeämisestä 1.4.2018 alkaen
- päätti seurakuntayhtymän tietosuojapolitiikasta 1.12.2018 alkaen ja tietosuojatyöryhmän kokoonpanon täydentämisestä
- nimesi seurakuntayhtymän ja IT-aluekeskuksen tietosuojavastaavan ajalle 1.1.–31.12.2019

Hankintoja ja hankintasopimuksia koskevat päätökset

Yhteinen kirkkoneuvosto

- päätti Lahden seurakuntayhtymän/Lahden IT-aluekeskuksen liittymisestä KL-Kuntahankinnat Oy:n Microsoft-käyttöoikeuksien jälleenmyynti ja käyttöoikeuksiin liittyvät palvelut -puitesopimukseen jäljellä olevaksi sopimuskaudeksi 1.4.2018–15.1.2022
- päätti Lahden seurakuntayhtymän/ Lahden IT-aluekeskuksen Microsoft-tuotelisenssien hankinnasta vuosille 2019–2021
- päätti Lahden seurakuntayhtymän/ Lahden IT-aluekeskuksen sitoutumisesta KL-Kuntahankinnat Oy:n Monitoimilaitteet ja niihin liittyvät palvelut -kilpailutukseen sopimuskaudeksi 2018–2022
- päätti Lahden seurakuntayhtymän/Lahden IT-aluekeskuksen liittymisestä KL-Kuntahankinnat Oy:n ICT-laitteiden leasingrahoitus- ja elinkaarenhallintapalvelut -puitesopimukseen 1.10.2018 alkaen
- päätti yksilöllisen varainhoidon palvelun sopimuksen jatkamisesta ajalle 1.4.2018–31.3.2019
- päätti yksilöllisen varainhoidon palvelun sopimuksen uudistamisesta ja sopimuksen jatkovuoden käyttämisestä ajalle 1.4.2019–31.3.2020
- päätti hautaustoimen korjaamotoimintaa koskevan sopimuksen jatkamisesta ajalle 10.4.2018–9.4.2019
- päätti arkkuhautojen kaivamista ja peittämistä koskevan urakkasopimuksen jatkamisesta vuodeksi 2019
- päätti sopimuksen solmimisesta Nuori Kirkko ry:n kanssa Lastenkirkon digitaalisten palvelujen tuottamisesta 1.1.2019 alkaen
- päätti Lahden seurakuntayhtymän työterveyshuollon palvelujen hankinnasta 1.3.2019 alkaen
- päätti Kirkonseutu-lehteä koskevan palvelusopimuksen jatkamisesta ajalle 1.4.2019–31.3.2020
- päätti Asunto Oy Lahti -nimisen yhtiön osakkeiden nrot 18–22 myymisestä vuonna 2018
- käsitteli hautaustoimen kuorma-auton hankintaa ja päätti keskeyttää hankinnan
- käsitteli Nastolan kirkon julkisivun korjausurakan hankintaa ja päätti keskeyttää hankinnan

Yhteinen kirkkovaltuusto v. 2017–2018**Puheenjohtaja:** Vänskä Seppo, 20.6.2018 asti**Varapuheenjohtaja:** Vierumäki Matti, puheenjohtaja 26.9.2018 alkaen**Keski-Lahden seurakunnan valtuutetut:**

1. Airamo Raimo
2. Eskelinen Pekka
3. Halme Lauri
4. Hiilamo Simo
5. Hovi Iida
6. Nieminen Erkki
7. Nivala Katri
8. Norjava Merja-Liisa
9. Ojala Pekka
10. Reijomaa Lasse
11. Taavila Marja-Leena
12. Vahter Merja
13. Vierumäki Matti
14. Viinanen Riitta
15. Öster Kirsi

Joutjärven seurakunnan valtuutetut:

1. Falk Mika
2. Kantoluoto Jussi
3. Karisto Virpi
4. Peippo Timo
5. Ripatti Tapani
6. Simolin Kari
7. Taipale Esa
8. Wallin Tiina
9. Vikman Keijo

Nastolan seurakunnan valtuutetut:

1. Eskola Päivi
2. Honkanen Reino, 15.4.2018 asti
3. Immonen Marja-Liisa, 26.9.2018 alkaen
4. Istukaissaari Juha
5. Kaukonen Simo
6. Kulonen Esko, 8.5.2018 alkaen
7. Nyman Tarja
8. Oksanen Ohto
9. Silventoinen Sari
10. Suhonen Virpi, 24.5.2018 asti

Launeen seurakunnan valtuutetut:

1. Jokinen Eila
2. Kaakinen Risto
3. Laine Heikki
4. Leppänen Regina
5. Miettunen Martti
6. Paulamäki Risto
7. Taipale Esko
8. Talja Martti
9. Uutela Kirsi
10. Vallinen Jouni
11. Vierumäki Marja-Leena

Salpausselän seurakunnan valtuutetut:

1. Haara Matti
2. Helanterä Antero
3. Kaartinen Leena
4. Leinonen Seppo, 26.9.2018 alkaen
5. Leivo-Tamminen Sirkka-Liisa, 4.4.2018 alkaen
6. Salonen Matti, 31.1.2018 asti
7. Sintonen Eija
8. Sunna Seija
9. Uronen Hanna
10. Vänskä Seppo, 20.6.2018 asti

Luottamushenkilöt, johtokunnat ja toimikunnat

Yhteinen kirkkoneuvosto v. 2017–2018

Puheenjohtaja: Pelkonen Heikki, kirkkoherra

Jäsenet:

1. Hiilamo Simo, varapuheenjohtaja
2. Eskola Päivi
3. Jokinen Eila
4. Kaartinen Leena
5. Kaukonen Simo
6. Leppänen Jari
7. Nieminen Erkki
8. Pesonen Hanna
9. Taipale Esa
10. Viinanen Riitta
11. Vikman Keijo

Henkilökohtaiset varajäsenet:

1. Nivala Katri
2. Nyman Tarja
3. Lampen Pia
4. Taipale Esko
5. Lahtinen Lasse
6. Leivo Olli
7. Helanterä Antero
8. Kotinurmi Heikki
9. Simolin Kari
10. Vahter Merja
11. Karisto Virpi

Suhteellisten vaalien vaalilautakunta v. 2017–2018

Jäsenet:

Norjava Merja-Liisa
Taipale Esa
Viinanen Riitta

Varajäsenet tässä järjestyksessä:

1. Vallinen Jouni
2. Vierumäki Marja-Leena
3. Helanterä Antero

Tilintarkastaja v. 2015–2018

Säilä Esko, JHT, HT/ KPMG Oy Ab

Seurakuntaneuvostot v. 2017–2018

Keski-Lahden seurakuntaneuvosto

Puheenjohtaja: Hämäläinen Miika, kirkkoherra

Jäsenet:

1. Eskelinen Pekka
2. Hiilamo Simo
3. Hovi Iida
4. Huusari Hannu
5. Ihalainen Antero
6. Iso-Kuortti Marketta
7. Nieminen Erkki
8. Nivala Katri
9. Norjava Matti
10. Norjava Merja-Liisa
11. Ojala Pekka
12. Reijomaa Lasse
13. Taavila Marja-Leena
14. Vartiainen Ritva
15. Vierumäki Matti, varapuheenjohtaja
16. Viinanen Riitta

Launeen seurakuntaneuvosto

Puheenjohtaja: Pelkonen Heikki, kirkkoherra

Jäsenet:

1. Ikonen Jouni
2. Jokinen Eila
3. Kaakinen Risto
4. Kotinurmi Heikki
5. Laine Heikki
6. Linkola Seppo
7. Leppänen Regina, varapuheenjohtaja
8. Matikainen Jorma
9. Nurminen Atte
10. Paulamäki Risto
11. Siivonen Anni
12. Tölli Saara
13. Uosukainen Nina
14. Vierumäki Marja-Leena

Joutjärven seurakuntaneuvosto**Puheenjohtaja:** Wallin Hannes, kirkkoherra**Jäsenet:**

1. Falk Mika, varapuheenjohtaja
2. Haarala Martti
3. Hautakoski Sami, 1.6.2018 alkaen
4. Kantoluoto Jussi
5. Karisto Virpi
6. Kaukanen Sirkka-Liisa, 25.9.2018 alkaen
7. Kemppainen Pekka
8. Kumpulainen Saara
9. Lehto Janne
10. Ojala Tuula
11. Reponen Arto
12. Ripatti Tapani
13. Toikka Janne, 6.8.2018 asti
14. Wallin Tiina
15. Vanhanen Matti, 31.5.2018 asti
16. Vikman Keijo

Nastolan seurakuntaneuvosto**Puheenjohtaja:** Eskelinen Kari, kirkkoherra**Jäsenet:**

1. Arraste-Kihlakaski Mervi
2. Eskola Päivi
3. Honkanen Reino, 15.4.2018 asti
4. Immonen Marja-Liisa
5. Istukaissaari Juha
6. Karjalainen Pasi, 31.5.2018 alkaen
7. Kaukonen Simo
8. Kulonen Esko
9. Kuparinen Raija, 26.4.2018 alkaen
10. Känkänen Kari
11. Natunen Salla
12. Nyman Tarja
13. Oksanen Ohto, varapuheenjohtaja
14. Pynnönen Hannu
15. Silventoinen Sari
16. Suhonen Virpi, 24.5.2018 asti

Salpausselän seurakuntaneuvosto**Puheenjohtaja:** Kuirinlahti Sari, kirkkoherra**Jäsenet:**

1. Annola Hannu
2. Helanterä Antero
3. Kutvonen Maija-Liisa
4. Perkiö Kyösti
5. Pesonen Hanna
6. Rothberg-Mikkonen Jonna
7. Savolainen Merja
8. Sintonen Eija
9. Sunna Seija
10. Takala Anne
11. Tikka Tarmo
12. Uski Anna-Maija
13. Uski Raimo
14. Vänskä Simopekka, varapuheenjohtaja

Yhteisten työmuotojen johtokunnat ja toimikunnat**Kasvatuksen ja perheasioiden johtokunta v. 2017–2018****Puheenjohtaja:** Kaakinen Risto**Yhteisen kirkkoneuvoston edustaja:**
Pesonen Hanna**Jäsenet:**

1. Ahonen Jan
2. Falk Mika
3. Jokinen Marjo
4. Laukkanen Anita
5. Niinistö Sari
6. Norjava Matti
7. Ojala Tuula
8. Paulamäki Risto
9. Tölli Saara
10. Uski Anna-Maija

Varajäsenet tässä järjestyksessä:

1. Karisto Virpi
2. Simolin Kari
3. Hietala Minna
4. Lempinen Merja
5. Uosukainen Kimi

Diakonian ja sairaalasielunhoidon johtokunta v. 2017–2018**Puheenjohtaja:** Norjava Merja-Liisa**Yhteisen kirkkoneuvoston edustaja:**
Jokinen Eila**Jäsenet:**

1. Björkman Reijo
2. Hyppölä Inga-Maija
3. Kemppainen Pekka
4. Nikkinen Janne
5. Nivala Katri
6. Nyman Tarja
7. Ojala Pekka
8. Shchederkin Roman
9. Uutela Kirsi
10. Vierumäki Marja-Leena

Varajäsenet tässä järjestyksessä:

1. Eskelinen Pekka
2. Uski Raimo
3. Vuorenmaa Pirkko
4. Massingberd Kaija
5. Ojanen Veijo

Kiinteistötoimikunta v. 2017–2018**Puheenjohtaja:** Taavila Marja-Leena**Yhteisen kirkkoneuvoston edustaja:**
Nieminen Erkki**Jäsenet:**

1. Haara Matti, varapuheenjohtaja
2. Korkkinen Arvo
3. Kukkurainen Paula
4. Känkänen Kari
5. Lahtinen Lasse
6. Leppänen Regina
7. Luukka Maarit
8. Miettunen Martti
9. Pohjantuli Tuomo
10. Virkajärvi Marja

Varajäsenet tässä järjestyksessä:

1. Lehto Janne
2. Siren Tuula-Anneli
3. Lampio Eila
4. Puttila Keijo
5. Olkkola Jarmo

Viestintätoimikunta v. 2017–2018**Puheenjohtaja:**

Kemppainen Pekka

Yhteisen kirkkoneuvoston edustaja:

Vikman Keijo

Jäsenet:

1. Immonen Marja-Liisa, 6.9.2018 alkaen
2. Kakko Hilla
3. Kaukonen Simo
4. Luukkanen Taina
5. Natunen Salla, varapuheenjohtaja
6. Nieminen Pertti
7. Reijomaa Lasse
8. Sorvali Leena
9. Suhonen Virpi, 24.5.2018 asti
10. Sutela Esko
11. Uosukainen Kimi

Varajäsenet tässä järjestyksessä:

1. Keto Juha
2. Iso-Kuortti Marketta
3. Puttila Keijo
4. Lehto Janne
5. Eskola Päivi

Yhteiset toimikunnat**Ympäristötoimikunta v. 2017–2018**

Puheenjohtaja: Lehdeskoski Elina, 30.9.2018 asti
Suokas Riku, 1.10.2018 alkaen

Jäsenet:

1. Aartolahti Mari
2. Kemppainen Hilda
3. Mäkinen Heikki
4. Nivala Mauno
5. Riihelä Asko
6. Ristkari Kirsi
7. Suontama Pasi, 8.4.2018 asti
8. Takala Hannu

Yhteisen kirkkoneuvoston edustaja:

Kaukonen Simo

Taidetoimikunta v. 2017–2018**Puheenjohtaja:** Sarikka Hannu**Jäsenet:**

1. Kaakinen Terhi
2. Nykänen Janne
3. Penttinen Jukka-Pekka
4. Ristkari Kirsi
5. Suokas Riku
6. Valola Marianne

Yhteistyötoimikunta v. 2018**Puheenjohtaja:** Penttinen Jukka-Pekka

Työsuojelualue 1: hallinto- ja toimistotyö, kirkkomuusikot ja lähetyssihteerit

Työsuojeluvaltuutettu: Muhli Sirkku, tiedottaja

1. varavaltuutettu: Kivineva Taina, toimistosihteeri

2. varavaltuutettu: Tahvanainen Mari, toimistosihteeri

Työsuojelualue 2: varhaiskasvatus ja varhaisnuorisotyö/ nuorisotyöntekijät

Työsuojeluvaltuutettu: Rouvinen Tiina, lastenohjaaja

1. varavaltuutettu: Kähkönen Mira, lastenohjaaja

2. varavaltuutettu: Nivala Mauno, kasvatustyön sihteeri

Työsuojelualue 3: hautausmaan työntekijät, keittiöhenkilöstö ja kiinteistö- ja kirkonpalvelu-työntekijät

Työsuojeluvaltuutettu: Olonen Pasi, erityisammattimies

1. varavaltuutettu: Jäkälä Anna, suntio-vahtimestari

2. varavaltuutettu: Pekkonen Joel, suntio-vahtimestari

Työsuojelualue 4: diakoniatyöntekijät, perheneuvojat, seurakuntapapisto

Työsuojeluvaltuutettu: Lehdeskoski Elina, yhteiskunnallisen työn pastori 30.9.2018 asti

1. varavaltuutettu: Poikolainen Timo, perheneuvoja 1.10.2018 alkaen

2. varavaltuutettu: Ingelin Katriina, diakoniatyöntekijä

Henkilöstön edustajat:

- Karlsson Eija, diakonian viranhaltija, Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry, 31.8.2018 asti
- Pietiläinen Pauli, seurakuntapastori, Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry, 1.9.2018 alkaen
- Mähönen Ari, krematorion hoitaja, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
- Salokannel Sirpa, arkistosihteeri, Kirkon Alat ry

Seurakuntayhtymän edustajat:**Jäsenet:**

- Työsuojelupäällikkö, Penttinen Jukka-Pekka

- Joutjärven kirkkoherra, Wallin Hannes
- Henkilöstöpäällikkö, Juurinen Tiina
- Kasvatuksen ja perheasioiden johtaja, Vesala Seppo

Varajäsenet:

- Salpausselän kirkkoherra, Kuirinlahti Sari
- Hallintojohtaja, Sarikka Hannu
- Diakonian ja sairaalasielunhoidon johtaja, Määttä Petri

Henkilöstö

Henkilöstö

Henkilöstömenot

Lahden seurakuntayhtymässä on laadittu henkilöstötilinpäätös omana asiakirjanaan vuodesta 2016 alkaen.

Henkilöstömenojen osuus kaikista toimintamenoista oli 58 %. Verotuloista henkilöstömenot olivat 61 %.

Henkilöstökulut, milj. €	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Palkkakulut	10,1	10,1	10,2	9,4	9,4	9,4	9,3	9,1	9,1	9,2
Muut henkilöstökulut	2,4	2,7	2,8	2,9	3,0	3,0	2,9	2,8	2,9	2,9
Yhteensä	12,5	12,8	13,0	12,3	12,4	12,4	12,2	11,9	12,0	12,1
Henkilöstökulut/verotulot	61 %	61 %	61 %	66 %	66 %	64 %	67 %	64 %	66 %	65 %
Verotulot	20,4	21,1	21,5	18,7	18,8	19,2	18,1	18,6	18,1	18,6
Henkilöstökulut/toimintakulut	58 %	59 %	60 %	64 %	64 %	64 %	64 %	64 %	65 %	66 %
Toimintakulut	21,4	21,6	21,9	19,5	19,4	19,4	19,1	18,7	18,6	18,3

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä 31.12.2018	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Vakinaiset	244	247	257	234	241	241	243	259	260	268
Määräaikaiset	91	81	81	62	61	71	70	53	49	62
Virkasuhteiset	157	155	158	136	142	147	150	157	159	173
Työsopimussuhteiset	178	173	180	160	160	165	163	155	150	157
Miehiä	95	93	93	87	83	86	87	80	79	84
Naisia	240	235	245	209	219	226	226	232	230	246
Yhteensä	335	328	338	296	302	312	313	312	309	330

Palvelussuhteiden määrä sisältää Nastolan seurakunnasta siirtyneet 31,5 palvelussuhdetta vuodesta 2016 lähtien.

Kokoaikaisten työntekijöiden yhteismäärä 31.12.2018 oli 261 henkilöä (77,9 %). Osa-aikaisia työntekijöitä oli 74 (22,1 %).

Henkilöstön keski-ikä vuonna 2018 oli 48,5 vuotta, edellisenä vuonna se oli 49,6.

Naisten keski-ikä oli 48,3 vuotta ja miesten 48,8 vuotta. Naisten ja miesten keski-ikä on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna.

Yhteistyötoimikunta**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Laajakantoiset ja työpaikkaa yleisesti koskevat yhteistoiminta-asiat käsitellään yhteistyötoimikunnassa. Yhteistyötoimikunnan edustajia ovat kolme työnantajan edustajaa, neljä työntekijän edustajaa sekä neljä työsuojeluvaltuutettua.

Yhteistyötoimikunta käsittelee muun muassa työturvallisuuteen ja työkyvyn ylläpitämiseen sekä työterveyshuollon järjestämiseen liittyviä asioita. Pyrimme myös kehittämään näihin asioihin liittyviä toimintatapoja ja ohjeistuksia. Järjestämme henkilöstölle virkistystoimintaa sekä otamme kantaa koulutussuunnitelmiin ja muihin henkilöstöön olennaisesti vaikuttaviin asioihin.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Kiinnitettiin huomiota henkilöstön työhyvinvointiin sekä työssä jaksamiseen sekä kehitettiin työhyvinvointia tukevia toimintamalleja.

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Toteutuminen: Toteutettiin syyskauden avajaisissa Hyvinvoiva työyhteisö - opetus-/luentotilaisuus, jonka järjesti Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli.

Työmuodon oma painopiste:

- Pyrittiin tukemaan ja tuottamaan työhyvinvointia edistäviä toimenpiteitä ja toimintamalleja.

Toteutuminen: Otettiin kantaa Lahden seurakuntayhtymän strategian valmisteluun, työterveyspalveluihin sekä vaikutettiin epäasiallisen kohtelun ja kehityskeskustelulomakkeiden kehittämiseen.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Työhyvinvoinnin edistäminen.

- Työhyvinvointikysely tulosten johtopäätökset ja toimenpiteet.

Toteutuminen: Pyydettiin seurakunnilta ja yksiköiltä selvitys siitä, kuinka kyselyn tulokset käsiteltiin ja mitä toimenpiteitä aiotaan asioiden korjaamiseksi tai kehittämiseksi tehdä.

2. Tavoite: Työterveyshuollon palveluihin vaikuttaminen.

- Työterveyshuoltopalvelujen kehittämiseen osallistuminen.

Toteutuminen: Otettiin kantaa työterveyspalveluihin hankinnan kilpailuttamisen yhteydessä.

3. Tavoite: Henkisen työhyvinvoinnin kehittäminen.

- Henkisen työhyvinvoinnin kehittämiseen tähtäävien toimien tukeminen
- Koulutuksen järjestäminen henkiseen työhyvinvointiin vaikuttavista asioista.

Toteutuminen: Järjestettiin syyskauden avajaisissa työhyvinvointiin liittyvää koulutusta ja osallistuttiin epäasiallisen kohtelun sekä kehityskeskustelujen kehittämiseen liittyvien toimen tukemiseen.

4. Ympäristötavoite: Vähennetään yksityisautoilua.

- Informoitiin ja kannustettiin työntekijöitä liikkumaan kävellen ja polkupyörällä.

Toteutuminen: Ei toteutunut, koska informaatio koski pääasiassa työhyvinvointiin liittyviä asioita.

Tunnuslukuja

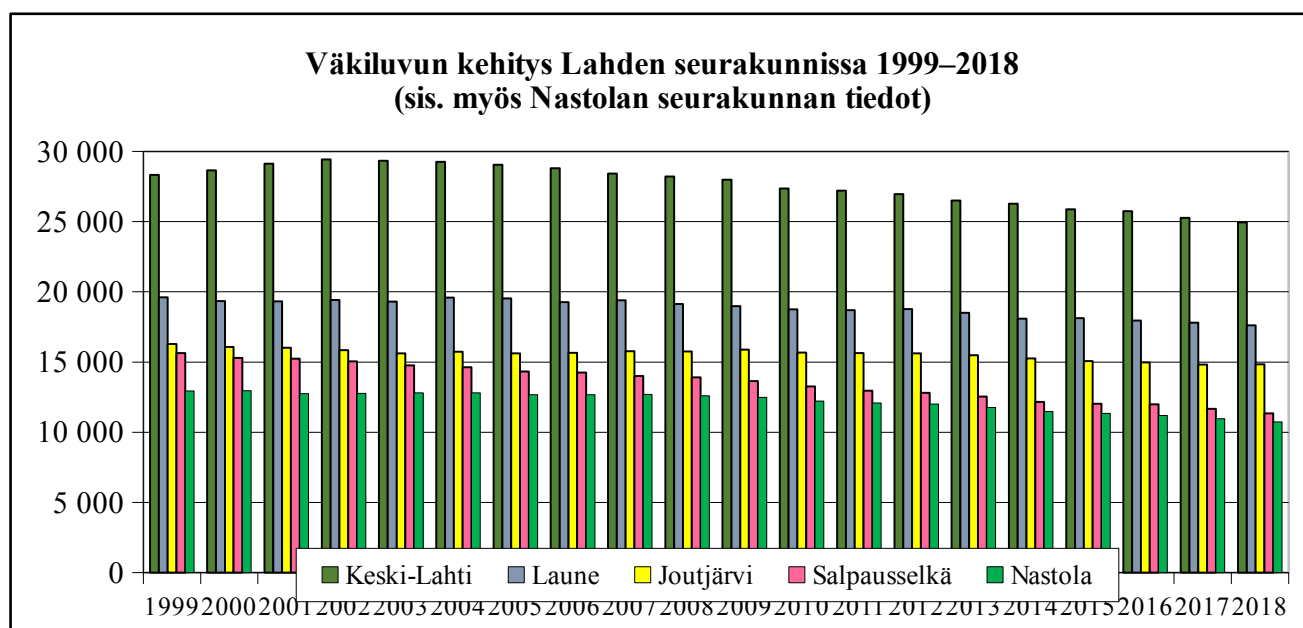
- Smartum kulttuuri- ja liikuntasetelit 285 henkilölle
- Seurakunnan sählyvuoro energiahallilla, 26 henkilöä
- 31.8.2018 Gloria Patri-jalkapalloturnaus Lahdessa, 15 henkilöä
- 7.9.2018 syyskauden avaus aamupäivän ohjelma Ristinkirkossa 176 henkilöä
- 7.9.2018 syyskauden avaus, iltaohjelma, Lomakeskus Lepola, 74 henkilöä
- 11.12.2018 eläkeläisten jouluruokailu Siikaniemessä, 92 henkilöä
- 19.12.2018 henkilökunnan jouluruoka, 211 henkilöä
- 21.12.2018 henkilökunnan joulukahvi, 120 henkilöä
- Saarat ja Samuelit 55+ ikäryhmän teatteri, 40 henkilöä

Väkiluku

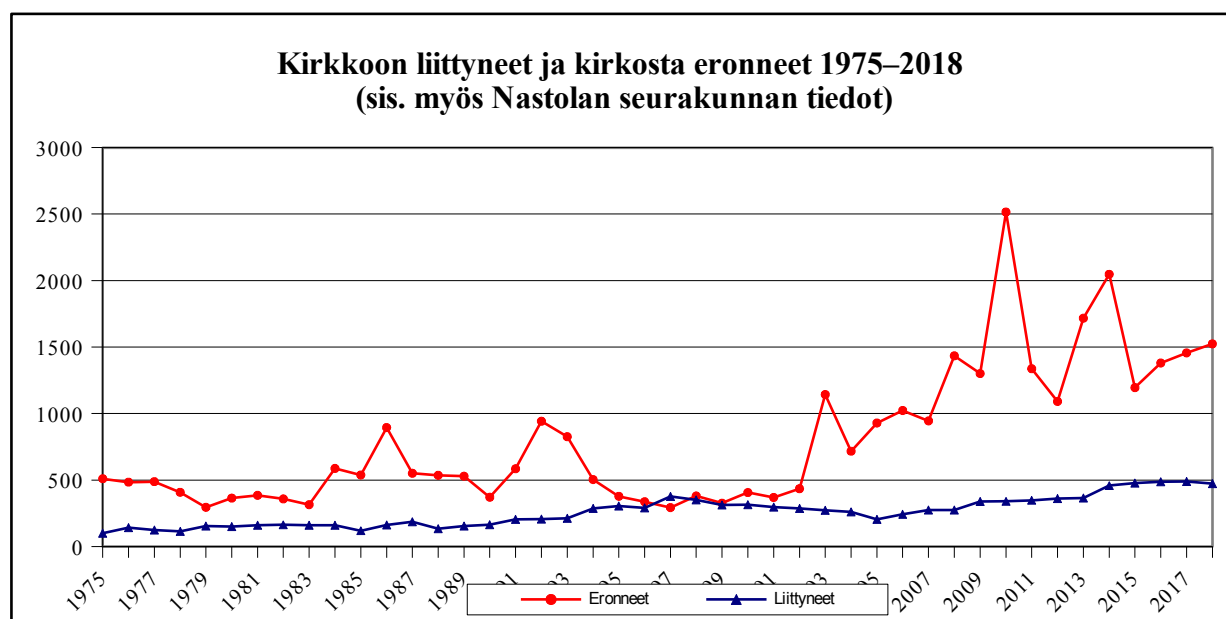
SEURAKUNTIEN VÄKILUVUSSA TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Lahden evankelis-luterilaisten seurakuntien jäsenmäärä eli läsnä olevien ja poissaolevien yhteismäärä oli vuoden 2018 lopussa 83 069. Läsnä olevia vuoden lopussa oli 79 503. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Lahden kaupungin asukasluku vuoden 2018 lopussa oli 120 002. Kirkkoon kuului vuoden lopussa 66,3 % lahtelaisista.

Lahden seurakuntayhtymän seurakuntien väkiluvut olivat: Keski-Lahden seurakunta 24 950, Laune 17 618, Joutjärvi 14 846, Salpausselkä 11 352 ja Nastola 10 737 jäsentä.

Vuonna 2018 kirkkoon liittyi 473 henkilöä ja kirkosta erosi 1524 henkilöä.

Lahden seurakuntayhtymä

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2018

SEURAKUNNAN KOKO JÄSENMÄÄRÄ

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	29 869	19 644	16 414	14 063		79 990
2010	29 235	19 416	16 209	13 693		78 553
2011	29 087	19 367	16 166	13 382		78 002
2012	28 825	19 456	16 144	13 227		77 652
2013	28 368	19 188	16 019	12 970		76 545
2014	28 130	18 773	15 794	12 592		75 289
2015	27 694	18 800	15 598	12 438		74 530
2016	27 432	18 630	15 476	12 392	11 523	85 453
2017	26 984	18 467	15 344	12 031	11 276	84 102
2018	26 611	18 297	15 352	11 751	11 058	83 069

SEURAKUNNAN VÄKILUKU

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	27 992	18 985	15 884	13 645		76 506
2010	27 370	18 746	15 678	13 270		75 064
2011	27 216	18 699	15 641	12 959		74 515
2012	26 964	18 783	15 618	12 800		74 165
2013	26 503	18 508	15 493	12 545		73 049
2014	26 274	18 094	15 259	12 163		71 790
2015	25 886	18 122	15 066	12 024		71 098
2016	25 749	17 957	14 965	11 989	11 193	81 853
2017	25 262	17 811	14 817	11 667	10 955	80 512
2018	24 950	17 618	14 846	11 352	10 737	79 503

SEURAKUNTAAN TULLEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	3 853	2 281	2 183	1 601		9 918
2010	4 022	2 443	2 046	1 571		10 082
2011	3 921	2 396	2 036	1 508		9 861
2012	3 828	2 422	2 044	1 532		9 826
2013	3 720	2 228	1 946	1 493		9 387
2014	3 905	2 033	1 873	1 444		9 255
2015	3 538	2 181	1 761	1 505		8 985
2016	3 722	2 131	1 843	1 417	701	9 814
2017	3 242	1 853	1 558	1 200	529	8 382
2018	3 174	1 882	1 638	1 152	535	8 381

SEURAKUNNASTA LÄHTENEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	4 064	2 436	2 053	1 869		10 422
2010	4 638	2 682	2 257	1 945		11 522
2011	4 069	2 448	2 071	1 817		10 405
2012	4 074	2 340	2 070	1 692		10 176
2013	4 183	2 506	2 071	1 749		10 509
2014	4 135	2 448	2 109	1 828		10 520
2015	3 926	2 153	1 954	1 644		9 677
2016	3 875	2 349	1 966	1 569	859	10 618
2017	3 081	1 835	1 474	1 369	636	8 395
2018	2 896	1 809	1 438	1 272	658	8 073

Lahden seurakuntayhtymä

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2018

KIRKKOON LIITTYNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	99	101	65	36		301
2010	113	73	72	49		307
2011	127	93	60	44		324
2012	128	72	71	56		327
2013	131	74	79	51		335
2014	166	105	85	55		411
2015	159	105	80	68		412
2016	157	121	95	66	48	487
2017	135	155	71	75	53	489
2018	150	92	112	66	53	473

KIRKOSTA ERONNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	481	244	250	184		1 159
2010	918	530	453	354		2 255
2011	517	281	238	173		1 209
2012	416	219	194	158		987
2013	584	361	342	243		1 530
2014	685	463	380	292		1 820
2015	434	245	222	164		1 065
2016	496	308	249	181	146	1 380
2017	486	298	305	202	165	1 456
2018	513	334	321	206	150	1 524

KASTETUT

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	238	220	221	146		825
2010	270	246	205	142		863
2011	223	226	186	135		770
2012	210	247	213	154		824
2013	220	201	190	110		721
2014	197	212	165	113		687
2015	195	172	171	110		648
2016	187	185	139	103	115	729
2017	172	159	145	98	96	670
2018	162	154	162	88	113	679

KUOLLEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	405	181	117	118		821
2010	440	172	137	117		866
2011	417	185	113	134		849
2012	441	190	127	120		878
2013	432	162	128	138		860
2014	438	160	128	136		862
2015	470	178	81	128		857
2016	425	170	120	107	116	938
2017	448	171	134	121	115	989
2018	391	167	121	146	117	942

KIRKOLLISET AVIOLIITOT

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	102	72	54	58		286
2010	114	89	84	46		333
2011	93	64	55	46		258
2012	83	77	46	45		251
2013	84	53	43	29		209
2014	73	59	41	35		208
2015	89	65	35	33		222
2016	65	53	55	33	26	232
2017	54	45	38	32	27	196
2018	49	51	44	30	18	192

SIVIILIAVIOLIITOT

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	73	56	43	35		207
2010	62	51	33	35		181
2011	80	45	46	32		203
2012	67	50	50	35		202
2013	54	49	43	28		174
2014	57	51	37	32		177
2015	69	44	35	28		176
2016	64	38	28	19	25	174
2017	63	38	31	39	29	200
2018	48	40	28	24	22	162

AIKUISRIPPIKOULUN KÄYNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Srk. yhtymä	Yht.
2013	1	2	0	0			3
2014	7	4	0	0			11
2015	6	0	4	0			10
2016	0	9	1	2	0		12
2017	9	5	0	4	0	(87)*	18
2018	11	11	9	13	2	(38)*	46

* maahanmuuttajia, jotka aikuisrippikoulun jälkeen kastettu ja tilastoitu kastettuihin

PÄÄJUMALANPALVELUKSIIN OSALLISTUNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Yht.
2009	21 242	13 389	13 333	9 931		57 895
2010	19 864	11 720	12 902	9 091		53 577
2011	21 019	11 572	13 894	9 046		55 531
2012	21 195	12 106	12 949	8 803		55 053
2013	19 321	12 268	13 794	10 390		55 773
2014	18 348	12 146	12 380	8 386		51 260
2015	21 191	12 242	13 088	10 302		56 823
2016	19 826	11 800	12 224	8 947	8 742	61 539

MESSUIHIN OSALLISTUNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Srk. yhtymä	Yht.
2017	20 807	12 032	9 402	8 337	7 587	49	58 214
2018	18 747	12 545	11 254	9 068	6 928	335	58 877

MUIHIN JUMALANPALVELUKSIIN OSALLISTUNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Srk. yhtymä	Yht.
2009	21 445	13 162	11 041	8 489		7 530	61 667
2010	24 481	10 366	18 387	11 064		7 468	71 766
2011	29 240	10 517	13 645	10 343		2 470	* 66 215
2012	29 041	11 633	16 032	9 607		989	* 67 302
2013	26 375	10 423	13 764	8 628		437	* 59 627
2014	28 207	10 586	10 349	6 293		256	55 691
2015	26 870	11 192	9 152	6 906		1 845	55 965
2016	25 587	7 395	9 614	4 962	6 714	1 911	56 183

* nuoriso-/varhaisnuorisotyön erityisjumalanpalvelukset seurakuntien järjestämiä vuodesta 2011 lähtien

SANAJUMALANPALVELUKSIIN OSALLISTUNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Srk. yhtymä	Yht.
2017	10 619	3 710	3 074	821	1 502	3	* 19 729
2018	10 796	5 183	2 582	3 952	2 268	103	* 24 884

* uusi tilastointijärjestelmä

MUIHIN JULKISIIN TILAISUUKSIIN OSALLISTUNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Srk. yhtymä	Yht.
2009	17 041	4 860	7 733	4 153		690	34 477
2010	5 204	3 917	5 860	3 497		444	18 922
2011	11 363	5 046	8 451	3 860		17 671	* 46 391
2012	10 157	3 592	5 604	3 671		23 534	** 46 558
2013	11 781	3 130	4 981	3 169		606	23 667
2014	12 720	3 197	6 651	1 260		701	24 529
2015	11 286	4 075	6 863	3 095		857	26 176
2016	9 289	3 176	8 645	2 939	4 083	806	28 938

* josta Kirkkopäivien tilaisuuksiin osallistuneita 17 150

** josta Kärsimystie-katunäytelmän tilaisuuksiin osallistuneita 22 340

MUIHIN JULKISIIN TILAISUUKSIIN OSALLISTUNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Srk. yhtymä	Yht.
2017	80 817	22 773	33 726	23 726	33 244	36 354	* 230 640
2018	50 115	20 936	17 803	19 886	26 314	27 330	* 162 384

* Uusi tilastointijärjestelmä, jossa seurakuntatilaisuuksin tilastoitu laajasti kaikilta seurakuntatyön osa-alueilta; kasvatuksen, diakonian, lähetysten ja yleisen seurakuntatyön alueelta. Aikaisemmin tähän on tilastoitu ainoastaan yleisen seurakuntatyön tilaisuudet.

MUSIIKKITILAISUUKSIIN OSALLISTUNEET

	Keski-Lahti	Laune	Joutjärvi	Salpausselkä	Nastola	Srk. yhtymä	Yht.
2009	3 859	2 312	1 931	4 485			12 587
2010	7 338	1 591	1 206	1 787			11 922
2011	15 037	2 058	859	1 969			19 923
2012	20 559	2 630	367	2 799			26 355
2013	27 016	3 078	1 014	1 273			32 381
2014	24 492	3 136	1 213	2 244			31 085
2015	20 326	2 899	1 209	1 573			26 007
2016	15 563	2 089	2 210	1 440	2 574	50	23 926
2017	12 374	2 976	1 130	2 864	1 907	764	22 015
2018	10 426	2 004	1 302	2 707	2 251	106	18 796

Kustannusten kohdentamisen periaatteet

Kustannusten kohdentamisen periaatteet

Kustannusten kohdentamisen tavoitteena on saada esiin tieto, miten voimavarat jakautuvat kirkon perustehtävien kesken. Kirkon perustehtäviksi on luokiteltu seurakunnallinen toiminta paikallisseurakunnissa, yhteiset seurakunnalliset tehtävät ja hautaustoimi sekä kirkonkirjojen pito. Kiinteistötoimi ja yhtymän yhteinen hallinto ovat seurakuntayhtymän tukipalveluita, joiden tehtävänä on mahdollistaa perustehtävien suorittaminen. Kustannusten kohdentaminen tarkoittaa lähinnä palkkaus-, kiinteistö-, pääoma- ja hallintokulujen jakamista perustehtävien kesken aiheuttamisperiaatteen mukaan. (Kirkkohallituksen yleiskirje 44/2002 kustannusten kohdentaminen seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä.)

Sisäiset palvelujen ostot

Leirikeskusyksikön ruokailulaskut ja majoitusmaksut, kasvatustyön auton käyttö, Kirkonseudun ilmoituskulut, hautaustoimen kiinteistötoimelta laskuttamat konetyöt, kiinteistötoimen kiinteistöiltä laskuttamat pientarvikkeet, taloushallinnon palvelut IT-aluekeskukselle ja keskusrekisterille, yhtymän noin 47 % osuus IT-aluekeskuksen kuluista (jako seurakuntien väkiluvun mukaan).

Sisäiset vuokratulot = käyttöosuus kiinteistökuluista

Kiinteistötoimen nettokulut (ulkoinen ja sisäinen toimintakate, poistot ja korot) kohdistetaan tilinpäätöksessä työaloille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti käytettyjen neliöiden suhteessa. Kiinteistötoimen tehtäväalueille jää asuinkiinteistöt ja -osakkeet, metsätalous sekä sijoituskiinteistöt ja -osakkeet seurakuntayhtymän perustoiminnon ulkopuolisena toimintona.

Sisäiset korkokulut

Sisäiset korkokulut ovat 12 kuukauden euribor-koron mukaisesti laskettuja laskennallisia eria käyttöomaisuudesta. Koron ollessa negatiivinen sisäisiä korkoja ei veloiteta.

Sisäiset vyörytyserät = hallinto- ja rahoituskuluosuus

Eläkerahastomaksut vyörytetään niiden pääluokkien tehtäväalueille, joille on kirjattu palkkoja. Kiinteistö- ja hautausmaahallinnon nettokulut vyörytetään kiinteistö- ja hautaustoimen tehtäväalueille. Toimistoyksikön kulut vyörytetään seurakunnille, kasvatus- ja diakoniatyölle sekä hautaustoimelle työajan mukaan lasketun ja sovitun prosentin mukaan. Muut hallinnon nettokulut (sis. sisäiset vuokrat, korot ja poistot), verotuskulut ja keskusrahastomaksu vyörytetään seurakunnille, yhteisille työmuodoille ja hautaustoimelle sekä kiinteistötoimen asuinkiinteistöille ja -osakkeille, metsätaloudelle, sijoituskiinteistöille ja -osakkeille laskennallisina erinä. Vyörytysperusteena on bruttokulut (sisältää sisäiset vuokrat, korot ja poistot). Keskusrekisterin toiminta (kirkonkirjojen pito) jätetään hallinnon pääluokkaan.

Kopiointi- ja postikulut

Kopiointikulut jaetaan todellisen käytön mukaan työmuodoille kolmen kuukauden välein. Postikulut laskutetaan työmuodoilta postitusten seurantataulukoiden mukaisesti todellisen käytön mukaan kuukausittain.

Yleishallinto/Talous- ja henkilöstöhallinto**Toiminta-ajatus**

Talous- ja henkilöstöhallinnon toiminta-ajatuksena on Lahden seurakuntayhtymän seurakuntien ja yhtymän työalojen tukeminen huolehtimalla keskitetysti taloushallinnosta, yhteisestä henkilöstöhallinnosta sekä työterveyshuollon ja tilintarkastuksen järjestämisestä.

Talous- ja henkilöstöhallintoon kuuluvat maksuliikenne, ostolaskujen käsittely, osa myyntilaskutuksesta, kirjanpito Kirkon Palvelukeskuksen vastuualueen ulkopuolelta, talousarvion ja tilinpäätöksen kokoaminen, veroasiat, talouteen liittyvät hankinnat, palkkojen käsittely ja henkilöstöhallinnon asiat. Taloustiimiin kuuluu talouspäällikkö, taloussihteeri ja kaksi toimistosihteeriä. Henkilöstötiimiin kuuluu henkilöstöpäällikkö, henkilöstösihteeri ja kaksi palkanlaskijaa.

Hallintotoimiston tehtäviä ovat yleishallinto, hallintoelinten kokousten valmistelu, päätösten täytäntöönpanosta huolehtiminen, asiakirjahallinta sekä osa sihteeripalveluista. Hallintoon kuuluu hallintojohtaja, hallintosihteeri ja asianhallintasihteeri.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Talous- ja henkilöstöhallinto sekä hallintotoimisto ovat tehneet yhteistyötä yli seurakunta- ja työalarajojen. Hallinnon vastuulle kuuluvia tietojärjestelmiä ja prosesseja on kehitetty toimintaa tukevaksi. Henkilöstösuunnitelman avulla henkilöstömenoissa on saavutettu kaikkien seurakuntien keskimääräinen taso. Talouden tasapainoa on ylläpidetty siten, että vuosikate riittää investointimenoihin.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen**Taloushallinto**

1. Tavoite: Laskutuksen digitalisointi leiri-ilmoittautumisissa

Toteutuminen:

- Laadittiin laskutusohje ja sähköiset laskutuskäytännöt otettiin asteittain käyttöön loppuvuoden 2018 aikana.
- Palvelukeskusmaksut alenivat myyntilaskujen osalta 11 400 eurosta 3 400 euroon. Aleneminen aiheutui pääosin palvelukeskuksen hinnoittelutavan muutoksesta. Myyntilaskujen volyymin vähenemisen -317 kpl vaikutus kustannuksiin oli laskennallisesti noin -800 euroa.

2. Tavoite: Esimieskoulutukset talousarvio- ja tilinpäätösasioissa

Toteutuminen:

- Koulutusta järjestettiin ja ohjeistusta laadittiin toimintavuoden aikana esille tulleet tarpeet ja muuttuneet säännökset huomioiden. Talousarvio- ja tilinpäätösasioiden koulutukset siirrettiin vuodelle 2019.

Henkilöstöhallinto

1. Tavoite: Työterveyshuollon sopimuksen uusiminen

Toteutuminen:

- Työterveyshuollon hankinta toteutettiin EU-kilpailutuksena ja hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Hankinnassa käytettiin työkaluna Cludia kilpailutusjärjestelmää. Tarjouksia tuli määräpäivään mennessä neljältä toimittajalta. Lahden seurakuntayhtymän työterveyspalvelujen toimittajaksi valittiin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehnyt Suomen Terveystalo Oy 1.3.2019 alkaen.

2. Tavoite: Ohjeet ja koulutus esimiehille palvelussuhdeasioissa

Toteutuminen:

- Yksittäistä perehdytystä annettiin ja joitakin lomakkeita päivitettiin ajan tasalle toimintavuoden aikana. Palvelussuhdeasioihin liittyvä ohjeistus ja koulutus siirrettiin vuodelle 2019.

3. Tavoite: Palkanmaksuaikataulut yksiköille

Toteutuminen:

- Tehtiin palkka aikataulu työyksiköille, että he toimittavat aikataulun mukaisesti palkkatiedot hallinnollisia päätöksiä varten ja palkanmaksua varten ajoissa.

Yleishallinto

1. Tavoite: Hankintaprosessin päivittäminen sähköistä hankintajärjestelmää ja asianhallintajärjestelmää varten

Toteutuminen:

- Laadittiin uusi hankintaohje huomioiden hankintalain muutokset ja sähköisen kilpailutusjärjestelmän käyttöönotto.
- Otettiin käyttöön sähköinen hankintojen kilpailutusjärjestelmä. Rajapintaa asianhallintajärjestelmään ei ollut tarvetta ottaa käyttöön.

2. Tavoite: Vahvan tunnistautumisen/sähköisen allekirjoituksen mahdollistavien lisäsovellusten hankinta asianhallintajärjestelmään

Toteutuminen:

- Asianhallintajärjestelmän sähköinen allekirjoitus otettiin käyttöön keväällä 2018.

Tunnuslukuja

Kirkon Palvelukeskus muutti hinnoitteluaan vuoden 2018 alusta, joten prosessikohtaiset hinnat eivät ole vertailukelpoisia vuoteen 2017 verrattuna. Kokonaisuutena palvelukeskusmaksut alenivat 197 000 eurosta 178 000 euroon eli yhteensä -18 000 euroa.

Yleishallinto / Tietohallinto ja Lahden IT-aluekeskus**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Lahden IT-aluekeskus huolehtii omasta ja yhteistyösopimuksen tehneiden ev.lut. seurakuntien IT-palvelujen tuottamisesta. Lahden IT-aluekeskus on yksi kirkon 15 IT-palvelukeskuksesta. Lahden IT-aluekeskus luo edellytykset keskitettyjen tietohallintopalvelujen tarjoamiselle osapuolille niin, että tietojärjestelmät ja IT-infrastrukturi tukevat IT-yhteistyöalueen seurakuntien toimintaa ja hallintoa mahdollistaen osapuolten lakisääteisten kirkollisten ja väestökirjanpitoon liittyvien viranomaistehtävien hoitamisen.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Tietohallinto tukee seurakuntien työntekijöiden työtä siten, että työntekijät voivat keskittyä omaan työhönsä ja hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla tieto- ja viestintäteknikkaa työssään. Valtakunnallista yhteistyötä kehitetään (IT-alueet ja kirkkohallitus) ja hankkeita tuetaan. IT-aluekeskuksen sopijaseurakuntien yhteistyötä tiivistetään ja kehitetään yhdessä keskitettyjä palveluja.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Tietojärjestelmien luotettavuuden kehittäminen
 - Nykyisen verkko-infrastruktuurin ongelmakohtien kartoittaminen ja vanhojen käytössä olevien tietoliikennelaitteiden korvaaminen uudemmilla ja luotettavammilla laitteistoilla (mm. runkokytkimien vaihto uudempiin).

Toteutuminen: Vuonna 2018 aloitettiin kartoitus usean IT-alueen yhteisen infraratkaisun toteuttamisesta. Jos projekti käynnistetään vuonna 2019, se vaikuttaa laajalti myös verkko-infrastruktuurin vaatimuksiin. Tästä johtuen päätettiin, ettei vuoden 2018 aikana päivitetä nykyistä verkko-infrastruktuuria, vaan tehdään uudelleen arvio, kun varmistuu, toteutetaanko edellä mainittu yhteinen projekti.

2. Tavoite: Tulostuskustannusten vähentäminen
 - Tulostusten keskittäminen kustannustehokkaille monitoimilaitteille
 - Verkko- ja oheistulostimien käytön kehittäminen
 - Vanhojen tulostimien uusiminen kustannustehokkaammilla malleilla
 - Tulostimien huoltopalvelun kehittäminen

Toteutuminen: Tehty uusi palvelusopimus, jonka myötä saatu käyttöön kustannustehokkaampi ratkaisu. Suuri osa vanhoista tulostimista uusittu kustannustehokkaammiksi laitteiksi.

3. Tavoite: Sähköisen asioinnin kehittäminen
 - Resurssien (henkilöt ja tilat) varaamisen mahdollistaminen asiakkaiden itsensä tehtäväksi (mm. kastevaraukset, diakoniatyöntekijöiden tapaamiset)

Toteutuminen: Kaste- ja vihkivarausten sähköinen asiointi tuotantokäyttöön 7.1.2019. Samaan aikaan tuotantoon myös uusi sähköinen ilmoittautuminen.

Yleishallinto/Toimistoyksikkö**Toiminta-ajatus**

Kehitämme asiakaspalvelun sisältöä, laajuutta ja palveluprosesseja. Panostamme työn joustavuuteen, henkilöstön osaamiseen ja työyhteisöjen monipuolistamiseen sekä työhyvinvointiin. Kehitämme hallintoa seurakuntien ja yhteisten työmuotojen toimintaa tukevaksi. Kehitämme Vapaudenkatu 6:n ja Nastolan seurakuntatoimiston palveluja.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Toteutuminen: Toimistoyksikön asiakaspalvelussa on noudatettu hyvän käytöksen ja jokaisen kunnioittamisen periaatteita.

Toimistoyksikön oma painopiste:

- Kehittää Vapaudenkatu 6:n ja Nastolan seurakuntatoimiston asiakaspalvelua sekä kehittää sähköisten varausjärjestelmien hyödyntämistä kustannustehokkuutta tavoitellen.

Toteutuminen: Vapaudenkatu 6:n asiakaspalvelupisteessä tehtiin sisustusta koskeva remontti, jonka yhteydessä asiakasvirta, palvelupisteet ja tilan akustiikka sekä tietosuoja kohentuivat. Nastolan seurakuntatoimiston palveluja on laajennettu siten, että hautausasiakkaiden palvelu on siirretty Vapaudenkatu 6:een, joka palvelee ma–pe klo 9–15 ja lisäksi torstaina klo 15–16. Nastolan seurakuntatoimiston aiempien kolmen tunnin aukiolojen sijasta on kokeiltu pidempiä aukioloja 2–3 kertaa viikossa.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Palveluprosessien kehittäminen

- Kehitetään palveluprosesseja kustannustehokkaasti hyödyntämällä mm. sähköisiä järjestelmiä ilmoittautumisessa ja maksamisessa.

Toteutuminen: Vuoden aikana on valmistauduttu sähköisten kaste- ja vihkivarausten tekemiseen siten, että palvelu astui voimaan vuoden 2019 alussa. Leiri-ilmoittautumisten sähköistä ilmoittautumista on laajennettu vuoden 2019 alusta. Molemmat sähköiset palvelut helpottavat prosessia asiakkaan kannalta. Alkuvaiheessa ne teettävät kuitenkin lisätyötä prosessien hallinnassa. Jatkossa prosessit tulevat säästämään sihteerityötä.

2. Tavoite: Toimistoyksikön tehtävien joustava hoitaminen tiimeissä ja tiimien välillä
- Pyritään moniosaamisen lisäämiseen mm. työkierron ja perehdyttämisen avulla

Toteutuminen: Tiimit ovat toimineet ilman ulkopuolisen lisäavun tarvetta silloinkin, kun on ollut alle kaksi kuukautta jatkuvia työstä poissaoloja.

3. Ympäristötavoite: Siirrytään enenevässä määrin sähköiseen asianhallintaan.

- Paperitulosteiden määrä vähenee.

Toteutuminen: Paperitulosteiden määrää on vuosina 2017–2018 mitattu monitoimilaitteen käytöllä. Toimistoyksikön osuus monitoimilaitteen käytöstä on lisääntynyt vuonna 2018 edelliseen vuoteen verrattuna. Selittävänä tekijänä on se, että osa seurakuntavaalien monistustarpeesta on kirjautunut toimistoyksikölle.

Yleishallinto/Päijät-Hämeen seurakuntien
keskusrekisteri

Päijät-Hämeen seurakuntien keskusrekisteri

Toiminta-ajatus

Kehitämme asiakaspalvelun saatavuutta ja kustannustehokkuutta. Panostamme työn joustavuuteen, henkilöstön osaamiseen ja työyhteisöjen monipuolistamiseen sekä työhyvinvointiin. Kehitämme hallintoa seurakuntien ja yhteisten työmuotojen toimintaa tukevaksi. Yhden palvelupisteen toiminnan kehittäminen sekä viranomaispalvelujen tuottaminen verkossa tulevat jatkumaan talousarviovuoden sekä kahden seuraavan vuoden.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Toteutuminen: Keskusrekisterissä palveltiin kaikkia asiakkaita tasapuolisesti. Asiakaspalvelussa noudatettiin hyvän käytöksen ja jokaisen kunnioittamisen periaatetta.

Työmuodon oma painopiste:

- Aluerekisterin kehittäminen

Toteutuminen: Aluerekisterin sopimusmallia päivitettiin. Kartoitettiin aluerekisterin henkilöstön eläköitymisaikataulut ja rekrytoinnin ja osaamisen tarve vuosille 2019 – 2024. Vuoden 2018 aikana keskusrekisteriä esiteltiin Jämsän ja Iitin seurakunnille sekä Sääksmäen rovastikunnan kirkkoherroille. Orimattilan seurakunnan kanssa tehtävän sopimuksen valmistelu saatettiin lähes loppuun siten, että Orimattila liittyy keskusrekisteriin 1.2.2019.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Tietojen luovutukseen liittyvien palvelujen kehittäminen
 - Otetaan käyttöön kirkkoon liittymisen sähköinen palvelu.
 - Otetaan käyttöön avioliiton esteiden sähköinen tutkintapyyntö.
 - Otetaan käyttöön sukuselvitysten laatiminen yhdellä pyynnöllä koko aluerekisterin alueella.

Toteutuminen: Lahdessa 472 kirkkoon liittyneestä sähköisen palvelun kautta liittyi 314 henkilöä. Kertomusvuonna 202 avioliiton esteiden tutkintapyyntöstä sähköisen palvelun kautta vireille laitettiin 124 tutkintaa. Sukuselvityksiä tehtiin yhdellä pyynnöllä rajoitetusti keskusrekisterin alueella siten, että Hollola teki seurakuntansa ja kappeleidensa alueella sukuselvitykset yhdellä pyynnöllä ja Lahden ja Hollolan sukuselvitykset tehtiin yhdellä pyynnöllä. Lahdessa sukuselvityksiä tehtiin 4 357.

Tavoitteen toteutuminen kokonaisuudessaan tulee tapahtumaan, kun Kirjurin digitoiminto saadaan käyttöön.

2. Tavoite: Tietojen tallentamiseen liittyvän toiminnan kehittäminen

- Kehitetään tietojen tallentamiseen liittyviä työprosesseja.

Toteutuminen: Lapsen tietojen ilmoittamislomakkeen täytössä on ollut puutteita, joka on työllistänyt keskusrekisteriä. Keskusrekisterin johtaja on kirkkoherrojen välityksellä opastanut ja huomauttanut papistoa puutteista. Siitä huolimatta puutteita ei olla saatu riittävässä määrin vähenemään. Tietosuojasyistä rekisteri-ilmoitukseen lisätty kohta, jossa vanhemmat antavat luvan lapsen nimen julkaisemisesta messun yhteydessä ja seurakuntalehdessä, mikä on helpottanut sihteerien työtä.

3. Tavoite: Nastolan seurakuntatoimiston rekisteripalvelujen turvaaminen

- Nastolan seurakuntatoimiston palvelukapasiteettia lisätään sijoittamalla toimistoon toinen työntekijä, jonka tehtäväkuvaan sisältyy mm. puhelin- ja asiakaspalvelussa auttaminen.

Toteutuminen: Nastolan seurakuntatoimistoon sijoitettiin toinenkin toimistosihteerin. Käytännössä henkilöstöresurssin lisääminen ei toteutunut virkavapauksien vuoksi. Toimistoa hoidettiin kesästä lähtien siten, että se oli auki vain kolmena päivänä viikossa. Puhelut ja hauta-asiat ohjattiin Vapaudenkatu 6:n asiakaspalveluun. Nastolan seurakuntatoimistossa asioivien ulkoisten asiakkaiden määrä on syksyn aikana ollut vain muutama asiakas viikossa.

4. Ympäristötavoite: Siirrytään enenevässä määrin sähköiseen asianhallintaan

- Paperitulosteiden määrä vähenee

Toteutuminen: Paperinkulutusta on mitattu vuosina 2017 ja 2018 monitoimilaitteen käytöllä. Keskusrekisterin osuus sen käytöstä lisääntyi vuonna 2018 verrattuna edelliseen vuoteen. Selittävinä tekijöinä ovat uusien tietosuojainfokirjeiden monistaminen ja se, että osan vuotta keskusrekisterin pöytätulostimet olivat poissa käytöstä.

YLEISHALLINTO

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset	-228.409		-228.409	-179.201,54	-49.207,46	78,5
▪ Myyntituotot	0		0	0,00	0,00	0,0
▪ Maksutuotot	-147.400		-147.400	-150.614,32	3.214,32	102,2
▪ Vuokratuotot						
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset	-71.000		-71.000	-77.300,19	6.300,19	108,9
▪ Muut toimintatuotot	-2.500		-2.500	-3.260,77	760,77	130,4
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-449.309		-449.309	-410.376,82	-38.932,18	91,3
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	1.571.800	33.000	1.604.800	1.551.499,91	53.300,09	96,7
▪ Palkat ja palkkiot	1.245.410	26.250	1.271.660	1.260.663,58	10.996,42	99,1
▪ Henkilösivukulut	326.390	6.750	333.140	308.784,59	24.355,41	92,7
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-17.948,26	17.948,26	0,0
▪ Palvelujen ostot	805.650	33.000	838.650	802.785,23	35.864,77	95,7
▪ Investointi				0,00	0,00	0,0
▪ Vuokratulut	37.400		37.400	29.805,33	7.594,67	79,7
▼ Aineet ja tarvikkeet	329.150		329.150	262.934,23	66.215,77	79,9
▪ Ostot tilikauden aikana	329.150		329.150	262.934,23	66.215,77	79,9
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset				2.816,03	-2.816,03	0,0
▪ Muut toimintakulut	5.700		5.700	10.786,01	-5.086,01	189,2
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	2.749.700	66.000	2.815.700	2.660.626,74	155.073,26	94,5
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	2.300.391	66.000	2.366.391	2.250.249,92	116.141,08	95,1
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)	-105.451		-105.451	-89.039,36	-16.411,64	84,4
▪ Toimintakulut (sisäiset)	324.013		324.013	316.061,42	7.951,58	97,5
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	2.518.953	66.000	2.584.953	2.477.271,98	107.681,02	95,8
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset	154.990		154.990	143.864,63	11.125,37	92,8
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				-2.373.168,94	2.373.168,94	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	2.673.943	66.000	2.739.943	247.967,67	2.491.975,33	9,1

Keski-Lahden seurakunta**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Keski-Lahden seurakunnan tarkoitus on ”julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramentteja sekä toimia muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.” (KL 1:2) Seurakunnan tehtävänä on työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja vapaaehtoisten vastuunkantajien kautta ”kutsua ihmisiä armollisen Jumalan yhteyteen, tuoda elämään kestävä perusta ja rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta” (MeidänKirkko, osallisuuden yhteisö -strategia 2010).

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste: Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Lahden seurakuntayhtymän voimassa olevan strategian viisi painopistettä ovat: hengellisen elämän vahvistaminen, seurakuntalaisten osallisuuden tukeminen ja vastuun kantaminen, yhteistyö ja johtaminen, viestintä luo vuorovaikutusta ja verkostoja ja hyvä taloudenpito luo edellytyksiä toiminnalle. Keski-Lahden seurakunta on pysynyt viime vuodet taloudellisesti raamissaan ja mahdollistanut osaltaan hyvän taloudenpidon yhtymässä. Sosiaalista mediaa on lisätty viestinnässä v. 2018. Seurakunnan työntekijät ovat suunnanneet toimintaansa tietoisesti keskelle lahtelaisten elämää. Hengellisen elämän keskus on jumalanpalveluselämä. Messuihin osallistuminen on lievästi heikentynyt. Jumalanpalveluselämää uudistetaan seurakuntalaisten osallisuuden kautta perusteita muuttamatta. On jatkettu ja vahvistettu Raamattuopetusta.

Seurakunnan oma painopiste: Vanhemmuuden, erityisesti isyyden tukeminen.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Vastakkainasettelusta sovinnon rakentamiseen
 - Toiminnan rakentaminen evankeliumista nousevalle Kristuksen sovitustyön ja sovinnon sanomalle.
 - Osallistuminen Lahden seurakuntayhtymän vuoden 2018 tapahtumien muistamiseen. Toteutuminen: 11.3.2018 messussa muistettiin vuoden 1918 tapahtumia, kuten helatorstain Hennalan jumalanpalvelus sekä yhtymän historiallista tietoutta v. 1918 tapahtumien taustoista jakavien luentojen suunnittelu.
 - Arabiankieliseen työhön panostaminen 50 % papin työajalla. Kristinuskon ja suomalaisen kulttuurin oppiminen lisää maahanmuuttajien kotoutumista ja vähentää maahanmuuton aiheuttamaa vastakkain asettelua ja jännitteitä. Toteutuminen: pappi koko vuoden 50 % työajalla arabiankielisessä työssä, rippikouluja, leiripäiviä, suomen kielen opetusta, Raamattupiirejä ja tulkattuja seuroja sekä jumalanpalveluksia.

- Yhteinen keittiö – ruokailu viikkomessun yhteyteen Ristinkirkkoon. Yhteinen ruokailu Mukkulassa kirkolle diakoniavastaanoton ja yksinhuoltajaryhmän yhteyteen – osallisuuden rakentaminen. Toteutui molemmilla kirkkoilla; Ristinkirkolla osallistujia 40-60, vapaaehtoisia 5, Mukkulassa 40-60 ruokailijaa, vapaaehtoisia 8.
 - Uusien messukumppanien saaminen Tuomasmessujen toteuttamiseen. Toteutuminen: Messukumppaneina v. 2018 Naistenpankki, Miete ry, srk:n perhetyö, srk:n oppilaitostyö ja srk:n maahanmuuttajatyö
2. Tavoite: Vanhemmuuden, erityisesti isyyden vahvistaminen
- Avointen päiväkerhojen toteutus Mukkulassa ja Metsäpellossa sekä perhekerhojen toteutus Mukkulassa, Kirkkokatu 5:ssä, Ankkurissa ja Metsäpellossa, toiminnan uudelleen aktivointi Metsäpellossa. Toteutuminen: Metsäpellon avoin päiväkerho muutettiin perhemuskariksi. Uutena toimintamuotona vauvaperhekerho keskustassa.
 - Isä-lapsikerhoa jatkettiin Kirkkokatu 7:ssä ja yhteisen kasvatustyön muskaria Mukkulassa sekä Marian kammariassa.
 - Perhetyö järjestää kaupungin ja kolmannen sektorin kanssa kasvatustöiden Ristinkirkkoon. Toteutuminen: Toteutettiin tammikuussa iltatapahtumana, osallistujia 130. Aiheena oli yhteisöllinen vanhemmuus ja alustajana lastenpsykiatri Jukka Mäkelä.
 - Perhetyön pappi verkostoitui esim. ennaltaehkäisevän perhetyön palveluja tarjoavien toimijoiden kanssa seurakunnan sisällä ja ulkopuolella mahdollistetaan erilaista tarjontaa pariskunnille ja perheille ja lapsille.
 - Uusi yksinhuoltajaryhmä Mukkulaan: Keskustan ja Mukkulassa yksinhuoltajaryhmien retkitoimintaa. Toteutui: Mukkulassa ryhmä veti melko vähän yksinhuoltajia.
 - Yhden Keski-Lahden alueella työskentelevän lastenohjaajan työaika kohdennettiin perhetyöhön ja lapsi- ja perhetyön keinoja kartoitettiin.
 - Rippikoulujen opettajia kannustetaan käyttämään ryhmien kanssa kirjetyöskentelyä, jossa nuoret saavat vanhemmiltaan kirjeen ja voivat vastata siihen. Toteutuminen: suuri osa ryhmistä toteutti työskentelyn.
3. Tavoite: Ristinkirkon 40-vuotisjuhlien toteuttaminen
Ristinkirkko täyttää 2018 40 vuotta. Tämä huomioidaan syksyllä 2018 juhlatapahtuman muodossa juhlamessulla ja konsertilla. Toteutuminen: Juhlamessu 2.12.2018 veti 915 henkeä, lisäksi juhlija kirkonmäki historiallinen näyttely Ristinkirkolla 28.11.2018–6.1.2019, myyjäiset 9.12.2018.
4. Ympäristötavoite: Yhteis- ja kimppakyytien noudattaminen mahdollisuuksien mukaan, työmatkakävelyn ja pyöräilyn esillä pitäminen, kertakäyttöastioiden välttäminen, kierrätyksen sekä viljele ja varjele -teemojen esillä pitäminen toiminnassa.
Toteutuminen: Sähköistä postia lisättiin kirjepostin sijaan, km-korvaukset eivät vähentyneet, seurakuntayhtymän uusi ympäristösuunnitelma käsiteltiin ja hyväksyttiin neuvostossa, jätteet kierrätettiin ja kertakäyttöastioita käytettiin harvoin.

KESKI-LAHDEN SEURAKUNTA

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot	-4.500		-4.500	-2.107,00	-2.393,00	46,8
▪ Maksutuotot	-8.800		-8.800	-23.473,56	14.673,56	266,7
▪ Vuokratuotot	-46.200		-46.200	-48.734,99	2.534,99	105,5
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-5.800		-5.800	-30.544,54	24.744,54	526,6
▪ Tuet ja avustukset	0		0	-4.714,34	4.714,34	0,0
▪ Muut toimintatuotot	-11.200		-11.200	-20.260,30	9.060,30	180,9
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-76.500		-76.500	-129.834,73	53.334,73	169,7
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	1.331.110	16.500	1.347.610	1.270.416,70	77.193,30	94,3
▪ Palkat ja palkkiot	1.052.420	13.180	1.065.600	1.033.633,71	31.966,29	97,0
▪ Henkilösivukulut	278.690	3.320	282.010	256.058,13	25.951,87	90,8
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-19.275,14	19.275,14	0,0
▪ Palvelujen ostot	113.350		113.350	129.006,80	-15.656,80	113,8
▪ Investointi						
▪ Vuokrakulut	31.150		31.150	38.433,32	-7.283,32	123,4
▼ Aineet ja tarvikkeet	61.790		61.790	64.653,85	-2.863,85	104,6
▪ Ostot tilikauden aikana	61.790		61.790	64.653,85	-2.863,85	104,6
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	284.370		284.370	291.240,43	-6.870,43	102,4
▪ Muut toimintakulut	7.290		7.290	15.362,58	-8.072,58	210,7
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	1.829.060	16.500	1.845.560	1.809.113,68	36.446,32	98,0
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	1.752.560	16.500	1.769.060	1.679.278,95	89.781,05	94,9
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	662.799		662.799	771.299,36	-108.500,36	116,4
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	2.415.359	16.500	2.431.859	2.450.578,31	-18.719,31	100,8
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät	0		0	592.091,24	-592.091,24	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	2.415.359	16.500	2.431.859	3.042.669,55	-610.810,55	125,1

Launeen seurakunta**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Launeen seurakunnan tehtävänä on luterilaisen tunnustuksen mukaisesti julistaa Jumalan sanaa, jakaa sakramentteja sekä levittää kristillistä sanomaa ja toteuttaa lähimmäisenrakkautta. Seurakunnan toiminnan keskeisimpänä osana ovat jumalanpalvelus-elämä ja kirkolliset toimitukset. Muilta osin seurakuntatyö on jaettu viiteen eri työ-alaan: 1. lapsi- ja nuorisotyö, 2. diakonia, 3. lähetys ja evankeliointi, 4. musiikki ja 5. aikuis-työ. Aluetyötä tehdään neljällä alueella; Liipolassa, Nikkilässä, Renkomäessä ja Pato-seudussa. Launeen seurakunnalla on ystävyyssseurakuntasopimus Hatsinan seurakunnan kanssa.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Seurakunnassa toteutetaan yhteisen kirkkovaltuuston vahvistamaa strategiaa sekä painopistettä, joka on:

- Vastakkainasettelusta sovinnon rakentamiseen
- Launeen seurakunnalla ei ole toista yhteistä painopistettä, vaan kukin työ muoto voi asettaa oman painopisteensä

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Muistamme omaa historiaamme. Vuoden 1918 tapahtumista on kulunut 100 vuotta. 2018 huomioimme historiaa rehellisesti mutta sovintoa rakentaen.

Toteutuminen:

Hennalassa punavankien muistomerkillä järjestettiin muistojumalanpalvelus helatorstaina 10.5. Seurakunnassa pidettiin teemaa esillä eri tilaisuuksissa. Seurakunnassamme olimme mukana myös koko seurakuntayhtymän vuoden 1918 muisto- ja keskustelutilaisuuksissa.

2. Tavoite: Etsimme kirkkojen ykseyttä.

Toteutuminen:

Launeen seurakunta on ollut aktiivisesti mukana Lahdessa toimivassa kristittyjen yhteistyöverkossa (YTT-toiminta), joka on järjestänyt tilaisuuksia mm. ekumeenisella rukousviikolla ja pitkin vuotta.

3. Tavoite: Vaikutamme yhteiskunnassamme.

Toteutuminen:

Turvapaikanhakijoille on ollut järjestettyä toimintaa ja samoin toimintaa, jossa kantasuomalaiset ja maahanmuuttajat ovat yhdessä. Samalla olemme pyrkineet vaikuttamaan asenteisiin ja pyritty dialogiin maahanmuuttoon liittyvissä asioissa. Samoin olemme olleet mukana yhteinen keittiö-hankkeessa, jolla on haluttu mm. torjua yksinäisyyttä ja tasata rajoja yhteiskuntaluokkien välillä.

4. Tavoite: Rakennamme kirkkoamme.
Toteutuminen: Olemme osallistuneet kunnioittavaan keskusteluun. Seurakuntana olemme toimineet yhteistyössä eri kirkollisten järjestöjen ja herätysliikkeiden kanssa. Samoin mm. messukumppaneiksi on haettu myös muita yhteistyötahoja, jotta mahdollisimman moni voisi kokea kirkon omakseen.
5. Tavoite: Etsimme sovintoa ja sydämen rauhaa.
Toteutuminen: Olemme pitäneet julistuksessa esillä sanomaa sovinnosta Jeesuksessa Kristuksessa. Tämä sovinto on myös ihmisten välisen sovinnon lähde.
6. Ympäristötavoite: Toimimme ympäristödiplomin hengen mukaisesti
Toteutuminen: Käytössä on ollut reilun kaupan tuotteita, on pyritty järjestämään kimppakyytejä, välttämään kertakäyttöastioita, ym.

LAUNEEN SEURAKUNTA

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot				-885,00	885,00	0,0
▪ Maksutuotot	-37.150		-37.150	-26.711,01	-10.438,99	71,9
▪ Vuokratuotot	-13.600		-13.600	-18.183,32	4.583,32	133,7
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-12.100		-12.100	-17.235,19	5.135,19	142,4
▪ Tuet ja avustukset	-7.650		-7.650	-8.817,67	1.167,67	115,3
▪ Muut toimintatuotot	-1.300		-1.300	-2.602,98	1.302,98	200,2
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-71.800		-71.800	-74.435,17	2.635,17	103,7
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	993.470	12.200	1.005.670	954.932,10	50.737,90	95,0
▪ Palkat ja palkkiot	785.480	9.740	795.220	777.705,72	17.514,28	97,8
▪ Henkilösivukulut	207.990	2.460	210.450	191.080,71	19.369,29	90,8
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-13.854,33	13.854,33	0,0
▪ Palvelujen ostot	114.580		114.580	92.632,86	21.947,14	80,8
▪ Investointi						
▪ Vuokratulut	21.000		21.000	19.340,22	1.659,78	92,1
▼ Aineet ja tarvikkeet	70.050		70.050	51.291,66	18.758,34	73,2
▪ Ostot tilikauden aikana	70.050		70.050	51.291,66	18.758,34	73,2
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	173.280		173.280	182.346,92	-9.066,92	105,2
▪ Muut toimintakulut	3.650		3.650	2.519,53	1.130,47	69,0
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	1.376.030	12.200	1.388.230	1.303.063,29	85.166,71	93,9
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	1.304.230	12.200	1.316.430	1.228.628,12	87.801,88	93,3
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	514.690		514.690	592.086,92	-77.396,92	115,0
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1.818.920	12.200	1.831.120	1.820.715,04	10.404,96	99,4
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				434.634,22	-434.634,22	0,0
▪ Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	1.818.920	12.200	1.831.120	2.255.349,26	-424.229,26	123,2

Joutjärven seurakunta**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Joutjärven seurakunta toteuttaa maailmanlaajuisen kirkon lähetystehtävää yhtenä kirkkomme ja yhtymämme paikallisseurakuntana. Keskeisin tehtävä on julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramentteja.

Seurakuntayhtymän strategian 2011-2020 ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Kasteiden määrä suhteessa syntyneitten lasten määrään on seurakunnassamme prosentuaalisesti kasvanut. Seurakuntamme alueella asuu paljon lapsiperheitä ja siksi on erityisen tärkeää tarjota erilaisia palveluja lapsille ja lapsiperheille sekä nuorille. Hyvin tehty työ ja mielekkäät kohtaamiset seurakuntalaisten kanssa tuovat lisää ihmisiä mukaan aktiiviseen toimintaan. Keskeistä toiminnassamme on tehdä seurakuntalaisille ai-nutkertaiset kirkolliset toimitukset ja tilaisuudet niin hyvin kuin osaamme.

Tärkeää on osoittaa lähimmäisenrakkautta diakonian vastaanotolla sekä kaikessa kohtaamisessa. Haluamme kantaa vastuuta jäsentemme hengellisistä tarpeista. Edellä mainittuja asioita on saatu toteutettua kuluneena vuonna. Jos seurakunta ei saa kontakteja laajaan jäsenistöön, ihmiset alkavat vieraantua kirkosta. Joutjärven työntekijät pitivät tärkeänä laajan jäsenistön kohtaamista messussa, toiminnassa, kodeissa, kerhoissa, tapahtumissa ja kouluissa sekä palvelutaloissa. Näissä kohteissa yleensä odotetaan perinteistä ja kansakirkollista lähestymiskulmaa kirkollisen palvelun suhteen. Toki seurakunnan tulee vastata ajan haasteisiin ja löytää uudistuneita toimintatapoja. Joutjärven seurakunnassa on paljon lapsia ja nuoria. Näiden ikäryhmien kohtaaminen ollut yhtä mittavaa kuin edellisinäkin vuosina.

Laaja rippikoulutyö kohtaa runsaasti myös perheitä.

Diakoniatyössä kohdataan runsaasti yksittäisiä seurakuntalaisia ja pureudutaan heidän yksilölliseen auttamiseensa sekä hengellisesti että aineellisella tasolla. Diakoniatyön toteuttamat viikkoruokailut ovat kohdanneet enenevässä määrin seurakuntalaisia.

Messuryhmätoiminta on vakiintunut seurakunnassamme. Meillä on kaksi sitoutunutta ryhmää ja niille ryhmänvetäjät.

Vuoden 2018 aikana ilmaisiin messuruokailuihin on osallistunut enenevässä määrin seurakuntalaisia (n.100 hlöä/ruokailu). Iloitsemme siitä, että ruokailuihin on saatu hyvät pysyväisjärjestelyt. Ruokailut ovat lisänneet messussa kävijöiden määrää. Ruokailun yhteydessä tapahtuva kohtaaminen on ollut myös merkityksellistä.

Kariston asuinalue on käytännössä ollut vuonna 2018 vailla pysyvää toimitilaa. Asuinalueen tilanne on huolestuttanut seurakuntamme työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja seurakuntalaisia.

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Itsenäisyyden juhluvuoden läheisyys ja vuoden 1918- tapahtumien muistaminen itsessään aiheuttivat keskustelua seurakunnan monissa eri tapahtumissa. Erityisesti näiden teemojen kipukohdat näkyivät pienemmissä keskusteluissa seurakuntalaisten kanssa. Kysymys on ollut kiistanalainen ja kivulias lahtelaisten ihmisten mielissä. Kuluneena vuonna on ollut nähtävissä, että asioista on pystytty keskustelemaan toisia kunnioittavaan sävyyn. Tässä keskusteluyhteyden tukemisessa työntekijämme ovat olleet mukana.

Toimintamme on pyrkinyt osoittamaan, että olemme samaa perhettä, vaikka saatamme olla jostain eri mieltä.

Seurakunnan oma painopiste:

- Lähetystyö

Lähetystyö on perinteisesti ollut Joutjärven seurakunnassa keskeisessä asemassa.

Seurakuntaneuvosto nosti lähetystyön painopisteeksi 2018.

Lähetystyötä pidettiin esillä seurakuntamme kaikilla työaloilla ja tavoite huomioitiin mahdollisuuksien mukaan mm. saarnoissa, musiikissa, hartauksissa ja rippikouluissa. Erityistilaisuuksia lähetystyön tiimoilta on ollut useita ja niistä esimerkiksi Lasten lähetysnäyttelyyn osallistui yli 500 henkilöä. Muita tilanteita olivat esim. Elämä on –il-lat ja Levähdyspaikat (6x n. 300 hlöä). Yhteyttä pidettiin lähettirenkaiseen ja lähetyssihteeri vieraili ahkerasti lähetyspiireissä.

Vahva perinne Kauneimpien joululaulujen muodossa jatkui lähetystyön runsaslukuisimpana tapahtumana tänäkin vuonna kooten kirkkoomme n. 1000 henkeä.

Nimikkolähettejä on tuettu rahallisesti ja esirukouksin. Kokonaisuudessaan lähetystyö on ollut laajasti mukana läpäisyaiheena kaikissa työaloissa.

- Ympäristötavoite

Toteutimme Lahden seurakuntayhtymän ympäristöstrategiaa.

Käytimme tehokkaasti tiloja kirkoilla.

Toimimme ympäristötavoitteissamme kestävä kehityksen periaatteella:

Tulostimme vähemmän kopioita. Kirkon uusi tehokas dataheijastin vähentää tulostamisen tarvetta.

Arvioimme jokainen itse ympäristötavoitteen toteutumista elämässämme ja työssämme siten, että kykenemme vähentämään ympäristökuormitusta.

Suosimme kimpakyytejä ensisijaisena liikkumistapana yhteisissä työtehtävissä.

Nuorisotyössä sähköisen materiaalin käyttö on korvannut esim. paperikaavakkeet.

Some- tiedotus on voimistunut entisestään.

Reilun kaupan tuotteita on käytetty niin paljon kuin mahdollista (esim. uusi kahvikone)

Olemme pitäneet luontoa säästävää asennetta esillä työyhteisössämme.

Kierrätystä on tehostettu nuortentilassa.

JOUTJÄRVEN SEURAKUNTA

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot						
▪ Maksutuotot	-41.500		-41.500	-43.337,10	1.837,10	104,4
▪ Vuokratuotot	-5.500		-5.500	-5.300,52	-199,48	96,4
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-6.000		-6.000	-12.903,51	6.903,51	215,1
▪ Tuet ja avustukset				-585,06	585,06	0,0
▪ Muut toimintatuotot				-369,05	369,05	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-53.000		-53.000	-62.495,24	9.495,24	117,9
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	846.670	9.900	856.570	823.129,00	33.441,00	96,1
▪ Palkat ja palkkiot	669.990	7.900	677.890	669.322,88	8.567,12	98,7
▪ Henkilösivukulut	176.680	2.000	178.680	166.669,00	12.011,00	93,3
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-12.862,88	12.862,88	0,0
▪ Palvelujen ostot	103.210		103.210	104.070,23	-860,23	100,8
▪ Investointi						
▪ Vuokratulot	15.220		15.220	12.268,09	2.951,91	80,6
▼ Aineet ja tarvikkeet	65.420		65.420	61.844,44	3.575,56	94,5
▪ Ostot tilikauden aikana	65.420		65.420	61.844,44	3.575,56	94,5
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	151.140		151.140	167.009,92	-15.869,92	110,5
▪ Muut toimintakulut	4.900		4.900	4.909,10	-9,10	100,2
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	1.186.560	9.900	1.196.460	1.173.230,78	23.229,22	98,1
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	1.133.560	9.900	1.143.460	1.110.735,54	32.724,46	97,1
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	521.827		521.827	783.043,40	-261.216,40	150,1
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1.655.387	9.900	1.665.287	1.893.778,94	-228.491,94	113,7
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät	0		0	428.672,79	-428.672,79	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1.655.387	9.900	1.665.287	2.322.451,73	-657.164,73	139,5

Salpausselän seurakunta**Tehtävä**

Salpausselän seurakunnan tehtävänä on välittää kristillistä sanomaa sanoin, sävelin ja teoin

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Salpausselän seurakunnan toimintaa ohjasi seurakuntayhtymän strategia Meidän Kirkko – osallisuuden yhteisö 2011–2020. Yhteinen kirkkovaltuusto asetti strategian pohjalta painopisteeksi:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Salpausselän seurakuntaneuvosto asetti toiseksi painopisteeksi:

- Jäsenyyden merkityksen vahvistaminen yhdessä.

Toimintavuotena vietettiin Sisällissodan 1918 Muistovuotta sekä toimitettiin seurakuntavaalit.

Talousarviovuoden 2018 tavoitteet

1. Tavoite: Vastakkainasettelusta sovinnon rakentamiseen
Kirkon messun su klo 10 (kerran kuukaudessa perhemessu) ja Jalkarannan messun (viikoittain 1.9. alkaen) on tarkoitus toimia kaiken toiminnan sydämenä. Nimikkolähetit, vieraat ystävyysseurakunnista ja maahanmuuttajat vahvistivat kokemusta maailmanlaajuisesta kristittyjen perheestä. Sisällissodan 1918 Muistovuoden merkeissä pidettiin oma muisteluryhmä, lisäksi oltiin mukana yhteisissä tilaisuuksissa Ristinkirkossa ja muistomerkeillä. Kirkkomusiikki ja kuorotoiminta jatkoivat vahvaa toimintaansa. Hyödynnettiin mediaa monipuolisesti. Diakoniavastaanotolla, LapsiArkissa, sururyhmissä ja sielunhoitopäivystyksessä tuettiin vaikeassa tilanteessa eläviä.

Toteutuminen:

- Tilaisuuksien ja osallistujamäärien mittaaminen. Eniten osallistujia kokosivat konsertit (Gospel Christmas 2000 osallistujaa), Kauneimmat Joululaulut, konfirmaatiomessut sekä SenioriFoorum
 - Uutuutena maahanmuuttajien Pop Up-ravintola kokosi heti 50 ruokailijaa
 - Kasvatuksen ja diakonian YV-lettubullikset kouluilla tuottivat huikeat 1200€, mikä herätti toimintamallina laajalti kiinnostusta
2. Tavoite: Jäsenyyden merkityksen vahvistaminen yhdessä
Hahmoteltiin yhdessä vapaaehtoisten kanssa Salpausselän omaa strategiaa yhteisön rakentamisesta ("Keskeneräinen unelmaseurakunta"), jonka ytimessä on Kristuksen risti – suhde Jumalaan, lähimmäisiin ja luomakuntaan (diakoninen ja missionaarinen työote; aikuisrippikoulu ympärivuotiseksi; jokainen saa halutessaan kuulua johonkin hengellisten matkakumppaneiden pienryhmään; toimipisteet säännöllisesti auki, jotta yhteisöt voisivat rakentua, toimintaympäristön varjeleminen jne.). Tavoitteena on jatkossakin tarkentaa yhtymän strategiaa ja lisätä jalkautumista omalla alueellamme.

Toteutuminen:

- Vapaaehtoisten määrän mittaaminen. Pelkästään kuorolaisia on jo satoja.
- Yhteistyö vapaaehtoisten kanssa oli vahvaa (kuorot, kymmenet vapaaehtoisvetoiset pienryhmät, kirkkokahvitukset, Yhteinen keittiö, yhteiset kirkon siivoustalkoot jne.)
- Kirkolle saatiin mm. suuri ilmoitustaulu ohikulkuliikenteelle, mutta toimipisteiden säännöllinen aukiolo ei vielä toivotulla tavalla toteutunut
- Seurakuntavaalit toteutuivat hyvin

3. Tavoite: Iltarukous tavaksi

Yhteisillä leireillä, retkillä ja tapahtumissa tehtiin mm. huolinukkeja ja rukoustauluja sekä lisättiin rukouspiirtelyä. Rippikouluissa tehtiin rukouskollaaseja, rukousavaimenperiä ja rukousnauhoja, kokeiltiin myös rukousverkon käyttöä. Isoskoulutuksessa toteutettiin rukouspolku ja harjoitettiin hartauksien pitämistä. Nuorten illat päätettiin aina rukouspiiriin. Pray & Praise kokosi aikuisia rukoilemaan ja ylistämään.

Toteutuminen:

- Seurattiin rukoilemista tukevan toiminnan kehittämistä, esim. varhaiskasvatus kehittää arkipäivisin olevien kerhojen lisäksi lasten ohjelmaa nyt myös erityisesti nuorille aikuisille suunnattuihin Soul Food-iltoihin
- Seurattiin erityisesti nuorten vapaaehtoisten määrää. Nuortenilloissa keskimääräinen kävijämäärä 20. Kerhonohjaajia keväällä 15 ja syksyllä 11. Isosia oli 42, osa heistä toimi kahdella riparilla. Isosia tarvitaan lisää, niin ikään vapaaehtoisten joukosta lisää kummeja aikuisrippikoululaisille.

4. Ympäristötavoite

Varhaiskasvatuksen ympäristökasvatussuunnitelmaa toteutettiin kaikessa toiminnassa. Vietettiin luomakunnansunnuntain messu ulkona. Järjestettiin jätteiden lajittelu myös Harjunalustaan. Suosittiin ympäristöystävällisiä materiaaleja ja Reilun kaupan tuotteita. Vältettiin kopiointia. Suosittiin sähköistä asiointia, joukkoliikennettä ja kimpapakyytejä.

Toteutuminen:

- Matkalaskujen, kopioinnin ja lajittelun seuranta

SALPAUSSELÄN SEURAKUNTA

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot	-80.400		-80.400	-56.740,00	-23.660,00	70,6
▪ Maksutuotot	-47.740		-47.740	-65.821,71	18.081,71	137,9
▪ Vuokratuotot	-8.200		-8.200	-8.282,68	82,68	101,0
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-13.600		-13.600	-19.142,94	5.542,94	140,8
▪ Tuet ja avustukset				-2.065,06	2.065,06	0,0
▪ Muut toimintatuotot				-445,95	445,95	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-149.940		-149.940	-152.498,34	2.558,34	101,7
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	828.660	40.900	869.560	807.885,05	61.674,95	92,9
▪ Palkat ja palkkiot	656.040	32.680	688.720	661.532,48	27.187,52	96,1
▪ Henkilösivukulut	172.620	8.220	180.840	159.791,93	21.048,07	88,4
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-13.439,36	13.439,36	0,0
▪ Palvelujen ostot	123.470	1.000	124.470	144.969,29	-20.499,29	116,5
▪ Investointi						
▪ Vuokratulut	10.950	0	10.950	15.147,49	-4.197,49	138,3
▼ Aineet ja tarvikkeet	29.370	2.000	31.370	40.680,83	-9.310,83	129,7
▪ Ostot tilikauden aikana	29.370	2.000	31.370	40.680,83	-9.310,83	129,7
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	115.350		115.350	118.817,39	-3.467,39	103,0
▪ Muut toimintakulut	1.570		1.570	4.242,52	-2.672,52	270,2
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	1.109.370	43.900	1.153.270	1.131.742,57	21.527,43	98,1
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	959.430	43.900	1.003.330	979.244,23	24.085,77	97,6
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	368.596		368.596	356.153,07	12.442,93	96,6
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1.328.026	43.900	1.371.926	1.335.397,30	36.528,70	97,3
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät	0		0	360.277,87	-360.277,87	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1.328.026	43.900	1.371.926	1.695.675,17	-323.749,17	123,6

Nastolan seurakunta**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Huolehtia Nastolan seurakunnan alueella jumalanpalvelusten pitämisestä, kasteen ja ehtoollisen toimittamisesta sekä muista kirkollisista toimituksista, kristillisestä kasvatuksesta ja opetuksesta, sielunhoidosta, diakoniasta ja lähetystyöstä sekä muista kristilliseen sanomaan perustuvista julistus- ja palvelutehtävistä.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Toteutuminen

- Toteutui hyvin. Teemaa pidettiin esillä työmuodoissa pitkin vuotta.

Seurakunnan oma painopiste: Yhdessä enemmän

Toteutuminen

- Toteutui hyvin. Työntekijät tekivät työtä yli seurakunta- ja työmuotorajojen.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen**1. Tavoite: Jumalanpalveluselämä**

- Hengellisen elämän vahvistaminen syventämällä jumalanpalveluksen merkitystä. Jakamalla tietoa ja taitoa voitiin yhdessä palvella lähimmäisiä laaja-alaisesti.
- Jumalanpalvelusten suunnittelu sekä toteutus tehdään yhdessä työntekijöiden ja vapaaehtoisten kanssa. Kuoro- ja soitinmusiikin monipuolinen käyttö jumalanpalveluksissa sekä seurakunnan muissa tilaisuuksissa.
- Huomioitiin jumalanpalveluksissa, yleisessä julistustoiminnassa ja opetuksessa yhteyden rakentamisen merkitystä käyttämällä siihen raamatullista tematiikkaa.
- Kirkkokahvit tulevat kiinteäksi osaksi messua.

Toteutuminen:

- Toteutui osittain. Vapaaehtoiset vastasivat messuvalmisteluista työntekijöiden kanssa. Kirkkokahvit tulivat tavaksi. Musiikkityössä ei saavutettu kaikkia tavoitteita.

2. Tavoite: Perhe- ja varhaisnuorisotyö sekä nuoriso- ja rippikoulutyö

- Uudet pikkulapsiperheet löytävät seurakunnasta kristillisen matalan kynnyksen yhteisön. Kiusaamisen puuttumista ja kiusaamisen ehkäisyä pidetään esillä.
- Parisuhteen hoitamista opetetaan ja avioliittojen kestävyyttä tuetaan.
- Uusien nuorisotyöntekijöiden ja nuorten yhteisen toimintamallin rakentaminen seurakunnan hyödyksi.
- Varhaisnuoret oppivat leikkimään kaikkien kanssa ja ymmärtävät toisen huomioon ottamisen tärkeyden.
- Perehdytään uuteen rippikoulusuunnitelma 2017 uudistukseen.

Toteutuminen:

- Toteutui hyvin. Lapsiperheet ja nuoret osallistuivat tilaisuuksiin runsaasti.

3. Tavoite: Diakonia

- Tukea entistä enemmän yksilöä sekä perheitä kaikissa diakoniatyön toimintamuodoissa.
- Vapaaehto- ja vanhustyön kehittäminen.
- Ihmisten kokonaisvaltainen kohtaaminen ja tukeminen oman elämänsä hallintaan. Vankien ihmisarvon ja perhesuhteiden sekä yhteiskuntaan paluun tukeminen. Vammaisten näkökulman huomioiminen ja esillä pitäminen sekä heidän etujen ja ihmisarvon puolustaminen.

Toteutuminen:

- Toteutui hyvin. Tehtiin aktiivista kotikäyntityötä. Vastaanotoilla kohdattiin eri elämäntilanteissa olevia ihmisiä ja autettiin kokonaisvaltaisesti, huomioiden heidän yksilöllinen elämäntilanteensa niin aineellisesti, henkisesti kuin hengellisesti. Tehtiin aktiivisesti yhteistyötä kaupungin sosiaalitoimen ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Lisäksi toteutettiin vanhustyönprojekti yksinäisten vanhusten tavoittamiseksi.

4. Tavoite: Vapaaehtoistyö

- Missiokaupan toiminnan nykytason ylläpitäminen. Markkinoinnissa viestittiin Missiokaupan olevan kaikille avoin kauppa.
- Uusien ja jo toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten motivoiminen ja innostaminen kantamaan lähetysvastuuta. Vapaaehtoisten ja työntekijöiden hengellisen elämän hoitaminen.
- Osallistutaan seurakunnan muuhun toimintaan.

Toteutuminen:

- Toteutui hyvin. Toiminnan taso pysyi tavoitteessa. Vapaaehtoiset osallistuivat runsain määrin oman seurakunnan sekä seurakuntien yhteisiin tapahtumiin. Monet osallistuivat koulutuksiin ja vapaaehtoisten syystapahtumassa syntyi uusia kontakteja.

5. Ympäristötavoite:

- Mahdollisimman vähäinen kuluttaminen ja ympäristöystävälliset tavat tehdä hankintoja, kierrätys.

Toteutuminen:

- Toteutui hyvin. Leireillä ja retkillä sekä kerhoissa teemaa pidettiin asiaa yllä aktiivisesti. Hankintoja tehtiin harkintaa käyttäen. Askartelutarvikkeita ja muita materiaaleja kierrätettiin ja käytettiin hyväksi monessa eri toiminnassa. Vähennettiin esitetulosteiden määrää sekä huomioitiin tulosteiden vähentäminen myös omassa työskentelyssä.

NASTOLAN SEURAKUNTA

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot	-1.500		-1.500	-2.134,00	634,00	142,3
▪ Maksutuotot	-63.300		-63.300	-38.701,37	-24.598,63	61,1
▪ Vuokratuotot						
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-5.100		-5.100	-30.512,30	25.412,30	598,3
▪ Tuet ja avustukset				-85,06	85,06	0,0
▪ Muut toimintatuotot	-100		-100	-2.517,98	2.417,98	2.518,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-70.000		-70.000	-73.950,71	3.950,71	105,6
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	783.050	9.400	792.450	717.887,68	74.562,32	90,6
▪ Palkat ja palkkiot	618.800	7.500	626.300	586.936,56	39.363,44	93,7
▪ Henkilösivukulut	164.250	1.900	166.150	145.621,08	20.528,92	87,6
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-14.669,96	14.669,96	0,0
▪ Palvelujen ostot	73.600		73.600	76.549,03	-2.949,03	104,0
▪ Investointi						
▪ Vuokratulut	5.320		5.320	7.368,97	-2.048,97	138,5
▼ Aineet ja tarvikkeet	36.670		36.670	42.958,33	-6.288,33	117,1
▪ Ostot tilikauden aikana	36.670		36.670	42.958,33	-6.288,33	117,1
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	116.320		116.320	117.391,50	-1.071,50	100,9
▪ Muut toimintakulut	1.500		1.500	1.764,33	-264,33	117,6
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	1.016.460	9.400	1.025.860	963.919,84	61.940,16	94,0
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	946.460	9.400	955.860	889.969,13	65.890,87	93,1
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	659.130		659.130	554.070,26	105.059,74	84,1
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1.605.590	9.400	1.614.990	1.444.039,39	170.950,61	89,4
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				317.021,46	-317.021,46	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1.605.590	9.400	1.614.990	1.761.060,85	-146.070,85	109,0

PAIKALLISSEURAKUNNAT YHTEENSÄ

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot	-86.400		-86.400	-61.866,00	-24.534,00	71,6
▪ Maksutuotot	-198.490		-198.490	-198.044,75	-445,25	99,8
▪ Vuokratuotot	-73.500		-73.500	-80.501,51	7.001,51	109,5
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-42.600		-42.600	-110.338,48	67.738,48	259,0
▪ Tuet ja avustukset	-7.650		-7.650	-16.267,19	8.617,19	212,6
▪ Muut toimintatuotot	-12.600		-12.600	-26.196,26	13.596,26	207,9
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-421.240		-421.240	-493.214,19	71.974,19	117,1
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	4.782.960	88.900	4.871.860	4.574.250,53	297.609,47	93,9
▪ Palkat ja palkkiot	3.782.730	71.000	3.853.730	3.729.131,35	124.598,65	96,8
▪ Henkilösivukulut	1.000.230	17.900	1.018.130	919.220,85	98.909,15	90,3
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-74.101,67	74.101,67	0,0
▪ Palvelujen ostot	528.210	1.000	529.210	547.228,21	-18.018,21	103,4
▪ Investointi						
▪ Vuokratulut	83.640	0	83.640	92.558,09	-8.918,09	110,7
▼ Aineet ja tarvikkeet	263.300	2.000	265.300	261.429,11	3.870,89	98,5
▪ Ostot tilikauden aikana	263.300	2.000	265.300	261.429,11	3.870,89	98,5
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	840.460		840.460	876.806,16	-36.346,16	104,3
▪ Muut toimintakulut	18.910		18.910	28.798,06	-9.888,06	152,3
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	6.517.480	91.900	6.609.380	6.381.070,16	228.309,84	96,5
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	6.096.240	91.900	6.188.140	5.887.855,97	300.284,03	95,1
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	2.727.042		2.727.042	3.056.653,01	-329.611,01	112,1
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	8.823.282	91.900	8.915.182	8.944.508,98	-29.326,98	100,3
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät	0		0	2.132.697,58	-2.132.697,58	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	8.823.282	91.900	8.915.182	11.077.206,56	-2.162.024,56	124,3

Viestintä

Viestintä**Tehtävä**

Viestinnällä tuetaan kristillisen sanoman välittämistä ja julistamista. Viestinnän keinoin huolehditaan siitä, että seurakuntalaisten saatavilla on riittävästi tietoa seurakuntien ja seurakuntayhtymän toiminnasta, palveluista ja vireillä olevista asioista sekä tuetaan seurakuntien ja seurakuntalaisten keskinäistä vuorovaikutusta ja huolehditaan työyhteisön sisäisestä tiedonkulusta.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste: Vastakkainasettelusta sovinnon rakentamiseen

- Seurakuntia ja yhteisiä työmuotoja on tuettu painopisteen toteuttamisessa.
- Sisällissodan muistovuotta on painotettu viestinnän omassa sisällöntuotannossa.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Vuoden 2018 painopiste Vastakkainasettelusta sovinnon rakentamiseen välittyy seurakuntalaisille viestinnän kautta.
 - Viestinnässä on tuettu seurakuntia ja yhteisiä työmuotoja painopisteen toteuttamisessa sekä markkinoitu sisällissodan muistovuoteen liittyneitä tapahtumia.
 - Sisällissodan muistovuosi oli painotetusti esillä viestinnän omassa sisällöntuotannossa. Jutuissa käsiteltiin muun muassa rukouksen merkitystä sotien aikana, punaisten ja valkoisten kirkkoa, miten papisto asemoi itsensä sisällissodassa sekä mistä näkökulmista sisällissotaa on muisteltu eri vuosikymmeninä.
2. Viestintämme on visuaalisesti houkuttelevaa ja monipuolista. Edellytyksenä on seurakuntayhtymän nykyisen valokuva-arkiston selkiyttäminen ja kuvien löydettävyyden parantaminen.
 - Alkuvuoden 2018 aikana on otettu käyttöön kirkon kuvapankki. Viestintätiimi tallentaa valokuvia kirkon kuvapankkiin, josta niitä voidaan hakea erilaisiin käyttötarkoituksiin.
3. Jokainen kirkon jäsen Lahden alueella tietää, miten voi vaikuttaa seurakunnan toimintaan: äänestämällä seurakuntavaaleissa.
 - Vaaliviestinnässä toteutettiin erikseen laadittua viestintäsuunnitelmaa. Äänioikeutetuille lähetettiin henkilökohtainen kirje. Vaaleja käsiteltiin Kirkonseudussa, sosiaalisessa mediassa, videoilla, yleisönosastopalstoilla, radiohaastatteluissa sekä järjestämällä paneelikeskustelu. Etelä-Suomen Sanomat toteutti seurakuntavaaleista juttusarjan. Mainontaa tehtiin mm. lehdistössä, sosiaalisessa mediassa, ulkomainostauluilla ja paikallisradiossa. Äänestämässä kävi Lahdessa 9,3 prosenttia äänioikeutetuista.

Viestintä

4. Ympäristötavoite: Ympäristöasioiden tuominen esille viestinnän keinoin.
- Ympäristöasiat ovat kuuluneet sisällöntuotannon painopisteisiin. Juttuja on tehty esimerkiksi Hollolassa järjestetyiltä Kirkon ympäristöpäiviltä, ympäristödiplomin hausta sekä kiinteistöjen energiatehokkuudesta. Ympäristödiplomin hausta toteutettiin myös video.

Tunnuslukuja**Verkkosivut:**

Lahden seurakuntayhtymän verkkosivustolle tehtiin vuodessa 237 801 vierailua, joiden aikana tehtiin 660 444 sivulatausta. Verkkovierailuiden määrä kasvoi 6 prosentilla edellisvuodesta. Sivustolla oli 104 677 eri käyttäjää. Saman käyttäjän vierailut eri laitteilla tai selaimilla lasketaan omiksi käyttäjikseen. Eniten kävijöitä oli seurakuntavaalien jälkeisenä päivänä 19.11.2018, jolloin sivustolle tehtiin 2 803 vierailua.

Kirkonseutu:

Kirkonseutu-lehti jaettiin painettuna 21 kertaa 85 000 luukkuun Lahden, Hollolan, Heinolan, Asikkalan, Kärkölän, Padasjoen ja Kuhmoisten alueella. Lahdessa lehteä jaellaan 55 000 luukkuun. Kirkonseudun verkkosisältöihin tehtiin vuoden aikana 19 174 vierailua ja 33 209 sivulatausta. Eri käyttäjiä oli 14 573. Verkkolehden suosituin uutinen oli ”Kymenvirran varrella tuhkan sirottelupaikka”.

Sosiaalinen media:

Lahden seurakuntien Facebook-tili ylitti 2 300 seuraajan rajan marraskuussa 2018. Seuraajien määrä kasvoi vuoden aikana 15 prosentilla. Instagram-tili ylitti 700 seuraajan rajan. Seurakuntayhtymälle perustettiin tilit myös Twitteriin ja LinkedIniin. Videoiden määrää lisättiin. Suosituin video oli seurakuntavaaliaiheinen ”Minun kirkkoni”, jota katsottiin yli 11 000 kertaa.

Muuta:

Viestintätoimisto vastasi myös mm. Lahden Joulukylän viestinnästä. Uusiin ratkaisuihin kuuluivat live-lähetykset torilta, torille asennettu jätinäyttö, Stories-ominaisuuksien käyttö sekä Instagramissa järjestetty kuvakilpailu. Joulukylän Facebook-seuraajien määrä kasvoi vuoden aikana 17 prosenttia.

VIESTINTÄ

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset				-10.067,97	10.067,97	0,0
▪ Myyntituotot				-785,72	785,72	0,0
▪ Maksutuotot	-34.400		-34.400	-37.115,27	2.715,27	107,9
▪ Vuokratuotot						
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset						
▪ Muut toimintatuotot						
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-34.400		-34.400	-47.968,96	13.568,96	139,4
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	237.930	2.800	240.730	221.244,07	19.485,93	91,9
▪ Palkat ja palkkiot	187.800	2.230	190.030	177.316,65	12.713,35	93,3
▪ Henkilösivukulut	50.130	570	50.700	45.159,13	5.540,87	89,1
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-1.231,71	1.231,71	0,0
▪ Palvelujen ostot	351.330		351.330	322.053,85	29.276,15	91,7
▪ Investointi						
▪ Vuokrakulut	2.400		2.400	1.751,88	648,12	73,0
▼ Aineet ja tarvikkeet	18.050		18.050	12.925,18	5.124,82	71,6
▪ Ostot tilikauden aikana	18.050		18.050	12.925,18	5.124,82	71,6
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	4.200		4.200	5.562,35	-1.362,35	132,4
▪ Muut toimintakulut						
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	613.910	2.800	616.710	563.537,33	53.172,67	91,4
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	579.510	2.800	582.310	515.568,37	66.741,63	88,5
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)	-51.000		-51.000	-56.340,00	5.340,00	110,5
▪ Toimintakulut (sisäiset)	12.084		12.084	12.373,27	-289,27	102,4
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	540.594	2.800	543.394	471.601,64	71.792,36	86,8
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				106.498,85	-106.498,85	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	540.594	2.800	543.394	578.100,49	-34.706,49	106,4

Kasvatus ja perheasiat**Tehtävä**

Rohkaista lasta, nuorta ja perhettä elämään kristittynä.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Vastakkainasettelusta sovinnon rakentamiseen -painopisteen toteuttamisessa on vahvistettu kristillisen arvomaailman esilläpitoa, joka on mahdollistanut muiden katsojien ymmärtämisen ja kunnioittamisen sekä kunnioittavan vuoropuhelun käymisen erilaisen näkemyksen omaavien nuorten ja vanhempien kanssa. Tämä on koskenut myös sovinnon rakentamista perheyhteisössä perheneuvonnan kautta.

Lisäksi on vahvistettu osallisuuden kokemista syrjäytymisvaarassa olevien nuorten keskuudessa osallistumalla moniammatillisen Street-työryhmän toimintaan, jonka tehtävänä on nuorten maahanmuuttajien tukeminen ja radikalisoitumisen ehkäiseminen. Myös olemme luoneet alustoja yhteisöllisyyden kokemiselle erilaisissa tapahtumissa. Olimme aktiivisesti mukana lapsiperheiden muutosohjelman (LAPE) ja perhekeskushankkeiden toteuttamisessa.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Varhaiskasvatuksen tavoitteena oli pitää yllä vahvaa kristillistä arvomaailmaa, tukea apua tarvitsevia, monipuolistaa viestintää sekä vahvistaa perhetyötä

Kristillistä kasvatusta ja arvomaailman vahvistamista toteutettiin varhaiskasvatuksen perustoiminnoissa, joiden kävijämäärät ovat pysyneet hyvinä.

Perheiden hyvinvointia tuettiin yhteistyössä neuvolan, koulun ja diakoniatyön kanssa. Iltapäiväkerhon maksuvapautuksia myönnettiin 38 perheelle. Ohjeistettiin ja koulutettiin vapaaehtoisia kotikävijöitä tunnistamaan apua tarvitsevia perheitä ja ohjaamaan tarvittaessa ammattiavun piiriin.

Tehostettiin sosiaalisen median käyttöä toiminnasta ja perheitä kiinnostavista asioista tiedottamisessa. Kirkon seudussa varhaiskasvatus oli hyvin esillä. Elokuussa aloitti jokaisessa seurakunnassa perhetyöntekijä, jonka tehtäviin kuuluu mm. perhekerhot, perheleirit, perhemessut, pyhäkoulut, askarteluillat.

2. Tavoite: Uuden rippikoulusuunnitelman RKS 2017 käyttöönotto kouluttamalla ja tukemalla työntekijöitä uusien toimivien ratkaisumallien käyttöönottoamisessa. Lisäksi tavoitteena on rippikoululaisten määrän pitäminen ennallaan.

Rippikoulusuunnitelman käyttöönotto toteutui hyvin. Seurakunnan koulutetut työparit ovat ohjanneet koulutuksia omissa seurakunnissaan rippikoulun teemapäivissä ja työntekijäkokouksissa. Seurakunnissa on lähdetty valmistelevaan uutta kolmivuotista rippikoulusuunnitelmaa. Kolmessa yhteisessä koulutuksessa oli yhteensä 95 osallistujaa. Rippikoululaisten määrässä (835) tapahtui laskua 3,8 % edellisvuodesta.

3. Tavoite: Yhteisen nuorisotyön tavoitteena oli tarjota monipuolista toimintaa eri kohderyhmille: leiri- ja retkitoiminta, jumalanpalveluselämä, aktiivinen mukanaolo ja näkyminen isoissa tapahtumissa ja uusien oppilaitoskampusten rakentumisessa sekä erityisnuorisotyön yhteistyöverkoston kehittäminen

Varhaisnuorisotyönretkille ja leireille osallistui 1 177, päiväleireille 542 ja kesäkahvilatoimintaan 241 henkilöä. Koululaisjumalanpalveluksia pidettiin 26 kertaa ja osallistujia noin 6 000.

Isot yhteistyötapahtumat: Lahti Fringe, Joulunavaus, Lahden Joulukylä.

Oltiin mukana yhteisöllisyyden rakentamisessa uudessa LAMK:n kampuksessa sekä tutorkoulutuksen kehittämistyössä Salpauksen kampuksessa. Oppilaitospapin vierailuja kampuksiin yhteensä 256.

Erityisnuorisotyön toiminnassa mukana 12 koulua ja 18 pienluokkaa. Pienryhmiä 28, ensimmäistä kertaa myös 5.–6.-luokkalaisille, samoin uusi digitaalinen nuorisotyö aloitettiin 4 ryhmän kanssa, Ankkurityössä kaksi työntekijää yhteensä 25 % (htv) osuudella. Vuoden aikana 5 leiriä ja 21 retkipäivää erityistuen nuorille kouluyhteistyön kautta. Tärkeimmät yhteistyökumppanit koulut, poliisi, lastensuojelu, tehostettu perhetyö, nuorisopsykiatria.

4. Tavoite: Perheneuvonnan tavoitteena oli tehdä ydintehtävää parisuhteiden ja perheiden hyväksi oikea-aikaisesti, asiakastavoite 730, käyntikertatavoite 3 280

Perheneuvonnan toimintavuosi 2018 oli hyvä. Asiakkaita oli lähes saman verran kuin edellisenä vuotena eli 835 asiakasta. Hoidollisen työn moduuleja kertyi myös lähes edellisen vuoden malliin hiukan vajaa 3 400 moduulia. Viikoittain jonossa oli keskimäärin 10–15 paria. Asiakkaiden jonotusaika pystyttiin pitämään kohtuullisena. Puolet asiakkaista sai ensimmäisen ajan alle 21 päivän sisällä. Perheneuvonta kattoi omilla tuloillaan 40,6 % toimintakuluistaan. Kuuden kokoaikaisen perheneuvojan työpanos riittää pitämään perheneuvonnan palvelujen kysynnän kohtuullisesti tasapainossa.

5. Ympäristötavoite

Jokaisessa kerhossa noudatettiin varhaiskasvatuksen omaa ympäristösuunnitelmaa ja vuosikelloa. Leireillä ja leirikeskustoissa noudatettiin jätteiden lajittelua ja kierrätyksen opettamista. Moottoripajatoiminnassa noudatettiin erityistä huolellisuutta jätteiden kierrätyksessä erityisesti huomioiden vaaralliset ja haitalliset aineet.

Kasvatus ja perheasiat

Tunnuslukuja

Kasvatust ja perheasiat	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Päiväkerholaisia	693	785	815	659	737	760
Pikkulapsityön tervehdykset	3189	3212	3450	2965	3083	3236
Pikkulapsityön kotikäynnit 4-v	466	390	618	684	731	800
Raamattuseikkailu 5-v	180	205	197	185		
Heinäsaaren kummiretki 6-v	223	228	212	260		
Perhemuskari	2513	1019				
Päivähoidon kirkot	8057	7500	7990	8500	7394	
Keskussairaala käynnit	1014	1747	1666	1508	1909	920
Kouluunlähtevien kirkko	650	850	950	435	492	
Esikoululaisten urkusadut	750	645	510	700		
Iltapäiväkerholaisia	643	614	648	628	614	576
Varhaisnuorten retket ja leirit	1960	2451	2271	2282	2817	4164
Rippikoululaisia	856	934	890	818	778	791
Eriyisnuorisotyön ryhmät	28	21	18	24	20	17
Ankkurityön asiakkaat	250	258	379	350	302	300
Perheneuvonnan asiakkaat	835	863	735	568	564	557
Perheneuvonnan asikaskäynnit	3392	3523	3096	2617	2591	2457

KASVATUS JA PERHEASIAT, Varhaiskasvatus

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset	-300.000		-300.000	-327.900,00	27.900,00	109,3
▪ Myyntituotot						
▪ Maksutuotot	-280.000		-280.000	-288.395,05	8.395,05	103,0
▪ Vuokratuotot						
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat				-96,82	96,82	0,0
▪ Tuet ja avustukset				-619,41	619,41	0,0
▪ Muut toimintatuotot				-132,00	132,00	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-580.000		-580.000	-617.143,28	37.143,28	106,4
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	1.295.880	14.000	1.309.880	1.273.096,14	36.783,86	97,2
▪ Palkat ja palkkiot	1.022.770	11.190	1.033.960	1.023.368,87	10.591,13	99,0
▪ Henkilösivukulut	273.110	2.810	275.920	256.230,26	19.689,74	92,9
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-6.502,99	6.502,99	0,0
▪ Palvelujen ostot	145.563		145.563	140.880,20	4.682,80	96,8
▪ Investointi						
▪ Vuokrakulut	200		200	8.297,79	-8.097,79	4.148,9
▼ Aineet ja tarvikkeet	68.402		68.402	53.803,68	14.598,32	78,7
▪ Ostot tilikauden aikana	68.402		68.402	53.803,68	14.598,32	78,7
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset				1.207,76	-1.207,76	0,0
▪ Muut toimintakulut	0		0	9.542,83	-9.542,83	0,0
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	1.510.045	14.000	1.524.045	1.486.828,40	37.216,60	97,6
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	930.045	14.000	944.045	869.685,12	74.359,88	92,1
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	443.851		443.851	490.858,38	-47.007,38	110,6
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1.373.896	14.000	1.387.896	1.360.543,50	27.352,50	98,0
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				411.890,75	-411.890,75	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1.373.896	14.000	1.387.896	1.772.434,25	-384.538,25	127,7

KASVATUS JA PERHEASIAT, Nuorisotyö

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot						
▪ Maksutuotot	-75.000		-75.000	-103.282,98	28.282,98	137,7
▪ Vuokratuotot				-400,00	400,00	0,0
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat				-1.015,00	1.015,00	0,0
▪ Tuet ja avustukset	0		0	-4.495,51	4.495,51	0,0
▪ Muut toimintatuotot				-146,87	146,87	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-75.000		-75.000	-109.340,36	34.340,36	145,8
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	422.410	4.600	427.010	448.379,12	-21.369,12	105,0
▪ Palkat ja palkkiot	333.400	3.670	337.070	360.140,56	-23.070,56	106,8
▪ Henkilösivukulut	89.010	930	89.940	89.164,11	775,89	99,1
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-925,55	925,55	0,0
▪ Palvelujen ostot	143.121		143.121	135.747,37	7.373,63	94,8
▪ Investointi						
▪ Vuokratulut	11.100		11.100	8.891,59	2.208,41	80,1
▼ Aineet ja tarvikkeet	65.751		65.751	53.205,81	12.545,19	80,9
▪ Ostot tilikauden aikana	65.751		65.751	53.205,81	12.545,19	80,9
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset				350,00	-350,00	0,0
▪ Muut toimintakulut	1.950		1.950	3.552,47	-1.602,47	182,2
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	644.332	4.600	648.932	650.126,36	-1.194,36	100,2
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	569.332	4.600	573.932	540.786,00	33.146,00	94,2
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)				-6.357,78	6.357,78	0,0
▪ Toimintakulut (sisäiset)	263.035		263.035	333.313,89	-70.278,89	126,7
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	832.367	4.600	836.967	867.742,11	-30.775,11	103,7
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset	9.860		9.860	10.534,13	-674,13	106,8
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				281.641,70	-281.641,70	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	842.227	4.600	846.827	1.159.917,94	-313.090,94	137,0

KASVATUS JA PERHEASIAI, Rippikoulutyö

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot				-340,00	340,00	0,0
▪ Maksutuotot	-160.000		-160.000	-177.553,55	17.553,55	111,0
▪ Vuokratuotot						
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset						
▪ Muut toimintatuotot				1,00	-1,00	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-160.000		-160.000	-177.892,55	17.892,55	111,2
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	171.040	2.000	173.040	174.280,44	-1.240,44	100,7
▪ Palkat ja palkkiot	135.000	1.620	136.620	140.346,87	-3.726,87	102,7
▪ Henkilösivukulut	36.040	380	36.420	33.933,57	2.486,43	93,2
▪ Henkilökulujen oikaisuerät						
▪ Palvelujen ostot	290.900		290.900	296.963,27	-6.063,27	102,1
▪ Investointi						
▪ Vuokrakulut				67,78	-67,78	0,0
▼ Aineet ja tarvikkeet	33.765		33.765	38.173,36	-4.408,36	113,1
▪ Ostot tilikauden aikana	33.765		33.765	38.173,36	-4.408,36	113,1
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset				1.981,39	-1.981,39	0,0
▪ Muut toimintakulut				1.250,92	-1.250,92	0,0
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	495.705	2.000	497.705	512.717,16	-15.012,16	103,0
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	335.705	2.000	337.705	334.824,61	2.880,39	99,1
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)				-16,00	16,00	0,0
▪ Toimintakulut (sisäiset)	586.350		586.350	527.547,73	58.802,27	90,0
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	922.055	2.000	924.055	862.356,34	61.698,66	93,3
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				218.785,01	-218.785,01	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	922.055	2.000	924.055	1.081.141,35	-157.086,35	117,0

KASVATUS JA PERHEASIAT, Perheneuvonta

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset	-130.000		-130.000	-142.895,56	12.895,56	109,9
▪ Myyntituotot						
▪ Maksutuotot						
▪ Vuokratuotot						
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset				-218,10	218,10	0,0
▪ Muut toimintatuotot						
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-130.000		-130.000	-143.113,66	13.113,66	110,1
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	338.790	4.000	342.790	329.888,16	12.901,84	96,2
▪ Palkat ja palkkiot	267.400	3.200	270.600	266.266,10	4.333,90	98,4
▪ Henkilösivukulut	71.390	800	72.190	67.003,38	5.186,62	92,8
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-3.381,32	3.381,32	0,0
▪ Palvelujen ostot	21.704		21.704	19.588,71	2.115,29	90,3
▪ Investointi						
▪ Vuokratulut						
▼ Aineet ja tarvikkeet	5.960		5.960	3.052,54	2.907,46	51,2
▪ Ostot tilikauden aikana	5.960		5.960	3.052,54	2.907,46	51,2
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset						
▪ Muut toimintakulut				95,41	-95,41	0,0
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	366.454	4.000	370.454	352.624,82	17.829,18	95,2
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	236.454	4.000	240.454	209.511,16	30.942,84	87,1
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	28.635		28.635	37.479,00	-8.844,00	130,9
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	265.089	4.000	269.089	246.990,16	22.098,84	91,8
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				88.179,98	-88.179,98	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	265.089	4.000	269.089	335.170,14	-66.081,14	124,6

KASVATUS JA PERHEASIAI, Yhteensä

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset	-430.000		-430.000	-470.795,56	40.795,56	109,5
▪ Myyntituotot				-340,00	340,00	0,0
▪ Maksutuotot	-515.000		-515.000	-569.231,58	54.231,58	110,5
▪ Vuokratuotot				-400,00	400,00	0,0
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat				-1.111,82	1.111,82	0,0
▪ Tuet ja avustukset	0		0	-5.333,02	5.333,02	0,0
▪ Muut toimintatuotot				-277,87	277,87	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-945.000		-945.000	-1.047.489,85	102.489,85	110,8
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	2.228.120	24.600	2.252.720	2.225.643,86	27.076,14	98,8
▪ Palkat ja palkkiot	1.758.570	19.680	1.778.250	1.790.122,40	-11.872,40	100,7
▪ Henkilösivukulut	469.550	4.920	474.470	446.331,32	28.138,68	94,1
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-10.809,86	10.809,86	0,0
▪ Palvelujen ostot	601.288		601.288	593.179,55	8.108,45	98,7
▪ Investointi						
▪ Vuokrakulut	11.300		11.300	17.257,16	-5.957,16	152,7
▼ Aineet ja tarvikkeet	173.878		173.878	148.235,39	25.642,61	85,3
▪ Ostot tilikauden aikana	173.878		173.878	148.235,39	25.642,61	85,3
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset				3.539,15	-3.539,15	0,0
▪ Muut toimintakulut	1.950		1.950	14.441,63	-12.491,63	740,6
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	3.016.536	24.600	3.041.136	3.002.296,74	38.839,26	98,7
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	2.071.536	24.600	2.096.136	1.954.806,89	141.329,11	93,3
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)				-6.373,78	6.373,78	0,0
▪ Toimintakulut (sisäiset)	1.321.871		1.321.871	1.389.199,00	-67.328,00	105,1
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	3.393.407	24.600	3.418.007	3.337.632,11	80.374,89	97,6
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset	9.860		9.860	10.534,13	-674,13	106,8
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				1.000.497,44	-1.000.497,44	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	3.403.267	24.600	3.427.867	4.348.663,68	-920.796,68	126,9

Diakonia ja sairaalasielunhoito**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Jeesuksen esimerkkiä seuraten puolustamme heikkojen, sairaiden ja syrjäytymisuhan alla olevien oikeuksia sekä kannamme vastuuta luomakunnasta. Luomme lahtelaisille osallistumis- ja toimintamahdollisuuksia. Näin tehdessämme vahvistamme ihmisen osallisuutta omaan elämäänsä. Hengellisenä yhteisönä kannustamme ihmisiä välittämään lähimmäisistä ja turvautumaan Jumalaan.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Diakoniassa ja sairaalasielunhoidossa toteutettiin yhteisen kirkkovaltuuston vahvistamaa strategiaa sekä painopistettä perustoimintoja toteuttaen sekä talousarviovuodelle asetettujen tavoitteiden avulla.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Lisäämme yksinäisten ikääntyvien osallisuutta
 - Diakonian ja sairaalasielunhoidon vuosi oli tilastojen näkökulmasta kasvun aikaa. Asiakaskontaktit kasvoivat edellisestä vuodesta yli kahdella sadalla (3 666/ 3 424). Leiri- ja retkitoiminta on vilkastunut viimeisten vuosien aikana. Marian Kammarin toimintoihin osallistujia oli saman verran kuin edellisenä vuotena. Tarkemmat tilastoluvut ilmenevät liitteenä olevassa tilastolomakkeessa.
 - Vammaistyössä näkyi asiakaskunnan ikääntyminen. Ryhmien toiminnot säilyivät ennallaan, mutta samaan aikaan asiakaskäyntien määrä kasvoi edellisestä vuodesta.
 - Vapaaehtoistyössä vapaaehtoiset kohtasivat eri toimintojen kautta lahtelaisia ikääntyneitä toimintavuoden aikana yhteensä lähes 33 000 kertaa. Lisäksi järjestettiin koulutuksia, joiden kautta eri vapaaehtoistoimintojen piiriin tuli 38 uutta vapaaehtoista. Vapaaehtoisia diakonian ja sairaalasielunhoidon toimintojen piirissä oli toimintavuoden aikana yhteensä 487 henkilöä.
 - Sairaalasielunhoitajat tukivat yksinäisiä ikääntyviä sairaaloissa ja hoivayksiköissä sielunhoitokeskusteluin sekä tuttujen virsien, rukousten ja siunausten kautta. Tällaisia kohtaamisia oli vuoden aikana yhteensä 1 693.
 - Takataskun toimintoihin osallistuvien ikääntyvien määrä oli kasvussa toimintavuoden aikana, vaikka toimintojen järjestämisessä oli haasteita. Takataskun toimintoihin osallistuneita oli toimintavuoden aikana yhteensä 105 290 (101 697)
 - Yhteiskunnallisen työn toiminnoissa maahanmuuttajatyön vapaaehtoisista noin puolet ovat ikäihmisiä ja paluumuuttajien ryhmissä lähes kaikki osallistujat ovat vanhuksia. Paluumuuttajatyössä aktivoitiin vanhusten omaisia pitämään huolta vanhuksista.
 - Missiokaupassa kävi toimintavuoden aikana 6 458 asiakasta ja 30 vapaaehtoista teki yhteensä 858 myyntivuoroa. Missiokaupan myynti kasvoi edellisestä vuodesta hieman.

Toteutuminen: Tavoite toteutui hyvin tilastojen ja toiminnan kasvamisen näkökulmasta. Osallistujamäärät ovat kasvaneet tai pysyneet samana esimerkiksi leiritoiminnassa ja Marian Kammarissa, vaikka leirejä on pidetty vähemmän ja Marian Kammarin on ollut vähemmän avoinna kuin edellisenä vuonna.

2. Tavoite: Annamme tilaa monenlaisille äänille ja reagoimme niihin erilaisilla toimintatavoilla
- Yhteiskunnallisessa työssä tuettiin vaikeassa asemassa olleita maahan- ja paluumuuttajia. Toiminta tavoitti myös paperittomia turvapaikanhakijoita. Toiminnassa pidettiin huolta avoimuudesta ja viranomaisyhteistyöstä.
 - Sairaalasielunhoidossa pidettiin esillä monikulttuurisuuden näkökulmaa henkilökunnan koulutuksissa. Lisäksi tuettiin laitosten henkilökuntaa työn haasteiden keskellä koulutusten, konsultoinnin ja työnohjauksen kautta. Tämä näkyi kasvaneina toimintalukuina.
 - Mielenterveystyössä toteutettiin vertaisryhmä henkirikosuhrien omaisille yhteistyössä Huoma ry:n kanssa ja lisäksi retkitoimintaa suunnattiin itsenäisesti asuville mielenterveyskuntoutujille.

Toteutuminen: Tavoite toteutui hyvin. Monien toimintojen kohdalla kysyntää on tällä hetkellä enemmän, kuin kykenemme vastaamaan. Joudumme ratkaisemaan tulevaisuudessa esimerkiksi maahanmuuttajatyön resursoinnin yksikkömme sisällä.

3. Tavoite: Vahvistamme yhteistyötä Lahden seurakuntayhtymässä
- Toimintavuoden aikana aloitettiin Helsingin Diakonissalaitoksen toteuttama CABLE-koulutus, johon osallistuvat kaikki seurakuntayhtymän diakoniatyöntekijät, -papit ja sairaalasielunhoito.
 - Mielenterveystyö järjesti kaikille seurakuntayhtymän työntekijöille yhteensä kolme koulutusta ja nämä koulutukset tavoittivat yhteensä 450 osallistujaa.
 - Yhteiskunnallinen työ piti yllä kuolinviesti- ja saattohoitopäivystystä yhteistyössä Päijät-Hämeen seurakuntien kanssa.
 - Sairaalasielunhoitajat tekivät kiinteää yhteistyötä seurakuntien kanssa potilaan/omaisen yhteyden syntymiseksi seurakuntaan.

Toteutuminen: Yhteistyö seurakuntien kanssa on ollut toimintavuoden aikana hyvää ja CABLE-työskentely lisäsi sitä edelleen

4. Ympäristötavoite: Jatkamme kierrättämistä
- Uusia materiaaleja hankittiin harkiten.
 - Yhteiskunnallisen työn pastori johti koko seurakuntayhtymän Ympäristödiplomin päivitys -prosessin.

Toteutuminen: Diakoniassa ja sairaalasielunhoidossa ympäristöajattelu on osa arkipäiväistä toimintaa.

Yhteinen diakoniatyö					
	2018	2017	2016	2015	2014
Asiakaskontaktit	2 193	2 195	2 278	2 112	1 821
Vastaanotolla/ srk:n tilat	1231	1236	1324	1159	932
Kodeissa	740	658	676	650	673
Muualla	222	301	278	303	216
Puhelin- ja sähköpostikontaktit	1 473	1 229	1 159	1 047	1 091
Asiakaskontaktit yhteensä	3 666	3 424	3 437	3 159	2 912
Tapaamisten sisältö:					
Taloudellinen auttaminen	682	517			
Muut	2984	2907			
Ryhmät:	63	66			
Takatasku	28	28			
Yhteinen diakonia	35	38			
Retkiä,lkm	53	46	62	57	50
osallistujia	1 827	1 674	1 476	1 430	1 127
Leirejä	18	20	17	14	14
osallistujia	430	429	273	218	224
Marian Kammari, avoimet ovet	230	240	274	360	302
osallistujia	26 353	26 482	17 621	17 534	14 721
Takatasku, ruokailupalvelut, osallistujat	68 923	66 183	71 597	72 419	81 261
Annetut avustukset, €	134 035	142 566	140 360	139 232	
Vapaaehtoisia yhteensä	487	495	449	463	486
Työharjoittelu/työllistettyjä	105	106	109	110	99
Sidosryhmäyhteistyö	70	72			

DIAKONIA JA SAIRAALASIELUNHOITO, Yhteinen diakoniatyö

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset	-61.000		-61.000	-60.133,08	-866,92	98,6
▪ Myyntituotot				0,00	0,00	0,0
▪ Maksutuotot	-346.000		-346.000	-340.765,53	-5.234,47	98,5
▪ Vuokratuotot	-116.900		-116.900	-127.920,84	11.020,84	109,4
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-44.000		-44.000	-36.923,51	-7.076,49	83,9
▪ Tuet ja avustukset	-83.500		-83.500	-84.930,86	1.430,86	101,7
▪ Muut toimintatuotot	-5.800		-5.800	-5.291,71	-508,29	91,2
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-657.200		-657.200	-655.965,53	-1.234,47	99,8
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	842.030	9.700	851.730	845.074,06	6.655,94	99,2
▪ Palkat ja palkkiot	664.770	7.750	672.520	686.828,11	-14.308,11	102,1
▪ Henkilösivukulut	177.260	1.950	179.210	171.514,49	7.695,51	95,7
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-13.268,54	13.268,54	0,0
▪ Palvelujen ostot	206.800		206.800	203.028,53	3.771,47	98,2
▪ Investointi						
▪ Vuokratulut	123.900		123.900	113.552,52	10.347,48	91,6
▼ Aineet ja tarvikkeet	217.550		217.550	188.575,34	28.974,66	86,7
▪ Ostot tilikauden aikana	217.550		217.550	188.575,34	28.974,66	86,7
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	145.500		145.500	134.235,43	11.264,57	92,3
▪ Muut toimintakulut				52.842,31	-52.842,31	0,0
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	1.535.780	9.700	1.545.480	1.537.308,19	8.171,81	99,5
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	878.580	9.700	888.280	881.342,66	6.937,34	99,2
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	281.755		281.755	383.674,18	-101.919,18	136,2
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1.160.335	9.700	1.170.035	1.265.016,84	-94.981,84	108,1
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				408.134,64	-408.134,64	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1.160.335	9.700	1.170.035	1.673.151,48	-503.116,48	143,0

DIAKONIA JA SAIRAALASIELUNHOITO, Sairaalasielunhoito

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset	-35.000		-35.000	-32.898,22	-2.101,78	94,0
▪ Myyntituotot						
▪ Maksutuotot				-2.520,00	2.520,00	0,0
▪ Vuokratuotot						
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat				-226,20	226,20	0,0
▪ Tuet ja avustukset				-43,62	43,62	0,0
▪ Muut toimintatuotot						
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-35.000		-35.000	-35.688,04	688,04	102,0
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	280.200	3.400	283.600	275.400,11	8.199,89	97,1
▪ Palkat ja palkkiot	221.150	2.720	223.870	220.058,40	3.811,60	98,3
▪ Henkilösivukulut	59.050	680	59.730	55.341,71	4.388,29	92,7
▪ Henkilökulujen oikaisuerät						
▪ Palvelujen ostot	17.500		17.500	10.763,96	6.736,04	61,5
▪ Investointi						
▪ Vuokrakulut						
▼ Aineet ja tarvikkeet	3.100		3.100	1.692,01	1.407,99	54,6
▪ Ostot tilikauden aikana	3.100		3.100	1.692,01	1.407,99	54,6
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset						
▪ Muut toimintakulut						
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	300.800	3.400	304.200	287.856,08	16.343,92	94,6
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	265.800	3.400	269.200	252.168,04	17.031,96	93,7
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	3.540		3.540	6.088,00	-2.548,00	172,0
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	269.340	3.400	272.740	258.256,04	14.483,96	94,7
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				68.569,69	-68.569,69	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	269.340	3.400	272.740	326.825,73	-54.085,73	119,8

DIAKONIA JA SAIRAALASIELUNHOITO, Yhteensä

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset	-96.000		-96.000	-93.031,30	-2.968,70	96,9
▪ Myyntituotot				0,00	0,00	0,0
▪ Maksutuotot	-346.000		-346.000	-343.285,53	-2.714,47	99,2
▪ Vuokratuotot	-116.900		-116.900	-127.920,84	11.020,84	109,4
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-44.000		-44.000	-37.149,71	-6.850,29	84,4
▪ Tuet ja avustukset	-83.500		-83.500	-84.974,48	1.474,48	101,8
▪ Muut toimintatuotot	-5.800		-5.800	-5.291,71	-508,29	91,2
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-692.200		-692.200	-691.653,57	-546,43	99,9
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	1.122.230	13.100	1.135.330	1.120.474,17	14.855,83	98,7
▪ Palkat ja palkkiot	885.920	10.470	896.390	906.886,51	-10.496,51	101,2
▪ Henkilösivukulut	236.310	2.630	238.940	226.856,20	12.083,80	94,9
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-13.268,54	13.268,54	0,0
▪ Palvelujen ostot	224.300		224.300	213.792,49	10.507,51	95,3
▪ Investointi						
▪ Vuokratulut	123.900		123.900	113.552,52	10.347,48	91,6
▼ Aineet ja tarvikkeet	220.650		220.650	190.267,35	30.382,65	86,2
▪ Ostot tilikauden aikana	220.650		220.650	190.267,35	30.382,65	86,2
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	145.500		145.500	134.235,43	11.264,57	92,3
▪ Muut toimintakulut				52.842,31	-52.842,31	0,0
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	1.836.580	13.100	1.849.680	1.825.164,27	24.515,73	98,7
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	1.144.380	13.100	1.157.480	1.133.510,70	23.969,30	97,9
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	285.295		285.295	389.762,18	-104.467,18	136,6
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1.429.675	13.100	1.442.775	1.523.272,88	-80.497,88	105,6
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				476.704,33	-476.704,33	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1.429.675	13.100	1.442.775	1.999.977,21	-557.202,21	138,6

Leirikeskusyksikkö**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Siikaniemen, Upilan ja Luomaniemen tehtävänä on tarjota leiri-, kokous- ja majoituspalveluja ensisijaisesti oman seurakuntayhtymän seurakunnille ja eri työmuodoille. Siikaniemi, Upila ja Luomaniemi tarjoavat matalankynnyksen mahdollisuuden seurakuntaelämään ja tukevat näin seurakuntayhtymän strategiassa esitettyä ydintehtävää. Rauhalliset puitteet tarjoavat erilaisen osallistumis- ja toimintamahdollisuuden seurakuntalaisille. Siikaniemi, Upila ja Luomaniemi toimivat avaran kristillisessä hengessä.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Leirikeskusyksikön asiakkaina on ollut kristillinen kenttä edustettuina liberaaleista konservatiiveihin sekä myös ei-kristilliset toimijat. Leirikeskusyksikössä on pyritty kohtaamaan kaikki asiakkaat Jumalan luomina arvokkaina yksilöinä yhteyttä rakentaen.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Ulkoisten tulojen toteutuminen budjetin mukaan

Toteutuminen:

Ulkoisen toiminnan tuotot ylittivät talousarvion 34 % (94 812 €) ja kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 16 % (53 494 €). Kokonaistulot olivat 371 917,29 euroa (TA 277 105 €).

2. Tavoite: Nostaa käyttöastetta

Toteutuminen:

- Siikaniemen majoitustilojen käyttöaste oli 42 % (40,4 % vuonna 2017), nousua edelliseen vuoteen 1,6 %. Kokonaiskäyttöaste oli 76 % (71 % vuonna 2017), nousua 5 %. Käyttöpäiviä oli yhteensä 27 502, joka on 1 527 käyttöpäivää enemmän kuin vuonna 2017 (25 975), nousua 5,8 %. Kävijöitä oli yhteensä 16 544, joka on 1 611 kävijää enemmän kuin vuonna 2017 (14 933), nousua 10,7 %.
- Upilan leirikeskuksen majoitustilojen käyttöaste oli 36,9 % (31,9 % vuonna 2017), nousua edelliseen 5 %. Kokonaiskäyttöaste oli 32,9% (31,4 % vuonna 2017), nousua 1,5 %. Käyttöpäiviä oli yhteensä 11 807, joka on 335 käyttöpäivää enemmän kuin vuonna 2017 (11 472), nousua 2,9 %. Kävijöitä oli yhteensä 7 311, joka on 384 kävijää enemmän kuin vuonna 2017 (6 927), nousua 5,5 %.

- Luomaniemen toimintakeskuksen majoitustilojen käyttöaste oli 32,6 % (26,9 % vuonna 2017), nousua edelliseen 5,7 %. Kokonaiskäyttöaste oli 51,5 % (49,4 % vuonna 2017), nousua edelliseen 2,1 %. Käyttöpäiviä oli yhteensä 18 482, joka on 532 käyttöpäivää enemmän kuin vuonna 2017 (17 950), nousua 2,9 %. Kävijöitä oli yhteensä 14 228, joka on 662 kävijää enemmän kuin vuonna 2017 (13 566), nousua 4,8 %.

Kävijämäärä	Oma toiminta	Ulkopuolinen toiminta	Yhteensä
Siikaniemi	7 078 (42,8%)	9 466 (57,2%)	16 544
Luomaniemi	6 773 (47,6%)	7 455 (52,4%)	14 228
Upila	5 526 (75,6%)	1 785 (24,4%)	7 311

Tilaisuudet	Oma toiminta	Ulkopuolinen toiminta	Yhteensä
Siikaniemi	185 (27,6%)	485 (72,4%)	670
Luomaniemi	288 (62,3%)	174 (37,7%)	462
Upila	130 (70,3%)	55 (29,7%)	185

3. Ympäristötavoite: Toiminnan tehostaminen niin, että jätteiden määrä ei kasva asiakasmäärän kasvaessa ja yhteistyö ympäristötoimijoiden kanssa

Toteutuminen:

Jätteiden määrä on pienentynyt hieman energia- ja sekajätteen osalta, vaikka toiminnan määrä on kasvanut. Biojätteen määrä sitä vastoin on noussut hieman, mutta ei merkittävästi ottaen huomioon ateriapalvelujen kasvu. Yhteistyö ympäristötoimijoiden kanssa on jatkunut entiseen malliin. Siikaniemi on tarjonnut tilojaan Vesijärven kunnostus- ja tiedotusprojekteihin, esimerkkinä jokavuotinen järvikalapäivä.

Tunnuslukuja

Toimintakate	2018	2017	2016
TA	490 455 €	524 665 €	493 415 €
TP	433 776 €	498 657 €	545 853 €
Erotus	+56 678 €	+26 008 €	-52 438 €

LEIRIKESKUSYKSIKKÖ

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset				-1.636,43	1.636,43	0,0
▪ Myyntituotot	-3.000		-3.000	-3.863,77	863,77	128,8
▪ Maksutuotot	-231.105	-25.000	-256.105	-342.664,91	86.559,91	133,8
▪ Vuokratuotot	-16.000	-2.000	-18.000	-28.226,15	10.226,15	156,8
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset				-215,96	215,96	0,0
▪ Muut toimintatuotot						
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-250.105	-27.000	-277.105	-376.607,22	99.502,22	135,9
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	529.190	18.700	547.890	576.015,74	-28.125,74	105,1
▪ Palkat ja palkkiot	417.670	15.060	432.730	463.121,20	-30.391,20	107,0
▪ Henkilösivukulut	111.520	3.640	115.160	114.517,79	642,21	99,4
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-1.623,25	1.623,25	0,0
▪ Palvelujen ostot	17.350		17.350	26.192,25	-8.842,25	151,0
▪ Investointi						
▪ Vuokrakulut	1.000		1.000	3.138,82	-2.138,82	313,9
▼ Aineet ja tarvikkeet	200.570		200.570	203.555,64	-2.985,64	101,5
▪ Ostot tilikauden aikana	200.570		200.570	203.555,64	-2.985,64	101,5
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset						
▪ Muut toimintakulut	750		750	1.481,28	-731,28	197,5
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	748.860	18.700	767.560	810.383,73	-42.823,73	105,6
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	498.755	-8.300	490.455	433.776,51	56.678,49	88,4
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)	-861.300		-861.300	-1.596.294,46	734.994,46	185,3
▪ Toimintakulut (sisäiset)	362.545		362.545	1.062.570,45	-700.025,45	293,1
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	0	-8.300	-8.300	-99.947,50	91.647,50	1.204,2
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				99.947,68	-99.947,68	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	-8.300	-8.300	0,18	-8.300,18	0,0

Muu yhteinen seurakuntatyö

Muu yhteinen seurakuntatyö sisältää mm:

- Jouluku-, kesä- ja syyskylät
- Jukolan viestin aikana järjestettävä metsäkirkko
- Valmiustoimikunta
- Ympäristötoimikunta
- Yhtymän myöntämät avustukset seurakunnalliseen toimintaan
- Ojaniemen testamenttirahasto

Jouluku-, kesä- ja syyskylät

Torille rakennettavien kylien tavoitteena on kokonaiskirkon strategian mukaisesti jalkautua ihmisten keskelle vahvistaen kirkon roolia ihmisten arjessa ja juhlassa. Painopisteenä on yhteisöllisyyden vahvistaminen ja rakentaminen Lahden kaupungissa etsien uusia toimintatapoja. Lahden seurakuntayhtymä ja Lahden kaupunki ovat sitoutuneet kyläyhteistyöhön vuoteen 2020 asti.

Kesäkylää ei toteutettu. Sen sijaan kesäkuun alussa osallistuttiin Lahden kansainvälisille markkinoille tuottamalle sinne musiikkiesityksen.

Syyskylää sijasta järjestettiin nelipäiväinen Fringe-kaupunkifestivaali. Seurakunta osallistui tapahtumaan antamalla esiintymistiloja ja äänentoistotekniikkaa. Toteutettiin myös Ristinkirkon yö-tapahtuma, joka oli osa festivaalin virallista ohjelmaa.

Joulukylä rakentui kolmena aikaisempaa vuotena kehitettyjen toimintojen ympärille. Niistä keskeisimmät olivat myyntimökit, seurakunnan toimipiste kodassa, esiintymislava, elävät tulet, jouluseimi ja jäärata. Uutena elementtinä vuoden 2018 kylässä oli Lahden Ammattikorkeakoulun ja koulutuskeskus Salpauksen toteuttaman kyläportti. Kylän sisällä ollut lasten joulukylä oli uusi, suosittu kohde.

Joulukylässä vieraili noin 15 000 ihmistä viikon (la 15.12–la 22.12.2018) aikana. Tavoitteiden mukaisia kohtaamisia toteutui seurakunnan kodassa, nuotiolla, myyntikojujen ja monipuolisen lavaohjelman äärellä. Joulukylän eri ohjelmansuorittajia lapsikuo-roista joulupukkiin oli yhteensä noin 400.

Lahden seurakuntayhtymä antoi kylähankkeeseen materiaali-, talous-, viestintä- ja henkilöresursseja. Materiaaliresursseista keskeisimpiä olivat liikuteltava esiintymislava, äänentoistolaitteet, kylän maamerkinä toiminut iso joulukota, iso jouluseimiase-telma ja nuotiotulet. Glögiä tarjoiltiin joulukodassa noin 10 000 kävijälle.

Henkilöresursseja joulukylälle antoivat viestintätoimisto, kasvatus ja perheasiat, kiinteistötoimisto ja Keski-Lahden seurakunta. Yhtymän seurakunnat sekä diakonia ja sairaa-sielunhoidon yksikkö antoivat oman henkilöstöressurssinsa omana kylävastuupäi-vänään.

Kylätoimintaan käytettiin yhteensä 24 000 euroa vuonna 2018.

Jukolan viestin aikana järjestettävä metsäkirkko

Hollolan Hälvälässä järjestettiin 70. Jukolan viesti 16.–17.6.2018. Tapahtumaan osallistui noin 20 000 suunnistajaa, 2 000 vapaaehtoistyöntekijää ja 50 000 vierailijaa.

Tapahtuma-alueelle rakennettiin metsäkirkko, joka oli avoinna kaikille. Kirkko oli kevytrakenteinen arkkitehtoninen rakennelma ilman seiniä ja kattoa. Sen porttimaiset elementit viestivät kasvua ja voimaa sekä johdattelivat visuaalisesti katsojan huomion esiintyjiin ja pappiin. Alttaritauluna oli näkymä Kastarlammelle ja ristinä koruton suuri puuristi. Teema pyrki symboloimaan Pyhää kolminaisuutta. Penkit toteutettiin alueella kaatuneista puunrungoista halkaisemalla. Lisäksi oli tarjolla muita penkkejä, kantoja ja seisomapaikkoja. Istumapaikoille mahtui noin 500 ihmistä.

Kirkon suunnittelivat Lahden ammattikorkeakoulun Muotoiluinstituutin kalustemuotoilun ja sisustusarkkitehtuurin opiskelijat ja sen rakensivat Launeen seurakunnan miestenpiiri. Projektia johti Joutjärven seurakunnan eläkkeellä oleva pastori. Vastuu metsäkirkosta oli Lahden seurakuntayhtymällä ja Hollolan seurakunnalla.

Lauantain 16.6.2018 messu, jossa saarnan piti piispa Matti Repo, televisioitiin ja se näytettiin. Ylen ykkösellä 1.7.2018. Messun muissa tehtävissä toimi Lahden seurakuntayhtymän ja Hollolan seurakunnan pappeja, suntioita ja kanttoreita. Messussa esiintyi myös bändi ja lauluryhmä Lahden Gospel-kuorosta.

Valmiustoimikunta

Valmiustoimikunnan tehtävänä on toimia valmiusasioiden valmistelevana elimenä, vastata normaaliolojen aikana valmiustoimen suunnittelusta, koulutuksesta ja yhteistoimintasuhteista, huolehtia henkisen huollon valmiudesta ja varmistaa edellytykset seurakunnallisen toiminnan jatkamiselle poikkeusoloissa sekä hyväksyä valmiussuunnitelman yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmat ja niihin tehdyt muutokset.

Lahden seurakuntayhtymä on tavannut syksyllä 2018 eri toimijoita, joiden vastuulla on turvallisuus ja valmiusasiat. Kun uusi sopimus poliisipappitoiminnasta ja viranomaisyhteistyöstä allekirjoitettiin, samalla keskusteltiin muutoinkin valmiuskysymyksistä. Päijät-Hämeen liiton kanssa on käyty myös keskusteluja valmiuteen ja turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Syksyn 2017 valmiusharjoitus nosti esiin käytännön ongelmia, jotka tulisi huomioida valmiussuunnitelmassa. Keskustelua toimintatapojen uudistamisesta organisaatiomme sisällä aloitettiin. Kuolinviesti- ja saattohoitopäivätyksen osalta perehdyttiin Lahden eri viranomais- ja organisaatiotahojen kriisiauttamisen polkuihin ja siihen, mitä kaupunkimme kriisityön kentällä tapahtuu. Virve-puhe-linten hankinta laitettiin liikkeelle.

Ympäristötoimikunta

Ympäristötoimikunnan tehtäviin kuuluu ympäristöasioiden koordinointi ja kehittäminen, henkilökunnan ympäristökoulutus sekä erilaisten tapahtumien järjestäminen. Ympäristötoimikunta käynnistää ja valmistelee ympäristödiplomin hankintaprosessin.

Vuoden 2018 aikana ympäristödiplomin hakuprosessi saatiin valmiiksi. Viimeisenä vaiheena toteutui kaksipäiväinen auditointiosio, jonka perusteella Tampereen tuomiokapituli puoltaa ympäristödiplomin myöntämistä Lahden seurakuntayhtymälle.

Kymmenhenkinen ympäristötoimikunta kokoontui vuoden aikana 5 kertaa.

Seurakuntayhtymä oli toteuttamisvastuussa Kirkon ympäristöpäivillä Messilässä 5.–5.9.2018 ja mukana toteuttamassa Lahden ympäristökylää 22.9.2018.

Avustukset seurakunnalliseen toimintaan

Avustuksia seurakunnalliseen toimintaan myönnettiin 16 hakijalle yhteensä 23 250 euroa.

Ojaniemen testamenttirahasto

Ojaniemen testamenttirahaston tuotoilla on katettu testamentin mukaiset kulut vuonna 2018. Rahaston nettotuotto maksetaan Suomen Lähetysseuralle. Vuonna 2018 lähetysseuralle on maksettu tuottoa 873,87 euroa vuodelta 2017.

MUU YHTEINEN SEURAKUNTATYÖ

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot				-58,18	58,18	0,0
▪ Maksutuotot				-15.000,00	15.000,00	0,0
▪ Vuokratuotot	-5.600		-5.600	-5.967,86	367,86	106,6
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat				-1.385,65	1.385,65	0,0
▪ Tuet ja avustukset				-5.793,45	5.793,45	0,0
▪ Muut toimintatuotot				-22,52	22,52	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-5.600		-5.600	-28.227,66	22.627,66	504,1
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut				-75.854,74	75.854,74	0,0
▪ Palkat ja palkkiot				-21.524,30	21.524,30	0,0
▪ Henkilösivukulut				-54.271,56	54.271,56	0,0
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-58,88	58,88	0,0
▪ Palvelujen ostot	41.500		41.500	50.951,92	-9.451,92	122,8
▪ Investointi						
▪ Vuokratulot	3.700		3.700	5.763,54	-2.063,54	155,8
▼ Aineet ja tarvikkeet				8.388,49	-8.388,49	0,0
▪ Ostot tilikauden aikana				8.388,49	-8.388,49	0,0
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	31.300		31.300	24.123,87	7.176,13	77,1
▪ Muut toimintakulut				1.563,79	-1.563,79	0,0
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	76.500		76.500	14.936,87	61.563,13	19,5
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	70.900		70.900	-13.290,79	84.190,79	-18,7
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)				1.126,45	-1.126,45	0,0
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	70.900		70.900	-12.164,34	83.064,34	-17,2
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				2.900,84	-2.900,84	0,0
▪ Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	70.900		70.900	-9.263,50	80.163,50	-13,1

YHTEISET TYÖMUODOT, Yhteensä

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset	-526.000		-526.000	-575.531,26	49.531,26	109,4
▪ Myyntituotot	-3.000		-3.000	-5.047,67	2.047,67	168,3
▪ Maksutuotot	-1.126.505	-25.000	-1.151.505	-1.307.297,29	155.792,29	113,5
▪ Vuokratuotot	-138.500	-2.000	-140.500	-162.514,85	22.014,85	115,7
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdiit, keräykset ja lahjoitusvarat	-44.000		-44.000	-39.647,18	-4.352,82	90,1
▪ Tuet ja avustukset	-83.500		-83.500	-96.316,91	12.816,91	115,3
▪ Muut toimintatuotot	-5.800		-5.800	-5.592,10	-207,90	96,4
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-1.927.305	-27.000	-1.954.305	-2.191.947,26	237.642,26	112,2
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	4.117.470	59.200	4.176.670	4.067.523,10	109.146,90	97,4
▪ Palkat ja palkkiot	3.249.960	47.440	3.297.400	3.315.922,46	-18.522,46	100,6
▪ Henkilösivukulut	867.510	11.760	879.270	778.592,88	100.677,12	88,5
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-26.992,24	26.992,24	0,0
▪ Palvelujen ostot	1.235.768		1.235.768	1.206.170,06	29.597,94	97,6
▪ Investointi						
▪ Vuokrakulut	142.300		142.300	141.463,92	836,08	99,4
▼ Aineet ja tarvikkeet	613.148		613.148	563.372,05	49.775,95	91,9
▪ Ostot tilikauden aikana	613.148		613.148	563.372,05	49.775,95	91,9
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset	181.000		181.000	167.460,80	13.539,20	92,5
▪ Muut toimintakulut	2.700		2.700	70.329,01	-67.629,01	2.604,8
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	6.292.386	59.200	6.351.586	6.216.318,94	135.267,06	97,9
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	4.365.081	32.200	4.397.281	4.024.371,68	372.909,32	91,5
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)	-912.300		-912.300	-1.659.008,24	746.708,24	181,8
▪ Toimintakulut (sisäiset)	1.981.795		1.981.795	2.855.031,35	-873.236,35	144,1
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	5.434.576	32.200	5.466.776	5.220.394,79	246.381,21	95,5
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset	9.860		9.860	10.534,13	-674,13	106,8
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				1.686.549,14	-1.686.549,14	0,0
▪ Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	5.444.436	32.200	5.476.636	6.917.478,06	-1.440.842,06	126,3

Hautaustoimi / Hautausmaahallinto ja
varsinainen hautaustoimi

Hautaustoimi / Hautausmaahallinto ja varsinainen hautaustoimi

Toiminta-ajatus/ tehtävä

Hautausmaahallinnon tehtäväalueeseen kuuluu hautausmaatoimiston aiheuttamat kulut. Varsinaisen hautaustoimen tehtäväalueeseen kuuluvat vainajan säilyttäminen, kuljettaminen ja tuhkaaminen, haudan kaivu, peitto ja peruskunnostus sekä omaisten palvelu hautausasioissa ja hautaustilaisuuksien puitteiden järjestelyt.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Toteutuminen: Hautaustoimen tarjouskirjeiden saatteita muokattiin selkeämmiksi, jotta ohjeet olisivat ymmärrettäviä ja ne koettaisiin tasapuolisuutta edistäviksi.

Työmuodon oma painopiste:

- Kiinteistötoimen kanssa yhteistyössä perustettavan Nastola-tiimin työskentelyn edistäminen

Toteutuminen: Nastola-tiimin työskentelyyn panostettiin ja sitä kehitettiin.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Nastola-tiimin toiminnan kehittäminen
 - Hautausmaan ja kiinteistöjen ympäristöhoito- ja vahtimestaritehtävien hoitamisen yhteistyönä

Toteutuminen: Tehtävät tulivat hoidetuksi ja yhteistyötä tehtiin varsinkin vahtimestaritehtävien hoitamisessa.

2. Tavoite: Uurnahautojen kaivuun tehostaminen
 - Tutkitaan ja testataan vaihtoehtoja koneellistaa tai muuten tehostaa uurnahautojen kaivuuta

Toteutuminen: Tutustuttiin muissa seurakunnissa käytettäviin koneellisiin uurnankaivuun menetelmiin. Testaaminen tehdään vuoden 2019 puolella. Levon kivikkoisten uurnametsien käyttösuunnitelmia päivitettiin niin, että niiltä luovutettaviin uusiin hautoihin haudataan tuhkat sellaisenaan tai pehmeässä kääreessä. Näin uurnahaudasta voidaan kaivaa kapeampi.

3. Ympäristötavoite: Paristokynttilöiden keräyksen järjestäminen hautausmailla

Toteutuminen: Paristokynttilöiden keräys on järjestetty, mutta lajittelu ei aina toimi ohjeistuksista huolimatta.

Hautaustoimi / Hautausmaahallinto ja
varsinainen hautaustoimi

Hautaukset Lahden seurakuntayhtymän hautausmailla vuosina 2016–2018

Levon hautausmaa	2018	2017	2016
arkut	92	93	95
urnat	272	275	297
muistolehto	163	162	149
yhteensä	527	530	541

Läntinen hautausmaa

arkut	60	78	66
urnat	144	141	123
muistolehto	40	37	33
yhteensä	244	256	222

Mustankallion hautausmaa

arkut	48	54	45
urnat	122	128	128
muistolehto	0	0	0
yhteensä	170	182	173

Vanha hautausmaa

arkut	3	3	6
urnat	46	35	32
muistolehto	21	24	9
yhteensä	70	62	47

Nastolan hautausmaa

arkut	40	32	52
urnat	77	82	78
muistolehto	0	0	1
sirottelu	18	14	14
yhteensä	135	128	145

Kaikki hautausmaat

arkut	243	260	264
urnat	661	661	658
muistolehto	224	223	192
sirottelu	18	14	14
yhteensä	1146	1158	1128
tuhkahautausprosentti	78,8	77,5	76,6
ulkopaikkakuntalaiset %	31	29	13
osakasseurakunnan jäsenet %	69	71	87
tuhkaukset yhteensä	2243	2 064	1 616

HAUTAUSTOIMI, Hautausmaahallinto

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot						
▪ Maksutuotot				-49,85	49,85	0,0
▪ Vuokratuotot						
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset				-65,43	65,43	0,0
▪ Muut toimintatuotot						
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)				-115,28	115,28	0,0
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	87.420	1.200	88.620	96.384,39	-7.764,39	108,8
▪ Palkat ja palkkiot	68.990	960	69.950	77.008,89	-7.058,89	110,1
▪ Henkilösivukulut	18.430	240	18.670	19.375,50	-705,50	103,8
▪ Henkilökulujen oikaisuerät						
▪ Palvelujen ostot	10.380		10.380	12.479,96	-2.099,96	120,2
▪ Investointi						
▪ Vuokrakulut	6.000		6.000	5.576,32	423,68	92,9
▼ Aineet ja tarvikkeet	1.000		1.000	691,53	308,47	69,2
▪ Ostot tilikauden aikana	1.000		1.000	691,53	308,47	69,2
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset						
▪ Muut toimintakulut	800		800	800,00	0,00	100,0
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	105.600	1.200	106.800	115.932,20	-9.132,20	108,6
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	105.600	1.200	106.800	115.816,92	-9.016,92	108,4
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)	12.317		12.317	15.845,91	-3.528,91	128,7
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	117.917	1.200	119.117	131.662,83	-12.545,83	110,5
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset						
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				-131.662,83	131.662,83	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	117.917	1.200	119.117	0,00	119.117,00	0,0

HAUTAUSTOIMI, Varsinainen hautaustoimi

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot						
▪ Maksutuotot	-194.000		-194.000	-187.163,18	-6.836,82	96,5
▪ Vuokratuotot				-60,00	60,00	0,0
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset				-175,80	175,80	0,0
▪ Muut toimintatuotot						
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-194.000		-194.000	-187.398,98	-6.601,02	96,6
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	290.330	3.600	293.930	290.988,22	2.941,78	99,0
▪ Palkat ja palkkiot	229.150	2.880	232.030	236.726,11	-4.696,11	102,0
▪ Henkilösivukulut	61.180	720	61.900	59.385,29	2.514,71	95,9
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-5.123,18	5.123,18	0,0
▪ Palvelujen ostot	181.650		181.650	149.753,02	31.896,98	82,4
▪ Investointi						
▪ Vuokratulut				846,82	-846,82	0,0
▼ Aineet ja tarvikkeet	43.880		43.880	25.369,82	18.510,18	57,8
▪ Ostot tilikauden aikana	43.880		43.880	25.369,82	18.510,18	57,8
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset						
▪ Muut toimintakulut	600		600	1.012,35	-412,35	168,7
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	516.460	3.600	520.060	467.970,23	52.089,77	90,0
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	322.460	3.600	326.060	280.571,25	45.488,75	86,0
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)						
▪ Toimintakulut (sisäiset)						
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	322.460	3.600	326.060	280.571,25	45.488,75	86,0
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset	0		0	649,98	-649,98	0,0
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				127.918,69	-127.918,69	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	322.460	3.600	326.060	409.139,92	-83.079,92	125,5

Hautaustoimi / Hautausmaakiinteistöt**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Hautausmaakiinteistöjen tehtäväalueeseen kuuluu hautausmaiden perustaminen, rakentaminen, peruskorjaukset, yleishoito ja ylläpitotyöt. Tehtäväalueeseen kuuluu myös hautaukseen kuuluvien rakennusten kuten krematorion, vainajien säilytystilojen, hautausmaiden huoltorakennusten ja sosiaalityötilojen ylläpitotyöt, rakennusten rakentaminen ja peruskorjaukset. Sankarihautausmaiden ja muiden kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hautojen hoidosta aiheutuneet kustannukset kuuluvat myös hautausmaakiinteistöihin.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Toteutuminen: Hautaustoimessa on tehostettu yhteistyötä muiden työmuotojen kanssa mm. Nastolassa vuoden kestäneellä kokeilulla tiimityöskentelystä hautaus- ja kiinteistötoimen tehtävissä.

Työmuodon oma painopiste:

- Hautaustoimen kalusteiden ja hautausmaatekniikan kunnostaminen
- Mustankallion hautausmaan uuden huoltorakennuksen suunnittelu

Toteutuminen: Hautausmaiden ulkopenkit kunnostettiin, syväkeräysjätessäiliöitä uusittiin ja Nastolan uudelle arkkuosastolle hankittiin uusia puistovalaisimia. Mustankallion ja Nastolan hautausmaille suunniteltiin uusi huoltorakennus.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Nastolan hautausmaan huoltoalueiden ja hautausmaatekniikan kunnostaminen

- mm. varastoalueen kunnostus ja kastelujärjestelmän laajentaminen

Toteutuminen: Varastoalueen kunnostuksesta teetettiin suunnitelma ja kasteluvesipumpun hankintaa valmisteltiin teettämällä pumppurakennuksen suunnitelma ja hakemalla rakennuslupa.

2. Tavoite: Hautausmaiden kalusteiden kohentaminen

Toteutuminen: Hautausmaiden yleisnäkymä on kohentunut, kun ulkopenkit on kunnostettu ja syväkeräysjätessäiliöitä on uusittu. Nastolan hautausmaalle hankittiin uusi ilmoitustauluvitriini.

3. Tavoite: Mustankallion hautausmaan uuden huoltorakennuksen suunnittelu

Toteutuminen: Huoltorakennus on suunniteltu.

4. Ympäristötavoite: Pienkoneiden käyttöiän pidentäminen huoltoa tehostamalla ja isomman kaluston hankinta käytettynä mahdollisuuksien mukaan

Toteutuminen: Pienkoneiden hankintaan varatusta määrärahasta jäi osa käyttämättä, koska koneita ei tarvinnut uusia yhtä paljon kuin aiempina vuosina. Huollon tehostaminen on pidentänyt koneiden käyttöikää.

Tunnuslukuja

Kiinteistöjen energian kulutuksia seurataan ja krematorion lämmöntalteenoton tuottaman lämmön ja kasvihuoneille tehtyjen toimenpiteiden avulla Levon hautausmaan lämmönkulutus on vähentynyt 16 % vuoden 2017 tasosta ja 32 % vuoden 2016 tasosta.

Vedenkulutus hautausmailla nousi kuuman kesän vuoksi 163 %. Kulutuksessa ei ole mukana Levon hautausmaan oman vedenottamon veden määrää. Levon hautausmaan vedenottamon vedenkulutus nousi 167 % ollen vuonna 2018 noin 7 859 m³.

Energian kulutus hautausmaiden kiinteistöissä 2018:

	2018	2017	%
Lämpö	766,4 MWh	914,0 MWh	– 16,1 %
Sähkö	565,0 MWh	574,2 MWh	– 1,6 %
Vesi	8 102,5 m ³	3 078,1 m ³	+ 163,2 %
Vuoden 2018 kulutuksesta ostoenergian osuus 510 MWh (2017: 720 MWh) ja loppu on Levon krematorion lämmöntalteenotosta saatavaa energiaa.			

HAUTAUSMAAKIINTEISTÖT

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot				-270,40	270,40	0,0
▪ Maksutuotot	-632.700	-151.000	-783.700	-783.992,75	292,75	100,0
▪ Vuokratuotot				-2.324,20	2.324,20	0,0
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset				-1.398,65	1.398,65	0,0
▪ Muut toimintatuotot				-30,00	30,00	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-632.700	-151.000	-783.700	-788.016,00	4.316,00	100,6
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	764.790	35.200	799.990	773.760,85	26.229,15	96,7
▪ Palkat ja palkkiot	603.610	28.130	631.740	620.673,66	11.066,34	98,2
▪ Henkilösivukulut	161.180	7.070	168.250	156.015,17	12.234,83	92,7
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-2.927,98	2.927,98	0,0
▪ Palvelujen ostot	175.900		175.900	182.146,41	-6.246,41	103,6
▪ Investointi				0,00	0,00	0,0
▪ Vuokratulut	357.000	60.000	417.000	420.252,84	-3.252,84	100,8
▼ Aineet ja tarvikkeet	218.150	34.000	252.150	239.823,40	12.326,60	95,1
▪ Ostot tilikauden aikana	218.150	34.000	252.150	239.823,40	12.326,60	95,1
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset						
▪ Muut toimintakulut	7.000		7.000	14.236,93	-7.236,93	203,4
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	1.522.840	129.200	1.652.040	1.630.220,43	21.819,57	98,7
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	890.140	-21.800	868.340	842.204,43	26.135,57	97,0
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)	-14.000		-14.000	-12.460,40	-1.539,60	89,0
▪ Toimintakulut (sisäiset)	1.800		1.800	540,00	1.260,00	30,0
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	877.940	-21.800	856.140	830.284,03	25.855,97	97,0
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset	249.020		249.020	275.275,20	-26.255,20	110,5
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				485.126,52	-485.126,52	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1.126.960	-21.800	1.105.160	1.590.685,75	-485.525,75	143,9

HAUTAUSTOIMI, Yhteensä

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot				-270,40	270,40	0,0
▪ Maksutuotot	-826.700	-151.000	-977.700	-971.205,78	-6.494,22	99,3
▪ Vuokratuotot				-2.384,20	2.384,20	0,0
▪ Metsätalouden tuotot						
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset				-1.639,88	1.639,88	0,0
▪ Muut toimintatuotot				-30,00	30,00	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-826.700	-151.000	-977.700	-975.530,26	-2.169,74	99,8
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	1.142.540	40.000	1.182.540	1.161.133,46	21.406,54	98,2
▪ Palkat ja palkkiot	901.750	31.970	933.720	934.408,66	-688,66	100,1
▪ Henkilösivukulut	240.790	8.030	248.820	234.775,96	14.044,04	94,4
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-8.051,16	8.051,16	0,0
▪ Palvelujen ostot	367.930		367.930	344.379,39	23.550,61	93,6
▪ Investointi				0,00	0,00	0,0
▪ Vuokratulut	363.000	60.000	423.000	426.675,98	-3.675,98	100,9
▼ Aineet ja tarvikkeet	263.030	34.000	297.030	265.884,75	31.145,25	89,5
▪ Ostot tilikauden aikana	263.030	34.000	297.030	265.884,75	31.145,25	89,5
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset						
▪ Muut toimintakulut	8.400		8.400	16.049,28	-7.649,28	191,1
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	2.144.900	134.000	2.278.900	2.214.122,86	64.777,14	97,2
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	1.318.200	-17.000	1.301.200	1.238.592,60	62.607,40	95,2
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)	-14.000		-14.000	-12.460,40	-1.539,60	89,0
▪ Toimintakulut (sisäiset)	14.117		14.117	16.385,91	-2.268,91	116,1
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1.318.317	-17.000	1.301.317	1.242.518,11	58.798,89	95,5
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset	249.020		249.020	275.925,18	-26.905,18	110,8
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				481.382,38	-481.382,38	0,0
▪ Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1.567.337	-17.000	1.550.337	1.999.825,67	-449.488,67	129,0

Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimi**Toiminta-ajatus/ tehtävä**

Kiinteistötoimen tehtävänä on luoda ja ylläpitää tarkoituksenmukaiset puitteet jumalanpalveluselämälle ja seurakuntatyölle. Kiinteistötoimi vastaa omistajan edustajana Lahden seurakuntayhtymän kiinteistöomaisuuden säilymisestä ja kunnossapidosta, kiinteistöjen tuottavuudesta ja tilojen tehokkaasta käytöstä sekä vahtimestari-, suntio-, siivous- ja ruokahuoltopalveluista.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Kehitettiin toimintaa ja kalustoa siten, että meillä on paremmat valmiudet toimia muiden työmuotojen apuna esimerkiksi ulkona järjestettävissä tilaisuuksissa. Luovutettiin joustavasti työntekijöidemme työpanosta yhteisten tapahtumien järjestämiseen ja osallistuttiin tapahtumien kehittämiseen.

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Toteutuminen

Suunniteltiin yhteistyössä työmuotojen kanssa Vapaudenkadun asiakaspalvelutilojen, Jalkarannan seurakuntakodin sekä Rakokiven tiloja toiminnan kehittämistä. Tehtiin yhteistyötä yksiköiden kanssa kuten Jukolan viesti ja Joulukylä järjestämisessä ja kehittämisessä. Annettiin henkilöstö- ja kalustoresursseja yhteisten tapahtumien käyttöön.

Työmuodon oma painopiste:

- Toimintatapojen kehittäminen

Toteutuminen

Hyödynnettiin sähköisten järjestelmien tuomia mahdollisuuksia toiminnan kehittämiseksi joustavammaksi esimerkiksi lukitusjärjestelmää kehittämällä ja kiinteistöautomaatiota uudistamalla.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Liipolan seurakuntakeskuksen peruskorjaushankkeen toteuttaminen

- Peruskorjaushankkeen suunnittelun valmistuminen
- Hankkeen kustannusarvion ja aikataulun toteutuminen suunnitellusti

Toteutuminen: Peruskorjaushankkeen suunnittelun valmistuminen ei toteutunut, koska hanke laajennettiin kattamaan yhteisessä kirkkovaltuustossa koko Launeen seurakunnan alueen tilaratkaisuja.

2. Tavoite: Nastolan kirkon korjausten suunnittelu

- Nastolan kirkon rakennushistoriallisen selvityksen ja korjaussuunnitelmien valmistuminen
- Urakka-aikataulun valmistuminen

Toteutuminen: Selvitykset ja suunnitelmat sekä aikataulu saatiin valmiiksi ja julkisivukorjauksen hankinnan kilpailutus aloitettiin.

3. Tavoite: Sähköisten kiinteistötietojärjestelmien käytön lisääminen

- Vuokralaskutuksen ja seurannan toteutuminen

Toteutuminen: Hankkeelle laadittiin aikataulu mutta hankkeen toteutumien siirrettiin vuodelle 2019.

4. Ympäristötavoite: Energiatehokkuuden lisääminen

- Energiakulutuksen seuranta

Toteutuminen: Energiakulutusta seurattiin ja kolmelle kiinteistölle hankittiin seurantapalvelu etäpalvelu.

Tunnuslukuja

	2018	2017	%
Lämpö (normeerattu)	5 261 MWh	5 346 MWh	– 1,6 %
Sähkö	2 835 MWh	2 827 MWh	+ 0,3 %
Vesi	11 658 m ³	11 697 m ³	+ 0,3 %

Yhteisö: Lahden seurakuntayhtymä
 Omistus: Kaikki
 Kiinteistöalue: Kaikki
 Omaisuuslaji: Kaikki
 Ryhmä: Kaikki
 Päiväys: 31.12.2018

Pääkiinteistöalue	Tontit		Rakennukset		Huoneistot	
Nimi	kpl	m2	kpl	brm ²	kpl	htm ²
Kiinteistöt						
Hautausmaan kiinteistöt	11	698 854	20	7 646	1	25
Kirkot	5	52 177	14	10 580	4	291
Leiri- ja kurssikeskukset	8	1 130 824	41	10 895	4	295
Metsäalueet	1	873 400	2	29		
Muut kiinteistöt	10	324 010	4	7 459		
Osakehuoneistot (toimitilat)					7	1 155
Seurakuntatalot	12	67 784	20	14 450	9	515
Vuokrahuoneistot/toimitilat					5	670
Yhteensä:	47	3 147 049	101	51 059	30	2 951
507 Asuintalot ja osakehuoneistot						
Tukirahaston huoneistot					13	450
Osakehuoneistot					14	855
Rahastot					18	858
Y-Säätiön vuokra-asunnot					12	440
Yhteensä:					57	2 603
510 Asunto-osakeyhtiöt						
As. Oy Nastolan Anttilanmäki					15	1 007
As. Oy Nastolan Anttilanrinne					20	1 339
Yhteensä:					35	2 346
Kaikki yhteensä :	47	3 147 049	101	51 059	122	7 900

KIINTEISTÖTOIMI

	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA muutosten jälkeen 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot						
▪ Korvaukset						
▪ Myyntituotot	-500		-500	0,00	-500,00	0,0
▪ Maksutuotot	-32.200		-32.200	-33.472,03	1.272,03	104,0
▪ Vuokratuotot	-990.780		-990.780	-1.008.904,73	18.124,73	101,8
▪ Metsätalouden tuotot	-21.000		-21.000	-341,64	-20.658,36	1,6
▪ Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat						
▪ Tuet ja avustukset				-338,96	338,96	0,0
▪ Muut toimintatuotot				-2.180,00	2.180,00	0,0
▪ Toimintatuotot (ulkoiset)	-1.044.480		-1.044.480	-1.045.237,36	757,36	100,1
▼ Toimintakulut						
▪ Valmisteverastojen muutos						
▪ Valmistus omaan käyttöön						
▼ Henkilöstökulut	1.189.145	13.600	1.202.745	1.123.387,93	79.357,07	93,4
▪ Palkat ja palkkiot	938.138	10.880	949.018	904.310,88	44.707,12	95,3
▪ Henkilösivukulut	251.007	2.720	253.727	225.758,34	27.968,66	89,0
▪ Henkilökulujen oikaisuerät				-6.681,29	6.681,29	0,0
▪ Palvelujen ostot	898.040		898.040	868.447,41	29.592,59	96,7
▪ Investointi				0,00	0,00	0,0
▪ Vuokratulut	541.460		541.460	576.683,12	-35.223,12	106,5
▼ Aineet ja tarvikkeet	983.690		983.690	1.015.039,82	-31.349,82	103,2
▪ Ostot tilikauden aikana	983.690		983.690	1.015.039,82	-31.349,82	103,2
▪ Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)						
▪ Annetut avustukset						
▪ Muut toimintakulut	287.250		287.250	302.373,79	-15.123,79	105,3
▪ Toimintakulut (ulkoiset)	3.899.585	13.600	3.913.185	3.885.932,07	27.252,93	99,3
▪ Toimintakate 1 (ulkoinen)	2.855.105	13.600	2.868.705	2.840.694,71	28.010,29	99,0
▪						
▪ Toimintatuotot (sisäiset)	-4.039.266		-4.039.266	-4.506.053,42	466.787,42	111,6
▪ Toimintakulut (sisäiset)	24.050		24.050	22.429,73	1.620,27	93,3
▪ Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-1.160.111	13.600	-1.146.511	-1.642.928,98	496.417,98	143,3
▪						
▪ Poistot ja arvonalentumiset	1.478.190		1.478.190	1.471.751,97	6.438,03	99,6
▼ Laskennalliset erät						
▪ Sisäiset korkokulut						
▪ Sisäiset vyörytyserät				92.264,61	-92.264,61	0,0
▪ Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	318.079	13.600	331.679	-78.912,40	410.591,40	-23,8

Talousarvion ylitykset/alitukset

Toimintatuottojen ja toimintakulujen ylitykset/alitukset

Toimintayksiköiden henkilöstökulujen säästöihin on vaikuttanut työnantajan eläkemaksun alentuminen.

Yleishallinnon toimintakate alittui 116 000 eurolla. Alitus aiheutui pienentyneistä toimintakuluista, joista merkittävimmät erät olivat aineet ja tarvikkeet 66 000 euroa ja henkilöstökulut 53 000 euroa.

Keski-Lahden seurakunnan toimintakate alittui 90 000 euroa. Toimintatuottoja kertyi arviota enemmän 53 000 euroa, joista merkittävin erä oli kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat 25 000 euroa. Myös maksutuottoja kertyi 15 000 euroa talousarviota enemmän. Toimintakulut toteutuivat 36 000 euroa talousarviota pienempänä. Merkittävimmät säästöt 77 000 euroa syntyivät henkilöstökuluissa.

Launeen seurakunnan toimintakate alittui 88 000 eurolla. Toimintakulut alittuivat yhteensä 85 000 euroa. Merkittävimmät säästöt muodostuivat henkilöstökuluista, joissa alitusta oli 51 000 euroa. Aineissa ja tarvikkeissa säästöä syntyi 19 000 euroa.

Joutjärven seurakunnan toimintakate alittui 33 000 eurolla. Toimintatuotot ylittyivät 9 500 eurolla, josta merkittävin muutos 7 000 euroa toteutui kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat erässä. Toimintakulut alittuivat yhteensä 23 000 eurolla. Eniten säästöä syntyi henkilöstökuluissa 33 000 euroa.

Salpausselän seurakunnan toimintakate alittui 24 000 euroa. Toimintakulut alittuivat 21 000 euroa, joista merkittävin säästö 62 000 euroa syntyi henkilöstökuluissa.

Nastolan seurakunnan toimintakate alittui 66 000 eurolla. Toimintakulut alittivat talousarvion 62 000 eurolla. Merkittävin säästö 75 000 euroa syntyi henkilöstökuluissa.

Viestinnän toimintakate alittui 67 000 euroa. Toimintakulut toteutuivat 53 000 euroa talousarviota pienempinä. Säästöt syntyivät henkilöstökuluissa 19 000 euroa ja palvelujen ostoissa 29 000 euroa.

Kasvatuksen ja perheasioiden yksikön toimintakate alitti talousarvion 141 000 eurolla. Toimintatuotot olivat 102 000 euroa talousarviota suuremmat. Leirimaksutuotot toteutuivat 93 000 euroa suurempina. Toimintakulut alittuivat 39 000 eurolla. Suurimmat säästöt toteutuivat henkilöstökuluissa 27 000 euroa sekä aineissa ja tarvikkeissa 26 000 euroa.

Diakonian ja sairaalasielunhoidon yksikön toimintakate alittui 24 000 eurolla. Toimintakulut olivat 24 000 euroa talousarviota pienemmät. Säästöistä 30 000 euroa muodostuivat aineista ja tarvikkeista.

Leirikeskusyksikön toimintakate alitti talousarvion 57 000 eurolla. Toimintatuottoja kertyi 99 000 euroa talousarviota enemmän. Toimintakulut ylittyivät 43 000 eurolla, joista merkittävin ylitys 28 000 euroa oli henkilöstökuluissa. Ylitykset johtuivat kokonaiskäyttöasteen ja kävijämäärän kasvusta.

Hautaustoimen toimintakate alittui 63 000 euroa. Toimintakulut olivat 65 000 euroa talousarviota pienemmät. Suurimmat säästöt toteutuivat aineissa ja tarvikkeissa 31 000 euroa, palvelujen ostoissa 24 000 euroa ja henkilöstökuluissa 21 000 euroa.

LAHDEN SEURAKUNTAYHTYMÄ, TULOSLASKELMAN TOTEUMAVERTAILU

	TP edellinen vuosi 2017	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-11 214 647,26	-9 740 051,00	-178 000,00	-11 382 867,31	1 464 816,31	114,8
Korvaukset	-760 574,06	-754 409,00		-754 732,80	323,80	100,0
Myyntituotot	-89 545,15	-89 900,00		-67 184,07	-22 715,93	74,7
Maksutuotot	-2 572 086,10	-2 331 295,00	-176 000,00	-2 660 634,17	153 339,17	106,1
Vuokratuotot	-1 188 795,71	-1 202 780,00	-2 000,00	-1 254 305,29	49 525,29	104,1
Metsätalouden tuotot	-2 125,10	-21 000,00		-341,64	-20 658,36	1,6
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-122 343,45	-86 600,00		-149 985,66	63 385,66	173,2
Tuet ja avustukset	-175 244,44	-162 150,00		-191 863,13	29 713,13	118,3
Muut toimintatuotot	-131 337,28	-20 900,00		-37 259,13	16 359,13	178,3
Sisäiset tuotot	-6 172 595,97	-5 071 017,00		-6 266 561,42	1 195 544,42	123,6
Toimintakulut	27 796 796,48	26 675 068,00	364 700,00	27 624 632,19	-584 864,19	102,2
Henkilöstökulut	12 773 143,40	12 803 915,00	234 700,00	12 477 794,93	560 820,07	95,7
Palkat ja palkkiot	10 095 157,66	10 117 988,00	187 540,00	10 144 436,93	161 091,07	98,4
Henkilösivukulut	2 792 136,46	2 685 927,00	47 160,00	2 467 132,62	265 954,38	90,3
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-114 150,72			-133 774,62	133 774,62	0,0
Palvelujen ostot	3 762 625,11	3 835 598,00	34 000,00	3 769 010,30	100 587,70	97,4
Palvelun ostot - sisäiset	1 821 446,34	1 031 751,00		1 771 480,67	-739 729,67	171,7
Vuokratulut	1 169 717,29	1 167 800,00	60 000,00	1 267 186,44	-39 386,44	103,2
Sisäiset vuokratulut	4 351 149,63	4 039 266,00		4 495 080,75	-455 814,75	111,3
Aineet ja tarvikkeet	2 421 542,04	2 452 318,00	36 000,00	2 368 659,96	119 658,04	95,2
Ostot tilikauden aikana	2 417 727,58	2 452 318,00	36 000,00	2 368 659,96	119 658,04	95,2
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	3 814,46					
Annetut avustukset	1 059 442,74	1 021 460,00		1 047 082,99	-25 622,99	102,5
Muut toimintakulut	437 729,93	322 960,00		428 336,15	-105 376,15	132,6
TOIMINTAKATE	16 582 149,22	16 935 017,00	186 700,00	16 241 764,88	879 952,12	94,9
Verotulot ja valtionrahoitus	-21 067 815,31	-20 822 492,00		-20 354 292,13	-468 199,87	97,8
Verotuskulut	289 506,76	285 000,00		258 069,69	26 930,31	90,6
Keskusrahastomaksut	1 738 350,00	1 890 000,00		1 762 074,00	127 926,00	93,2
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 253 023,14	-600 000,00		-216 723,54	-383 276,46	36,1
Korkotuotot	-116 357,08	-100 000,00		-88 983,75	-11 016,25	89,0
Muut rahoitustuotot	-1 293 849,15	-830 000,00		-876 161,27	46 161,27	105,6
Arvon muutokset sijoituksista	-82 029,36			457 644,19	-457 644,19	0,0
Korkokulut	40 138,44	30 000,00		30 686,80	-686,80	102,3
Muut rahoituskulut	199 074,01	300 000,00		260 090,49	39 909,51	86,7
VUOSIKATE	-3 710 832,47	-2 312 475,00	186 700,00	-2 309 107,10	183 332,10	108,6
Poistot ja arvonalentumiset	1 895 519,80	1 898 260,00		1 908 274,66	-10 014,66	100,5
Suunnitelman mukaiset poistot	1 895 519,80	1 898 260,00		1 908 274,66	-10 014,66	100,5
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00			0,00	0,00	0,0
Tuotot	-665 005,49			-631 436,24	631 436,24	0,0
Kulut	588 720,87			598 847,44	-598 847,44	0,0
Siirrot rahastosta/rahastoon	76 284,62			32 588,80	-32 588,80	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-1 815 312,67	-414 215,00	186 700,00	-400 832,44	173 317,44	176,2
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-78 253,40	-78 253,00		-82 783,39	4 530,39	105,8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 893 566,07	-492 468,00	186 700,00	-483 615,83	177 847,83	158,2

Verotulojen erittely

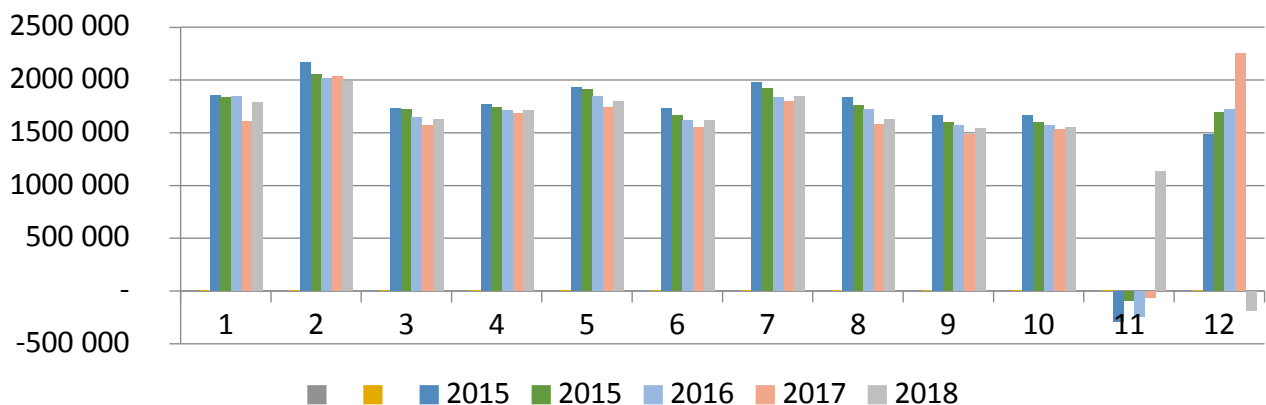
Verotulojen erittely

Lahden seurakuntayhtymän kirkollisveroprosentti oli 1,50 vuonna 2018. Kirkollisverotuloa kertyi yhteensä 468 000 euroa (-2,5 %) talousarviota vähemmän ja 731 000 euroa (-3,9 %) edellistä vuotta vähemmän. Yhteisöveron korvannutta valtionrahoitusta kertyi talousarvon mukaisesti 2 322 000 euroa.

Verotulojen toteuma	TA 2018	TP 2018	TA:n ylitys/-alitus	Ero, %	Muutos, % 2017-2018
Kirkollisverotulo	18 500 000	18 031 800	-468 200	-2,5	-3,9
Valtionrahoitus	2 322 000	2 322 492	0	0	0
VEROTULOT	20 822 000	20 354 292	-468 200	-2,5	-3,9

Kirkollisverotuloja kertyi 227 euroa/jäsen (233 euroa v. 2017).

Kirkollisverotulo 2014-2018

Kirkollisvero on seurakuntalaisten ansio- ja pääomatuloista perittävä vero, joka lasketaan yhteisen kirkkovaltuuston määräämän tuloveroprosentin mukaan kunnallisverotuksen perusteena olevan verotettavan tulon määrästä.

Vuoden 2016 alusta alkaen yhteisöverotulon korvasi kunnan asukasmäärän perusteella laskettava valtionrahoitus. Yhteisöveron jakoperusteeseen on vaikuttanut asukasmäärän lisäksi kunnan alueella olevien yritysten toimipaikkojen lukumäärät ja metsien pinta-alat.

Investointiosan toteutuminen

Investointiosan toteutuminen**Kiinteistöt**

Ristinkirkon kunnostustöitä

Kirkon maanvastaisten seinien ja viemäri- ja vesijohtojen uusiminen siirrettiin toteutettavaksi juhlavuosien jälkeen 2018-2019.

Kiinteistöautomaatiikan uusiminen

Kiinteistöautomaatiikkaa uusittiin Mukkulan kirkolle sekä tehtiin Jalkarannan seurakuntakodin automaatiotyöt loppuun.

Jalkarannan seurakuntakodin peruskorjaus

Maksettiin maanrakennusurakan kasvuunlähtötarkastuksen maksuerä. Hankittiin kameravalvontalaitteet sekä av-kalusteita ja biljardipöytä.

Siikaniemen leirikeskuksen kunnostustöitä

Vesikatteet eivät ole korjausten jälkeen vuotaneet, joten päätettiin olla toteuttamatta yksittäisiä kunnostustöitä ja teettää Siikaniemestä kuntotutkimus vuoden 2019 aikana. Kuntotutkimuksen perusteella laaditaan hankesuunnitelmia tulevien vuosien korjausinvestointi tarpeiden selvittämiseksi.

Ristinkirkon pysäköintihallin rakentaminen

Hankesuunnitelman käynnistäminen siirretty vuodelle 2019.

Mustankallion kappelin ja huoltorakennuksen piha-alueen muutos

Huoltorakennuksen korjaushankkeesta johtuen hanke siirtyi vuodelle 2019

Hautausmaiden ulkovalaistuksien uusiminen

Siirtyivät toteuttamattomien maansiirto- ja korjaustöiden johdosta seuraaville vuosille. Valaistuksen uusiminen on järkevää toteuttaa alueella tehtävien muiden kaivu- ja kunnostustöiden kanssa samanaikaisesti.

Läntisen hautausmaan meluaidan rakentaminen

Alueen sadetus- ja asfaltointi työt siirtyivät vuodelle 2019. Meluaidan rakentamistarvetta tutkitaan, kun ohitien rakentamisen vaikutukset liikenteelle selviävät.

Vanha hautausmaa

Hautausmaan aita suunniteltu uusittavan 2020.

Nastolan puukirkko

Nastolan kirkon rakennushistoriaselvitys sekä julkisivun korjaussuunnitelmat valmistuivat. Julkisivun korjaushanke kilpailutettiin mutta hanke keskeytettiin vähäisten tarjousten johdosta. Hankkeen kilpailutus uusitaan ja julkisivun korjausurakka tarkoitus toteuttaa kesällä 2019.

Investointiosan toteutuminen

Kiinteistötoimen pakettiauton uusiminen

Kiinteistötoimeen hankittiin uusi pakettiauto, joka soveltuu kiinteistötoimen käyttöön. Kiinteistötoimen vanha pakettiauto vaihdettiin uudempaan, jolloin voidaan luopua viher-rakennustöiden suorittajille vuokratun pakettiauton vuokrauksesta.

Renkomäen seurakuntakodin ilmanvaihtokoneiden uusiminen

Renkomäen iv-koneiden suunnitelmat valmistuivat, mutta koneiden uusiminen siirtyi vuodelle 2019.

Mustankallion hautausmaan huoltorakennuksen uusiminen

Rakennuksen suunnitelmat valmistuivat ja hanke kilpailutettiin. Hanke keskeytettiin tarjousten ylitettyä reilusti investoinnille varatun määrärahan. Hankeen vaihtoehtoisia toteutusmuotoja tutkitaan 2019.

Nastolan hautausmaan huoltorakennuksen uusiminen

Rakennuksen suunnitelmat valmistuivat ja hanke kilpailutettiin. Hanke keskeytettiin tarjousten ylitettyä reilusti investoinnille varatun määrärahan. Hankeen vaihtoehtoisia toteutusmuotoja tutkitaan 2019.

Jalkarannan seurakuntakodin urkujen laajennettu kunnostushuolto.

Siirtyi toteutettavaksi 2019.

Launeen seurakunnan tilaratkaisut

Launeen seurakunnan tilaratkaisuja tutkittiin ja hankittiin alustavia luonnoksia ja lausuntoja Launeen kirkon laajentamisesta yhtenä vaihtoehtona. Tilaratkaisujen kehittäminen jatkuu selvitystöiden tekemisellä. Mahdolliset ratkaisut on tarkoitus tuoda päätettäväksi vuoden 2019 aikana.

Kalustehankinnat

Luomaniemen alttarikalusteiden ja tekstiilien hankinta käynnistetty ja osa valmistettu. Ulkotilaisuuksiin hankittiin penkkejä ja pöytiä.

Lukituksen uusiminen

Levon hautausmaan lukitusjärjestelmä uusittiin.

Ohjelmistohankinnat

Toteutettiin sähköisten asiointipalvelujen käyttöönotto (kaste- ja vihkivarausten sähköinen asiointi). Hankittiin asianhallintajärjestelmän laajennusohjelmistoja (Apila, WebLumu).

Investointiosan toteutuminen

Hautausmaat

Levon hautausmaa

Muistolehdon muistelualueen kunnostaminen päätettiin tehdä kevyemmin omana työnä.

Läntinen hautausmaa

Uuden uurnahautaosaston AU2 katoksen viimeistelytyöt tehtiin ja laajennusalueelle asennettiin hulevesikourut käytävien reunaan. Muistolehdon muistelualueen kunnostukseen ei saatu tarjouksia, joten hanke siirtyi vuodelle 2019. Multa-/ kompostilaareja ei rakennettu, vaan hankittiin pienet pyöräkuormaajalla siirreltävät astiat.

Nastolan hautausmaa

Nastolan hautausmaalle rakennettiin betonikivistä kaksi multa- / kompostilaaria. Varastoalueen kunnostuksesta teetettiin suunnitelma. Sadetuksia varten pitää hankkia vesipumppu, jota varten tulee tehdä pumppaamorakennus. Toimenpidelupa saatiin, mutta pumppaamon rakentaminen jäi vuodelle 2019. Uudelle hautaosastolle hankittiin valaisimia.

Nastolan sankarihautausmaa

Pro Patria-patsaan kiveyksen ja alueen reunakivien korjaus siirtyi maan jäätymisen vuoksi vuodelle 2019. Tien laidassa olevan kivimuurin korjauksesta ei saatu tarjouksia, joten hanke siirtyi tuleville vuosille.

Koneiden ja kaluston hankinta

Käytetyn kuorma-auton tarjouspyyntöön ei saatu kriteerit täyttäviä tarjouksia, joten hankinta keskeytettiin. Hautausmaiden pienkalustoa uusittiin. Nastolan hautausmaalle hankittiin uusi ajoruohonleikkuri. Hautausmaiden penkit kunnostettiin ja syväkeräysjättesäiliöitä uusittiin.

Kiinteistöjen myynti

Vuonna 2018 ei myyty kiinteistöjä.

Vuonna 2018 myytiin seuraavat asunto-osakehuoneistot, yhteensä 172 500 euroa:

- Asunto Oy Lahti: osakkeet 18–22 (3h+k) 172 500 euroa

INVESTOINTIOSAN TOTEUMAVERTAILU

Tilaus		TA kuluva2018	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Yli/ali	T-%
2000295	Ristinkirkon pysäköintitason korjaus	10.000,00		10.000,00		10.000,00	
2000298	Siikaniemen leirikeskuksen kunnostustyöt	300.000,00		300.000,00		300.000,00	
2000302	Liipolan seurakuntakeskus	950.000,00	-250.000,00	700.000,00	16.125,08	683.874,92	2,3
2000303	Renkomäen seurakuntakoti	40.000,00		40.000,00	1.562,40	38.437,60	3,9
2000307	Jalkarannan seurakuntakoti	20.000,00		20.000,00	13.439,69	6.560,31	67,2
1000016	ATK-ohjelmistot	35.000,00		35.000,00	37.460,40	-2.460,40	107,0
1000017	Kiinteistöautomaatiikka	30.000,00		30.000,00	9.412,88	20.587,12	31,4
2000427	Salpausselän kirkon kunnostus		50.000,00	50.000,00	35.270,42	14.729,58	70,5
2000429	Muut koneet ja kalusto	107.000,00		107.000,00	89.356,76	17.643,24	83,5
2000430	Kalusteet ja varusteet				38.009,86	-38.009,86	0,0
2000431	Sakraali-, arvo- ja taide-esineet				620,00	-620,00	0,0
2000438	Hautausmaiden koneet ja kalusto	87.000,00		87.000,00	56.566,15	30.433,85	65,0
2000487	Läntisen h-maan uusi uurnahautaosasto	30.000,00		30.000,00	8.738,51	21.261,49	29,1
2000544	Atk-laitteet	25.000,00		25.000,00	0,00	25.000,00	0,0
2000548	Läntisen hautausmaan meluaidan rakentam.	30.000,00		30.000,00		30.000,00	
2000558	Kuorma-auto	100.000,00		100.000,00		100.000,00	
2001396	Mustakallion kappelin piha-alue	35.000,00		35.000,00		35.000,00	
2001397	Levon aluetyöt		200.000,00	200.000,00	132.372,85	67.627,15	66,2
2001398	Nastolan hautausmaan huoltorakennus	0,00		0,00	27.464,42	-27.464,42	0,0
2001804	Nastolan h-maan maanrakentaminen	76.000,00		76.000,00	22.318,71	53.681,29	29,4
2002399	Nastolan puukirkon katon korjaus	130.000,00		130.000,00	67.648,86	62.351,14	52,0
2002401	Levon h-maan hautaos. rakentaminen	25.000,00		25.000,00		25.000,00	
2003944	Mustakallion huoltorakennuksen uusiminen	265.000,00		265.000,00	35.382,30	229.617,70	13,4
2003945	Lukituksen uusiminen	50.000,00		50.000,00	21.724,37	28.275,63	43,4
2003946	Jalkarannan srkkodin urkujen kunnostus	45.000,00		45.000,00		45.000,00	
2003947	Nastolan sankarihaudat	10.000,00		10.000,00		10.000,00	
Kokonaistulos		2.400.000,00	0,00	2.400.000,00	613.473,66	1.786.526,34	25,6

LAHDEN SEURAKUNTAYHTYMÄ, RAHOITUSOSAN TOTEUMAVERTAILU

	TP edellinen vuosi 2017	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	TA Yhteensä 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Tulorahoitus	-3.400.549,83	-2.312.475,00	186.700,00	-2.125.775,00	-2.205.927,44	80.152,44	104
▪ Vuosikate	-3.710.832,47	-2.312.475,00	186.700,00	-2.125.775,00	-2.309.107,10	183.332,10	109
▪ Tulorahoituksen korjauserät	310.282,64				103.179,66	-103.179,66	0
▼ Investoinnit	1.291.178,93	2.400.000,00	0,00	2.400.000,00	417.045,67	1.982.954,33	17
▪ Investointimenot	1.601.938,40	2.400.000,00	0,00	2.400.000,00	589.545,67	1.810.454,33	25
▪ Pysyvien vastaavien myyntitulot	-310.759,47				-172.500,00	172.500,00	0
▪ Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-2.109.370,90	87.525,00	186.700,00	274.225,00	-1.788.881,77	2.063.106,77	-652
▼ Lainakannan muutokset	814.167,00	652.000,00		652.000,00	1.177.913,50	-525.913,50	181
▪ Pitkäaikaisten lainojen vähennys	430.417,00	652.000,00		652.000,00	1.151.246,50	-499.246,50	177
▪ Lyhytaikaisten lainojen muutos	383.750,00				26.667,00	-26.667,00	0
▼ Muut maksuvalmiuden muutokset	218.692,21				-375.879,10	375.879,10	0
▪ Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-49.274,50				-24.655,84	24.655,84	0
▪ Vaihto-omaisuuden muutos	-3.814,46				0,00	0,00	0
▪ Lyhytaikaisten saamisten muutos	69.535,16				12.285,76	-12.285,76	0
▪ Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	202.246,01				-363.509,02	363.509,02	0
▪ Rahoitustoiminnan nettorahavirta	1.032.859,21	652.000,00		652.000,00	802.034,40	-150.034,40	123
▪ Rahavarojen muutos	-1.076.511,69	739.525,00	186.700,00	926.225,00	-986.847,37	1.913.072,37	-107
▪ Rahavarojen muutos (tase)	-1.236.164,69				-1.013.162,44	1.013.162,44	0

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus / Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Vuosikate oli 2,3 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli 0,4 miljoonaa euroa ja ylijäämä 0,5 miljoonaa euroa.

Tilikaudelle jaksotettujen tuottojen riittävyys jaksotettuihin kuluihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Toimintakate osoittaa, paljonko käyttötalouden nettokuluista jää katettavaksi verotuloilla ja rahoitustuotoilla. 1.1.2016 alkaen toimintakate sisältää myös kiinteistöjen myyntivoitot.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Talouden voidaan katsoa olevan tasapainossa, kun vuosikate riittää investointeihin ja lainanlyhennyksiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tuottojen ja kulujen erotus eli tulos ennen tuloksen järjestelyeriä.

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toimintatuotot	5 116 305,89	5 042 051,29
Toimintakulut	-21 358 070,77	-21 624 200,51
Henkilöstökulut	-12 477 794,93	-12 773 143,40
Palvelujen osto	-3 769 010,30	-3 762 625,11
Vuokrakulut	-1 267 186,44	-1 169 717,29
Aineet ja tarvikkeet	-2 368 659,96	-2 421 542,04
Annetut avustukset	-1 047 082,99	-1 059 442,74
Muut toimintakulut	-428 336,15	-437 729,93
TOIMINTAKATE	-16 241 764,88	-16 582 149,22
Verotulot ja valtionrahoitus	20 354 292,13	21 067 815,31
Verotuskulut	-258 069,69	-289 506,76
Keskusrahastomaksut	-1 762 074,00	-1 738 350,00
Rahoitustuotot ja -kulut	216 723,54	1 253 023,14
VUOSIKATE	2 309 107,10	3 710 832,47
Poistot ja arvonalentumiset	-1 908 274,66	-1 895 519,80
TILIKAUDEN TULOS	400 832,44	1 815 312,67
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	82 783,39	78 253,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	483 615,83	1 893 566,07

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan
rahoitus / Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Toimintatuotoilla katettiin 24 prosenttia toimintakuluista. Verotulojen osuus kokonaistuloista oli 79 prosenttia vuonna 2018. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli 58 prosenttia. Vuosikate oli 376 prosenttia investointimenoista. Talous on ylijäämäinen ja tasapainoinen.

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2018	2017
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista	24 %	23 %
Vuosikatteen osuus poistoista	121 %	196 %
Vuosikatteen osuus investoinneista	376 %	287 %
Vuosikate, euroa/jäsen	29 €	46 €
Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista	58 %	59 %
Henkilöstökulujen osuus verotuloista	61 %	61 %
Verotulojen osuus kokonaistuloista	79 %	77 %
Kirkollisverotulot euroa/jäsen	227 €	233 €
Kirkollisvero	1,50 %	1,50 %

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus / Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Vuosikate kattoi investointimenot ja lainanlyhennykset vuonna 2018. Rahavarojen muutos oli 1,0 milj. euroa.

	1.1. -31.12.2018	1.1. -31.12.2017
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta		
Tulorahoitus	2 205 927,44	3 400 549,83
Vuosikate	2 309 107,10	3 710 832,47
Tulorahoituksen korjauserät	-103 179,66	-310 282,64
Investoinnit	-417 045,67	-1 291 178,93
Investointimenot	-589 545,67	-1 601 938,40
Pysyvien vastaavien myyntitulot	172 500	310 759,47
Varsinaisen toiminnan ja investointien netto-rahavirta	1 788 881,77	2 109 370,90
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäys		
Lainakannan muutokset	- 1 177 913,50	-814 167,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 151 246,50	-430 417,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-26 667,00	-383 750,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	375 897,10	-218 692,21
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	24 655,84	49 274,50
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	3 814,46
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-12 285,76	-69 535,16
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	363 509,02	-202 246,01
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-802 034,40	-1 032 859,21
Rahavarojen muutos	986 847,37	1 076 511,69
Rahavarojen muutos (tase)	1 013 162,44	1 236 164,69

	2018	2017
Investointien tulorahoitusprosentti %	392	232
Rahavarojen riittävyys. pv	210	192
Lainanhoitokate	2	8

Investointien tulorahoitusprosentti on 392. Investoinnit on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella. Rahoitusarvopapereissa ja pankissa olevat varat riittäisivät 210 päiväksi (7 kuukaudeksi) toiminnan ylläpitämiseen. Rahoitusarvopapereilla ja rahoilla ja pankkisäämisillä voitaisiin maksaa kassasta maksut 7 kuukautta ilman verotulokertymiä. Lainanhoitokate kertoo tulorahoitukseen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lainanlyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittänyt, kun tunnusluku on yksi tai suurempi.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus/ Tase ja sen tunnusluvut

Tase ja sen tunnusluvut

Tasearvo kasvoi 0,8 %, 0,5 milj. euroa. Rahoitusvarallisuus kasvoi 1,8 miljoonaa euroa.

	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	44 846 219,56	46 234 268,89
Aineettomat hyödykkeet	216 737,86	314 992,79
Aineelliset hyödykkeet	35 314 970,05	36 535 444,11
Sijoitukset	9 314 511,65	9 383 831,99
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 514 602,05	2 658 982,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 029 521,37	14 004 073,17
Vaihto-omaisuus	0	0,00
Saamiset	387 467,95	375 182,19
Rahoitusarvopaperit	8 546 823,43	9 517 638,41
Rahat ja pankkisaamiset	6 095 229,99	4 111 252,57
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 390 342,98	62 897 324,62
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-49 205 681,67	-48 695 750,77
Peruspääoma	-27 658 906,43	-27 658 906,43
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-21 063 159,41	-19 143 278,27
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-483 615,83	-1 893 566,07
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET	-2 220 903,72	-2 303 687,11
Poistoero	-2 220 903,72	-2 303 687,11
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-3 709 572,91	-3 829 297,58
Lahjoitusrahastojen pääomat	-2 269 719,45	-2 236 439,03
Muut toimeksiantojen pääomat	-1 439 853,46	-1 592 858,55
VIERAS PÄÄOMA	-7 254 184,68	-8 068 589,16
Pitkäaikainen vieras pääoma	-3 093 750,00	-4 244 996,50
Lyhytaikainen vieras pääoma	-4 160 434,68	-3 823 592,66
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-687 500,00	-714 167,00
Ostovelat	-644 868,91	-555 314,11
Muut velat	-486 185,42	-471 624,12
Siirtovelat	-2 341 880,35	-2 082 487,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-62 390 342,98	-62 897 324,62

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja
toiminnan rahoitus/ Tase ja sen tunnusluvut

Omavaraisuusaste oli 88 %. Nettorahoitusvarallisuus oli 98 euroa jäsentä kohden. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka monta prosenttia käyttötuloista (toimintatuotot ja verotulot) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Yhtymän tunnusluku oli 28 %. Lainakanta oli 48 euroa jäsentä kohden.

TASEEN TUNNUSLUVUT		
	2018	2017
Omavaraisuusaste	88 %	86 %
Rahoitusvarallisuus, 1 000 euroa	7 775	5 935
Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen	98	74
Suhteellinen velkaantuneisuus	28 %	31 %
Lainakanta, euroa/jäsen	48	62

Yhteisen kirkkoneuvoston esitys tilikauden
tuloksen käsittelystä

Yhteisen kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi (KJ 15.5).

Lahden seurakuntayhtymän tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos on 400 832,44 euroa. Poistoeroa on tuloutettu 82 783,39 euroa. Tilikauden ylijäämä on 483 615,83 euroa.

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää tilikauden ylijäämää 483 615,83 euroa siirrettäväksi taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

LAHDEN SEURAKUNTAYHTYMÄ, TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Toimintatuotot	5 116 305,89	5 042 051,29
Korvaukset	754 732,80	760 574,06
Myyntituotot	67 184,07	89 545,15
Maksutuotot	2 660 634,17	2 572 086,10
Vuokratuotot	1 254 305,29	1 188 795,71
Metsätalouden tuotot	341,64	2 125,10
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	149 985,66	122 343,45
Tuet ja avustukset	191 863,13	175 244,44
Muut toimintatuotot	37 259,13	131 337,28
Toimintakulut	-21 358 070,77	-21 624 200,51
Henkilöstökulut	-12 477 794,93	-12 773 143,40
Palkat ja palkkiot	-10 144 436,93	-10 095 157,66
Henkilösivukulut	-2 467 132,62	-2 792 136,46
Henkilökulujen oikaisuerät	133 774,62	114 150,72
Palvelujen ostot	-3 769 010,30	-3 762 625,11
Vuokrakulut	-1 267 186,44	-1 169 717,29
Aineet ja tarvikkeet	-2 368 659,96	-2 421 542,04
Ostot tilikauden aikana	-2 368 659,96	-2 417 727,58
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-3 814,46
Annetut avustukset	-1 047 082,99	-1 059 442,74
Muut toimintakulut	-428 336,15	-437 729,93
TOIMINTAKATE	-16 241 764,88	-16 582 149,22
Verotulot ja valtionrahoitus	20 354 292,13	21 067 815,31
Verotuskulut	-258 069,69	-289 506,76
Keskusrahastomaksut	-1 762 074,00	-1 738 350,00
Rahoitustuotot ja -kulut	216 723,54	1 253 023,14
Korkotuotot	88 983,75	116 357,08
Muut rahoitustuotot	876 161,27	1 293 849,15
Arvon muutokset sijoituksista	-457 644,19	82 029,36
Korkokulut	-30 686,80	-40 138,44
Muut rahoituskulut	-260 090,49	-199 074,01
VUOSIKATE	2 309 107,10	3 710 832,47
Poistot ja arvonalentumiset	-1 908 274,66	-1 895 519,80
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 908 274,66	-1 895 519,80
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot		
Tuotot	631 436,24	665 005,49
Kulut	-598 847,44	-588 720,87
Siirrot rahastosta/rahastoon	-32 588,80	-76 284,62
TILIKAUDEN TULOS	400 832,44	1 815 312,67
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	82 783,39	78 253,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	483 615,83	1 893 566,07

LAHDEN SEURAKUNTAYHTYMÄ, RAHOITUSLASKELMA

	1.1. -31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
▼ Tulorahoitus	2.205.927,44	3.400.549,83
▪ Vuosikate	2.309.107,10	3.710.832,47
▪ Tulorahoituksen korjauserät	-103.179,66	-310.282,64
▼ Investoinnit	-417.045,67	-1.291.178,93
▪ Investointimenot	-589.545,67	-1.601.938,40
▪ Pysyvien vastaavien myyntitulot	172.500,00	310.759,47
▪ Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	1.788.881,77	2.109.370,90
▼ Lainakannan muutokset	-1.177.913,50	-814.167,00
▪ Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1.151.246,50	-430.417,00
▪ Lyhytaikaisten lainojen muutos	-26.667,00	-383.750,00
▼ Muut maksuvalmiuden muutokset	375.879,10	-218.692,21
▪ Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	24.655,84	49.274,50
▪ Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	3.814,46
▪ Lyhytaikaisten saamisten muutos	-12.285,76	-69.535,16
▪ Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	363.509,02	-202.246,01
▪ Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-802.034,40	-1.032.859,21
▪ Rahavarojen muutos	986.847,37	1.076.511,69
▪ Rahavarojen muutos (tase)	1.013.162,44	1.236.164,69
	1.1 - 31. 12.2018	1.1 - 31. 12.2017
Rahavarojen muutos	1.013.162,44	1.236.164,69
Rahavarat kauden lopussa	13.896.008,41	12.882.845,97
Rahavarat kauden alussa	12.882.845,97	11.646.681,28

LAHDEN SEURAKUNTAYHTYMÄ, TASE

	31.12.2018	31.12.2017
▼ VASTAAVAA		
▼ PYSYVÄT VASTAAVAT	44.846.219,56	46.234.268,89
▼ Aineettomat hyödykkeet	216.737,86	314.992,79
▪ Aineettomat oikeudet	83.027,94	61.634,54
▪ Muut pitkävaikutteiset menot	133.709,92	253.358,25
▼ Aineelliset hyödykkeet	35.314.970,05	36.535.444,11
▪ Maa- ja vesialueet	1.631.829,45	1.631.829,45
▪ Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	2.539.560,97	2.247.171,53
▪ Rakennukset	29.074.222,58	28.633.215,67
▪ Kiinteät rakenteet ja laitteet	1.030.115,95	1.131.402,83
▪ Koneet ja kalusto	370.606,66	330.801,58
▪ Muut aineelliset hyödykkeet	167.076,09	152.731,65
▪ Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	501.558,35	2.408.291,40
▼ Sijoitukset	9.314.511,65	9.383.831,99
▪ Osakkeet ja osuudet	9.302.311,65	9.371.631,99
▪ Saamiset	12.200,00	12.200,00
▼ TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2.514.602,05	2.658.982,56
▪ Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1.065.956,50	1.065.609,85
▪ Muut toimeksiantojen varat	1.448.645,55	1.593.372,71
▼ VAIHTUVAT VASTAAVAT	15.029.521,37	14.004.073,17
▼ Saamiset	387.467,95	375.182,19
▼ Lyhytaikaiset saamiset	387.467,95	375.182,19
▪ Myyntisaamiset	309.287,08	210.537,90
▪ Muut saamiset	18.547,50	80.274,81
▪ Siirtosaamiset	59.633,37	84.369,48
▼ Rahoitusarvopaperit	8.546.823,43	9.517.638,41
▪ Osakkeet ja osuudet	5.335.650,56	5.982.405,82
▪ Muut arvopaperit	3.211.172,87	3.535.232,59
▪ Rahat ja pankkisaamiset	6.095.229,99	4.111.252,57
▪ VASTAAVAA YHTEENSÄ	62.390.342,98	62.897.324,62
▼ VASTATTAVAA		
▼ OMA PÄÄOMA	-49.205.681,67	-48.695.750,77
▪ Peruspääoma	-27.658.906,43	-27.658.906,43
▪ Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-21.063.159,41	-19.143.278,27
▪ Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-483.615,83	-1.893.566,07
▼ POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET	-2.220.903,72	-2.303.687,11
▪ Poistoero	-2.220.903,72	-2.303.687,11

LAHDEN SEURAKUNTAYHTYMÄ, TASE

	31.12.2018	31.12.2017
▼ TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-3.709.572,91	-3.829.297,58
▪ Lahjoitusrahastojen pääomat	-2.269.719,45	-2.236.439,03
▪ Muut toimeksiantojen pääomat	-1.439.853,46	-1.592.858,55
▼ VIERAS PÄÄOMA	-7.254.184,68	-8.068.589,16
▼ Pitkäaikainen vieras pääoma	-3.093.750,00	-4.244.996,50
▪ Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-3.093.750,00	-4.244.996,50
▼ Lyhytaikainen vieras pääoma	-4.160.434,68	-3.823.592,66
▪ Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-687.500,00	-714.167,00
▪ Ostovelat	-644.868,91	-555.314,11
▪ Muut velat	-486.185,42	-471.624,12
▪ Siirtovelat	-2.341.880,35	-2.082.487,43
▪ VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-62.390.342,98	-62.897.324,62

KONSERNITASE 31.12.2018

T A S E	2018	2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
* Aineettomat oikeudet	83 027,94	61 634,54
* Muut pitkävaikutteiset menot	133 709,92	253 358,25
** Aineettomat hyödykkeet yht.	216 737,86	314 992,79
Aineelliset hyödykkeet		
* Maa- ja vesialueet	1 749 813,28	1 749 813,28
* Liittymismaksut	35 953,23	29 753,23
* Hautausmaat	2 539 560,97	2 247 171,53
* Rakennukset	37 691 547,07	37 250 540,16
* Kertyneet sumupoistot	-2 117 904,41	-1 879 029,44
* Kiinteät rakenteet ja laitt	2 556 717,44	2 658 004,32
* Kertyneet sumupoistot	-412 164,91	-288 554,09
* Koneet ja kalusto	731 809,24	691 261,78
* Kertyneet sumupoistot	-319 170,37	-300 527,01
* Muut aineelliset hyödykkeet	167 076,09	152 731,65
* Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	501 558,35	2 408 291,40
** Aineelliset hyödykkeet yht.	43 124 795,98	44 719 456,81
Sijoitukset		
* Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	101 647,05	101 646,66
* Osakkeet ja osuudet	1 010 615,83	1 079 936,56
* Saamiset	12 200,00	12 200,00
** Sijoitukset yht.	1 124 462,88	1 193 783,22
***** PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	44 465 996,72	46 228 232,82
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
* Lahj.rahastojen erityiskatt.	1 065 956,50	1 065 609,85
* Muut toimeksiantojen varat	1 448 645,55	1 593 372,71
***** TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 514 602,05	2 658 982,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
** Vaihto-omaisuus		
Lyhytaikaiset saamiset		
* Myyntisaamiset	298 807,13	200 131,10
* Muut saamiset	27 843,54	80 274,81
* Siirtosaamiset	32 379,93	69 085,80
* ALV-saamiset		21 854,21
** Lyhytaikaiset saamiset yht.	359 030,60	371 345,92
*** Saamiset yht.	359 030,60	371 345,92

	Rahoitusarvopaperit		
*	Osakkeet ja osuudet	5 335 650,56	5 982 405,82
*	Muut arvopaperit	3 211 172,87	3 535 232,59
**	Rahoitusarvopaperit yht.	8 546 823,43	9 517 638,41
	Rahat ja pankkisaamiset		
**	Rahat ja pankkisaamiset yht.	6 411 316,43	4 332 351,94
****	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	15 317 170,46	14 221 336,27
*****	VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 297 769,23	63 108 551,65
	VASTATTAVAA		
	OMA PÄÄOMA		
*	Peruspääoma	-27 658 906,43	-27 658 906,43
*	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-18 447 484,54	-16 745 946,63
*	Tilikauden yli-/alijäämä	-338 517,90	-1 675 222,83
***	Oma pääoma yhteensä	-46 444 908,87	-46 080 075,90
	VÄHEMMISTÖOSUUKSET	-341 042,16	-332 724,24
	POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
*	Vapaaehtoiset varaukset		
*	Poistoero	-2 258 653,52	-2 341 436,91
***	Poistoero ja vapaaeht.var.yht	-2 258 653,52	-2 341 436,91
	PAKOLLISET VARAUKSET		
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
*	Lahjoitusrahastojen pääomat	-2 269 719,45	-2 236 439,03
*	Muut toimeksiantojen pääomat	-1 439 853,46	-1 592 858,55
***	Toimeksiantojen pääomat yht.	-3 709 572,91	-3 829 297,58
	VIERAS PÄÄOMA		
	Pitkäaikainen		
*	Lainat vakuutus- ja rah.lait	-5 163 750,00	-6 494 996,50
**	Pitkäaik.vieras pääoma yht.	-5 163 750,00	-6 494 996,50
	Lyhytaikainen		
*	Lainat rahoitus- ja vak.lait	-867 500,00	-894 167,00
*	Ostovelat	-622 113,72	-547 012,10
*	Muut velat	-499 577,52	-474 526,69
*	Siirtovelat	-2 390 650,53	-2 114 314,73
**	Lyhytaikainen vieras pääoma	-4 379 841,77	-4 030 020,52
***	Vieras pääoma yhteensä	-9 543 591,77	-10 525 017,02
*****	VASTATTAVAA	-62 297 769,23	-63 108 551,65

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Seurakuntayhtymän, jolla on kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla määräysvalta jossakin kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitase liitteineen. Konsernitaseen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia (KJ 15:5,2). Seurakuntakonsernin tuloslaskelman ja rahoituslaskelman laatiminen on vapaaehtoista.

Konsernitilinpäätös sisältää Lahden seurakuntayhtymän ja sen tytäryhtiöt Kiinteistöosakeyhtiö Ilveksen ja Kiinteistöosakeyhtiö Levon krematorion.

Seurakuntakonsernin keskinäinen omistus voidaan eliminoida nimellis- eli pariarvomenetelmällä tai hankintamenomenetelmällä. Lahden seurakuntayhtymässä eliminointi on tehty nimellismenetelmällä.

Taseen yhdistämisen lisätiedot

- tytäryhtiöiden osakkeiden kirjanpitoarvo on vähennetty tytäryhtiöiden osakepääomasta
- taseet on yhdistelty rivi riviltä
- Ilveksen rakennuksen arvonnkorotus 336 000 euroa on eliminoitu
- keskinäiset saatavat ja velat on eliminoitu
- Ilveksen poistoja ei ole oikaistu vastaamaan yhtymän poistosuunnitelmaa olennaisuuden periaatteen mukaisesti

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**

Kirjanpitolakiin ja kirkkolakiin tuli muutoksia 1.1.2016 alkaen. Seurakunnan ja seurakuntayhtymän kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia (KL § 4). Vanhan lakitekstin mukaan seurakunnat noudattivat kirjanpitolakia soveltuvin osin.

Tilinpäätöstä laadittaessa maksuperusteiset kirjaukset on oikaistu vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta ja täydennetty suoriteperusteisiksi. Verotulot kirjataan verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan.

Tilinpäätöshetkellä maksamatta olevat vuosilomapalkat ja lomarahat sekä niiden henkilösivukulut on kirjattu kuluiksi ja siirtovelaksi. Lomapalkkajaksotuksesta aiheutuva siirtovelka on tilinpäätöksessä yhteensä 1 805 226 euroa (1 896 700 euroa 2017).

Toukokuusta 2017 alkaen hoitovastikkeet on kirjattu tileille asuin- ja toimitilahuoneistojen hoitovastikkeet rakennusten ja huoneistojen vuokrien sijaan.

Lahden ja Nastolan missiokaupat eivät sisälly Lahden seurakuntayhtymän tilinpäätökseen.

Upilan leirikeskuksen rantasaunan, Siikaniemen kurssikeskuksen vesihuoltolaitoksen ja Luomanien toimintakeskuksen päärakennuksen kiinteistöinvestointien alv-seurannassa tehtiin vuosille 2015 – 2017 korjauksia ja tarkastettiin vuoden 2018 määrää yhteensä 23 927,99 eurolla. Korjaukset vaikuttavat käyttöomaisuuden tasetileihin ja pienentävät rahoitusosan investointimenoja. Investointiosan toteumavertailuun korjauksella ei ole vaikutusta. Näin ollen rahoituslaskelma ja investointiosan toteumavertailu poikkeavat toisistaan.

Diakoniatyön Marian Kammarin kahvilatoiminta todettiin verohallinnon ohjauksessa arvonlisäverolliseksi toiminnaksi. Kahvilatoiminnan myynnin 15 706,90 euron arvonlisäverosta jäi tilitettäväksi 14 020,61 euron vähennyskelpoisen arvonlisäveron jälkeen 1 686,29 euroa vuonna 2018. Kahvilatoiminta on toteutettu arvonlisäverollisena joulukuusta 2018 alkaen.

Seurakuntayhtymän henkilöstöravintolapalvelu on arvonlisäverollista toimintaa. Ruokalippumyynnin arvonlisäverot on tilitetty verohallinnolle, mutta vähennyskelpoista arvonlisäveroa ei ole vähennetty. Vähennettävää arvonlisäveroa haettiin takaisin vuosilta 2015-2018 yhteensä 31 755,96 euroa vuonna 2018.

Edellä mainittujen Marian Kammarin ja henkilöstöravintolan alv-korjausten vuoksi edellisten vuosien tulosta on korjattu 26 315,07 eurolla. Tuloksen korjauksen vuoksi rahoituslaskelman ja taseen rahavarojen muutokset erottavat kyseisellä summalla.

Tasetililtä 103000 Maa- ja vesialueet on siirretty Luomaniemen toimintakeskuksen sähköliittymä 34 000 euroa ja Nastolan kappelin sähköliittymä 1 540 euroa tilille 103900 Liittymismaksut.

Tasetililtä 114000 Leiri- ja kurssikeskukset on siirretty hautausmaan kastelujärjestelmä 27 320,60 euroa tilille 107000 Hautaustoimen koneet ja laitteet.

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Henkilöstö ja henkilöstökulut

Seurakuntayhtymässä ja sen seurakunnissa oli 31.12. henkilöstöä yhteensä 335 (328 vuonna 2017). Kilpailukyky sopimuksen mukaisesti lomapalkkavarauksessa on huomioitu 30 % lomarahavähennys.

Tilikauden kuluiksi kirjatut palkat ja henkilösivukulut oikaisuerineen:

	2018	2017
Palkat ja palkkiot	10 144 437	10 095 158
Sosiaalivakuutusmaksut	316 373	413 080
Eläkevakuutusmaksut	2 150 759	2 379 056
Henkilösivukulut yhteensä	2 467 133	2 792 136
Henkilökulujen oikaisuerät	-133 775	-114 151
Henkilöstökulut yhteensä	12 477 795	12 773 143
Aktivoidut henkilöstökulut	351	19 596

Muut tilikauden kuluksi kirjatut henkilöstökulut:

	2018	2017
Matkat, majoitus- ja kuljetuspalvelut	191 079	197 962
Työpaikkaruokailu	68 434	77 155
Työntekijöiltä perityt aterialippumaksut	-25 293	-24 202
Koulutus (sis. matkat)	90 269	93 156
Kulttuuri/liikuntasetelit	28 625	27 075
Työntekijöiltä perityt kulttuurisetelimaksut	-2 570	-2 700
Työnohjaus	6 504	9 482
Työterveyshuolto ja näyttöpäätelasit	236 490	243 738
Korvaus työterveyshuollosta (KELA)	-75 030	-68 658
Henkilökunnan muistamiset	12 988	14 890
Suojavaatteet	14 098	19 192
	545 594	587 090

Seurakuntayhtymän vakuutukset

Vakuutukset on otettu OP Vakuutus Oy:stä. Seurakuntayhtymällä on seuraavat jatkuvasti voimassa olevat vakuutukset:

Henkilövakuutukset

1. Henkilöstön lakisääteiset vakuutukset eli työtapaturma- ja ammattitautivakuutus sekä työntekijän ryhmähenkivakuutus sekä matkavakuutukset (matkustaja- ja matkatavara)
2. Julkisyhteisön ryhmätapaturmavakuutus seurakunnan pääjärjestäjänä järjestämään toimintaan osallistuville (ei-työsuhteisille henkilöille)

Tilinpäätöksen liitetiedot

Omaisuuksien vakuutukset

1. Kohteesta riippuen vakuutusturvana omaisuusriskivakuutus (All Risk), palovakuutus ja kirkkovakuutus (sakraalikohteille)
2. Laittevakuutus mukava kuljetettaville laitteille ja soittimille luettelon mukaan (voimassa kaikkialla maailmassa)

Toiminnan vakuutukset

1. Julkisyhteisön vastuuvakuutus (toiminnan vastuuvakuutus), hallinnon vastuuvakuutus nimetyille hallinnolle

Ajoneuvovakuutukset

1. Liikennevakuutus, valituille kohteille vapaaehtoiset vakuutukset tarpeen mukaisesti

Suunnitelman mukaiset poistot

Poistot lasketaan tasapoistomenetelmällä. Yhteinen kirkkovaltuusto vahvisti 8.9.2016 seurakuntayhtymän tarkistetun poistosuunnitelman 1.1.2017 alkaen. Käytännössä poistot ovat uuden suunnitelman mukaiset.

Seurakuntayhtymän pysyvät vastaavat arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun. Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 8.12.1999 omaisuuden alkuarvostuksesta ja poistosuunnitelmasta. Taseeseen aktivoitiin vuoteen 2004 asti pitkäaikainen omaisuus, jonka alkuperäinen hankintahinta ylitti 8 409 euroa (50 000 markkaa). Vuodesta 2005 alkaen koneiden ja kaluston aktivointirajaksi päätettiin 1 000 euroa (YKV 12/2004). Vuodesta 2014 alkaen aktivointirajaksi muutettiin 5 000 euroa (YKV 3/2014). Yhteinen kirkkovaltuusto vahvisti 30.3.2016 investointien aktivointirajaksi koneiden ja kaluston osalta 5 000 euroa ja muiden investointien osalta 10 000 euroa vuoden 2017 talousarviosta alkaen.

Ennen vuotta 1989 hankitut taide- ja museoesineet on merkitty taseeseen 16,82 euron (100 markan) arvoon. Taide- ja museoesineistä ei tehdä poistoja.

Ennen vuotta 1989 hankittu pitkäaikainen omaisuus on merkitty taseeseen 168,19 euron (1 000 markan) arvoon eikä siitä lasketa poistoja. Poikkeuksena on leiri- ja kurssikeskuksiin hankittu omaisuus tai siihen kohdistunut peruskorjaus. Hankintahinta on selvitetty ja siitä on laskettu poistot poistosuunnitelman mukaisesti. Pitkäaikaisiin sijoituksiin kuuluvat arvopaperit (mm. asunto-osakkeet) ja lahjoituksena saatu omaisuus on arvostettu vuoden 1999 verotusarvoon.

Poistoero koostuu Nastolan seurakunnan aikaisesta poistoerosta.

Normaalit kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä. Merkittävät uudistus- ja parannusinvestoinnit aktivoidaan taseeseen ja poistetaan taloudellisena vaikutusaikana.

Tilinpäätöksen liitetiedot

Poistosuunnitelma		Poistoaajat vuosina	
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		1.1.2017–	8.12.1999
Aineettomat oikeudet		YKV 28.9.2016	5
100000	Tietojärjestelmät	2–5	
100500	Muut aineettomat oikeudet	2–5	
100700	Hautaustoimen aineettomat oikeudet	2–5	
101000	Muut pitkävaikutteiset menot	2–5	
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa- ja vesialueet		ei poisteta	
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet			
104500	Hautaustoimen it-laitteet	3	
105000	Hautausmaiden maa- ja vesialueet	ei poisteta	
105700	Krematoriot	10–30	
105800	Vainajien säilytystilat	10–40	
106000	Hautaustoimen muut rakennukset	10–40	15–20
106100	Hautaustoimen maa- ja vesirakenteet	10–20	
106300	Hautaustoimen kiinteät rakenteet	10–20	
107000	Hautaustoimen koneet ja laitteet	4–10	5
107500	Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet	käyttöajan mukaan	
Rakennukset			
108000	Kirkot	40–70	60
108500	Kellotapulit	30–40	
109000	Siunauskappelit	30–60	60
111000	Seurakuntatalot	30–40	30–40
113000	Kappelit ja muut kirkkorakennukset	15–40	
114000	Leiri- ja kurssikeskukset	20–40	20–40
115000	Asuinrakennukset	20–40	40
116000	Hallinto- ja laitosrakennukset	20–40	
117000	Liikerakennukset	20–40	
117500	Huoltorakennukset	10–20	15–20
118000	Muut rakennukset	10–30	20
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
120000	Maa- ja vesirakenteet	15–30	20
121000	Urut	15–30	15
122000	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	5–30	
Koneet ja kalusto			
123000	Kuljetusvälineet	5–10	5
124500	Tietotekniikkalaitteisto	3	3
125000	Muut koneet ja kalusto	5–10	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
126500	Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	ei poisteta	

Tilinpäätöksen liitetiedot

Muut rahoitustuotot

Asunto-osakkeiden myyntivoitot kirjataan kirjanpitolain muutosten takia 1.1.2016 alkaen rahoitus-toiminnan tuotoiksi. Tuotot sisältävät asunto-osakkeiden myyntivoittoa 103 180 euroa vuonna 2018.

Muut tuloslaskelman liitetiedot

Seurakuntayhtymän liikevaihtoa vastaava summa oli 25 470 600 euroa (26 108 600 euroa 2017). Summaan lasketaan toimintatuotot (ilman pysyvien vastaavien myyntivoittoa) ja verotulot.

Tilinpäätöksen liitetiedot

Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

PYSYVÄT VASTAAVAT	Arvo/TkAlk	Lisäys	Myynti	Siirtokirjaus	Poistot 2018	Poisto/ SrtoKrij	nyk. KirjArvo
100000 Tietojärjestelmät	61 635	37 460	0	0	-16 067		83 028
Aineettomat oikeudet	61 635	37 460	0	0	-16 067		83 028
101000 Muut pitkävaikutteiset menot	253 358	0	0	0	-126 679		126 679
101500 Keskeneräiset aineettomat oikeudet	0	7 031	0	0	0		7 031
Muut pitkävaikutteiset menot	253 358	7 031	0	0	-126 679		133 710
103000 Maa- ja vesialueet	1 631 829	0	0	-35 540	0		1 596 289
103900 Liittymismaksut		0	0	35 540	0		35 540
Maa- ja vesialueet	1 631 829	0	0	0	0		1 631 829
105000 Hautausmaiden maa- ja vesialueet	2 545	0	0	0	0		2 545
105700 Krematoriot	88 991	0	0	0	-4 685		84 306
105800 Vainajien säilytystilat	161 050	0	0	0	-7 540		153 509
106000 Hautaustoimen muut rakennukset	681 044	0	0	0	-35 717		645 327
106100 Hautaustoimen maa-, vesirakenteet	390 623	8 739	0	445 703	-47 269		797 796
106300 Hautaustoimen kiinteät rakenteet	76 798	46 521	0	0	-5 486		117 833
107000 Hautaustoimen koneet ja laitteet	165 569	22 741	0	27 321	-90 058	-3 011	122 561
107500 Hautaustoimen muut aineell. hyöd.	680 551	14 760	0	0	-79 629		615 682
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	2 247 172	92 761	0	473 024	-270 385	-3 011	2 539 561
108000 Kirkot	5 841 233	34 824	0	394 540	-268 474		6 002 124
109000 Siunauskappelit	691 876	0	0	0	-30 311		661 564
111000 Seurakuntatalot	11 832 244	13 093	0	1 306 329	-446 834		12 704 832
113000 Kappelit ja muut kirkkorakennukset	230 297	0	0	0	-13 113		217 185
114000 Leiri- ja kurssikeskukset	8 565 667	-21 858	0	-27 321	-382 879	3 011	8 136 619
117500 Huoltorakennukset	17	0	0	0	0		17
118000 Muut rakennukset	1 471 882	-2 070	0	0	-117 930		1 351 882
Rakennukset	28 633 216	23 989	0	1 673 548	-1 259 541	3 011	29 074 223
121000 Urut	655 294	0	0	0	-51 845		603 450
122000 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	476 108	31 191	0	13 035	-93 669		426 666
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 131 403	31 191	0	13 035	-145 513	0	1 030 116
123000 Kuljetusvälineet	7 980	39 240	0	0	-5 991		41 229
124500 IT-laitteisto	1 119	0	0	0	-1 119		0
125000 Muut koneet ja kalusto	321 703	51 044	0	39 610	-82 980		329 377
Koneet ja kalusto	330 802	90 284	0	39 610	-90 089	0	370 607
126500 Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	123 961	14 344	0	0	0		138 306
127000 Muut aineelliset hyödykkeet	28 770	0	0	0	0		28 770
Muut aineelliset hyödykkeet	152 732	14 344	0	0	0	0	167 076
128000 Keskeneräiset työt	2 408 291	292 485	0	-2 199 218	0		501 558
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 408 291	292 485	0	-2 199 218	0	0	501 558
130000 Asunto-osakkeet	1 084 391	0	-69 320	0	0		1 015 070
132000 Kiinteistöosakkeet	8 252 185	0	0	0	0		8 252 185
134000 Muut osakkeet ja osuudet	35 056	0		0	0		35 056
Osakkeet ja osuudet	9 371 632	0	-69 320	0	0		9 302 312
Saamiset	12 200						12 200
PYSYVÄT VASTAAVAT yhteensä	46 234 269	589 546	-69 320	0	-1 908 275		44 846 220

Tilinpäätöksen liitetiedot

OSAKKEET JA OSUUDET	Osakkeet	1.1.2018	Muutos	31.12.2018	Omistus	Ääni- valta	Koti- paikka
As Oy Kiveriönkatu 11	876-929	24 068	-	24 068	1 %		
As Oy Kotihovi	5222-5600	44 000	-	44 000	1 %		
As Oy Koti Lahdessa	2230-2261	17 007	-	17 007	1 %		
As Oy Koulupuisto	35190-36379	16 011	-	16 011			
As Oy Koulupuisto	80047-82733	36 167	-	36 167	1 %		
As Oy Lahden Jukolan Eero	7533-8000	160 528	-	160 528	14 %		
As Oy Lahden Mariankatu 16	1162-1321	31 216	-	31 216			
As Oy Lahden Mariankatu 16	3207-3390	35 898	-	35 898			
As Oy Lahden Mariankatu 16 A 14	1788-1893	20 680	-	20 680			
As Oy Lahden Mariankatu 16	3795-3978	35 898	-	35 898			
As Oy Lahden Mariankatu 16	4186-5063	171 296	-	171 296			
As Oy Lahden Mariankatu 16	5204-5720	100 866	-	100 866	35 %	35 %	Lahti
As Oy Lahden Vapaudenkatu 1	1266-1327	37 227	-	37 227	1 %		
As Oy Lahden Vuorikatu 14	6797-7288	54 000	-	54 000	2 %		
As Oy Vuorikatu 16	144-146	50 900	-	50 900	2 %		
As Oy Lahti	18-22	69 320	-69 320	0			
As Oy Rauhankatu 19	23440-24024	33 453	-	33 453	2 %		
As Oy Kirjosiipi	1-29	14 642	-	14 642	2 %		
As Oy Sutionmäki	1-100	33 358	-	33 358	18 %		
As Oy Puutarharinne	1-73	39 709	-	39 709	7 %		
As Oy Suppalanrinne	10001-10540	56 306	-	56 306	5 %		
As Oy Nastolan Anttilanrinne	6 446 kpl	1 060	-	1 060	64 %		
As Oy Nastolan Anttilanmäki	4 812 kpl	781	-	781	48 %		
130000 Asunto-osakkeet		1 084 391	-69 320	1 015 070			
Kiinteistö Oy Ilves	1500	7 663 561	-	7 663 561	100 %	100 %	Lahti
Kiinteistö Oy Levon krematorio	5855	526 950	-	526 950	58,55 %	100 %	Lahti
Kiint. Oy Tenavahansa	491-680	61 675	-	61 675	14 %		
132000 Kiinteistöosakkeet		8 252 185	-	8 252 185			
Kustannus Oy Kotimaa	100	3 700	-	3 700			
Vuontispirtti Oy	2	8 886	-	8 886	0,8 %		
PHP Holding Oy, A ja K	28	22 470	-	22 470			
134000 Muut osakk. osuudet		35 056	-	35 056			
Osakkeet ja osuudet yhteensä		9 371 632	-69 320	9 302 312			

Tilinpäätöksen liitetiedot

OSAKKEET JA OSUUDET, hautainhoitorahasto	Osakkeet	Omistus
As Oy Sibeliuksenharju	1678-1736	
As Oy Lahden Mariankatu 16	1460-1583	
As Oy Lahden Keijukainen	1103-1138	
ASUNTO-OSAKKEET, testamenttirahastot		
As Oy Lahden Villa Paavola, Hietalan testamenttirahasto	801-1290	1 %
As Oy Kotihovi, Keski-Lahden srk-työn testamenttirahasto	28026-28679	
As Oy Sibeliuksenharju, Keski-Lahden srk-työn testamenttirahasto	392-451	4 %
As Oy Honkakaari, Juhakkalan testamenttirahasto	2281-2376	4 %
As Oy Lounaanportti, Känkäsen testamenttirahasto	1-72	3 %
As Oy Lahden Susihukka, Makkosen testamenttirahasto	501-566	2 %
As Oy Pohjanakka, Makkosen testamenttirahasto	116-177	1 %
As Oy Lahden Tuhkimo, Makkosen testamenttirahasto	3453-3513	
As Oy Lahden Mariankatu 25, Keski-Lahden diakoniarahasto	775-804	3 %
As Oy Päijänteentkatu 13, Keski-Lahden diakoniarahasto	2311-2362	2 %
As Oy Rajatorni, Keski-Lahden diakoniarahasto	800-901	3 %
As Oy Lahden Keijukainen, Ojaniemen testamenttirahasto	2855-2917	2 %
As Oy Kiveriönkatu 16-18, Ekholmin testamenttirahasto	571-607	1 %
As Oy Nuolikatku 4, Pihlajan testamenttirahasto	8763-9323	
ASUNTO-OSAKKEET, lahjoitusrahastot		
As Oy Ruolala, Diakoniarahasto	17786-18286	3 %
As Oy Aitanparsi, Tukiasuntorahasto	181095-182808	
As Oy Juustilankatu 5 - 7, Tukiasuntorahasto	2231-2268	1 %
As Oy Kiveriön Tornit, Tukiasuntorahasto	616-648	1 %
As Oy Lahden Kiekko, Tukiasuntorahasto	6583-6751	2 %
As Oy Lahden Mariankatu 16, Tukiasuntorahasto	1368-1459	
As Oy Lahden Mariankatu 16, Tukiasuntorahasto	1744-1787	
As Oy Lehto-Mukkula, Tukiasuntorahasto	3536-3571	1 %
As Oy Mukkulanrinne, Tukiasuntorahasto	2866-3241	1 %
As Oy Puusepänpuisto, Tukiasuntorahasto	367-398	3 %
As Oy Sarvikatu 8 - 10, Tukiasuntorahasto	2349-2391	1 %
As Oy Tornannurkka, Tukiasuntorahasto	196-229	3 %
As Oy Nastolan Anttilanrinne, Tukiasuntorahasto	6805-7107	3 %
As Oy Vaahterakatu 1 - 3, Tukiasuntorahasto	9842-9904	1 %

Toimeksiantojen varat

	2018	2017
Lahjoitus- ja testamenttivarat	1 065 956	1 065 610
Kolehtivarat	161 538	132 752
Hautainhoitorahaston varat	1 287 108	1 460 620
Muut toimeksiantojen varat	1 448 646	1 593 373
Toimeksiantojen varat yhteensä	2 514 602	2 658 983

Tilinpäätöksen liitetiedot

Muut saamiset

Muut saamiset koostuvat saamisista Lahden ja Nastolan hautainhoitorahastoilta sekä Nastolan Missiokaupalta.

Siirtosaamiset

	2018	2017
FIM (v. 2017 Tresor), korkotuotto	28 135	45 237
Verotili	9 382	
Sosiaalikulujaksotus		17 187
Lahden kaupunki, maksuvapautukset	7 300	
KELA		3 422
Muut siirtosaamiset	12 873	3 240
Kiinteistö Oy Ilves		15 284
Siirtosaamiset yhteensä	57 690	84 369

Rahoitusarvopaperit

	Hankinta-arvo	Arvon-alennus	Kirjanpito-arvo	Markkina-arvo
Varainhoidon osakkeet	5 759 541	-530 900	5 228 641	6 116 574
Muut osakkeet			107 010	746 951
Osakkeet ja osuudet			5 335 651	
Varainhoidon rahamarkkinasijoitukset	888 923		888 923	894 920
Joukkovelkakirjat	2 340 904	-18 738	2 322 166	2 350 632
Muut rahoitusarvopaperit			84	
Muut arvopaperit			3 211 173	

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**Oma pääoma**

	Perus-pääoma	Eläke-rahasto	Rakennus-rahasto	Edellisten tilikausien yli/alijäämä	Oma pääoma yht.
1.1.2017	27 658 906	0	0	17 395 098	46 642 532
Tilikauden ylijäämä				1 893 566	
31.12.2017	27 658 906	0	0	19 143 278	48 695 751
Tilikauden ylijäämä				483 616	
31.12.2018	27 658 906	-	-	21 063 159	49 205 682

Poistoero	1.1.2016	poistoeron muutos	31.12.2017	poistoeron muutos	31.12.2018
	2 460 194	-156 507	2 303 687	-82 783	2 220 904

Tilinpäätöksen liitetiedot

Toimeksiantojen pääomat

Erityiskatteiset rahastot

Testamenttirahastot	2018	2017
Hietalan rahasto	132 783	128 568
Keski-Lahden seurakuntatyön rahasto	97 540	92 728
Juhakkalan rahasto	44 613	41 732
Karilan rahasto	7 771	10 579
Känkäsen rahasto	39 644	38 634
Makkosen rahasto	183 627	186 527
Keski-Lahden diakoniarahasto	520 812	521 788
Ojaniemen rahasto	28 373	28 818
Sillanpään rahasto	18 457	18 374
Väyrysen rahasto	32 791	32 225
Ekholmin rahasto	189 600	192 674
Pihlajan rahasto	117 561	114 682
Keski-Lahden lähetystyön rahasto	74 199	75 187
Tuomelan rahasto	183 253	202 132
Anelma Uiheron rahasto	3 129	2 754
Beda Lehtisen rahasto	9 008	8 950
Pöyryn rahasto	18 800	19 830
Lahjoitusrahastot		
Diakoniarahasto	120 866	117 935
Keski-Lahden nuorten rahasto	4 382	4 354
Lähetyskorttirahasto	2 171	2 158
Tukiasuntorahasto	364 987	341 313
Työttömientuen rahasto	67 247	46 660
Ruokapankin lahjoitusrahasto	8 105	7 837
Lahjoitusrahastojen pääomat yhteensä	2 269 719	2 236 439
Lahden HHR:n taseen loppusumma	1 279 274	1 353 417
Nastolan HHR:n taseen loppusumma	7 834	107 203
Kolehtivarat	152 746	132 238
Muut toimeksiantojen pääomat yhteensä	1 439 853	1 592 859
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	3 709 573	3 829 298

Erityiskatteisten rahastojen kirjanpito hoidetaan seurakuntayhtymän muun kirjanpidon yhteydessä tuloslaskelmatilien kautta.

Lainat

	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Yhteensä
S-pankki	3 093 750	687 500	3 781 250

Tilinpäätöksen liitetiedot

Muut lyhytaikaiset velat

	2018	2017
ALV-velka		7 966
Ennakonpidätykset	187 076	177 487
Sosiaaliturvamaksut	26 782	10 163
Eläkevakuutusmaksut	230 179	236 588
Jäsenmaksut	6 857	7 229
Vuokratakuut	34 405	31 093
Muut lyhytaikaiset velat	886	1 098
Muut velat yhteensä	486 185	471 624

Siirtovelat

	2018	2017
Lomapalkkajaksotus	1 805 226	1 896 700
Tuntipalkkajaksotus	-	66 801
Muut siirtovelat		
Tresor		49 312
Bus Travel Reissu Ruoti Oy	6 231	
Lahden Kohtaamispaikan avustus 2017		5 000
Tuntipalkkajaksotus	84 143	
Kirkon keskusrahasto, diakonia-avustuksia	11 671	8 474
Palveluryhmä Laune	7 441	4 732
Koy Levon Krematorio		8 740
Vuokratuotot 1-2/2018		1 100
Palkkiot	401	1 252
Verotilitys	411 797	
Kirkkopalvelut ry	420	1 220
Kirkon keskusrahasto	7 709	9 586
Korkovelat		17 405
Muut siirtovelat	6 842	12 165
Muut siirtovelat yhteensä	536 654	118 986
Siirtovelat yhteensä	2 341 880	2 082 487

Tilinpäätöksen liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Laskennallinen eläkevastuuvajaus**

Seurakunnat vastaavat yhteisvastuullisesti Kirkon eläkelain (KiEL) mukaan määräytyvistä eläkesitoumuksista. Eläkesitoumuksista aiheutuvaa vastuuta voidaan arvioida jakamalla seurakuntayhtymän maksamat palkat (10 164 923 euroa) koko kirkon palkkasummalla (497 714 106 euroa) ja kertomalla näin saatu luku koko kirkon eläkevastuuvajauksella (3 208 462 000 euroa).

Seurakuntayhtymän laskennallinen osuus kirkon yhteisestä eläkevastuuvajauksesta on 65,5 milj. euroa (62,74 milj. euroa 2017).

Haudanhoitovastuut

Hautainhoitorahasto hoidetaan omana taseyksikkönä. Vastuut on ilmoitettu hautainhoitorahaston tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset**Takaukset**

Lahden seurakuntayhtymä on antanut omavelkaisen takaussitoumuksen 31.12.2015 yhtymän 58,55 % omistaman tytäryhtiön Kiinteistöosakeyhtiö Levon krematorion euron lainasopimuksen ja koronsuojausopimuksen vakuudeksi. Suojausopimuksessa yhtymän maksama korko on kiinteä koko laina-ajan, 10 vuotta. Sopimus erääntyy 3.2.2026. Lainapääomaa vastaava nimellisarvo on yhteensä 2 250 000 euroa. Käypä arvo per 31.12.2018 on -88 355 euroa.

Nastolan seurakunta on tehnyt takaussitoumuksen S-pankin kanssa Nastolan palvelusäätiön lainasta 150 000 euroa. Lainan viimeinen erä maksetaan vuonna 2025.

Vuokravastuut

Nordea Rahoitus Suomi Oyj:n kanssa on voimassa leasingrahoitusta koskeva sopimus tietotekniikkahankintoja varten. Leasinglimiittejä koskevat vuokravastuut ovat 377 001 euroa (302 931 euroa 2017). Seuraavan 12 kuukauden leasingvastuu on 148 906 euroa. Luvut sisältävät myös Lahden it-aluekeskukseen kuuluvien sopijaseurakuntien vastuut.

Rahoitusvastuut

Hankintoihin oikeutetuille työntekijöille on hankittu First Card -yrityskortteja, joiden rahoitusvastuu 31.12.2018 oli 33 553 euroa (21 172 euroa 2017).

Muut taloudelliset vastuut

Kiinteistöinvestointien arvonalisäveron tarkistuseläykkeitä suoritetaan vuosina 2011-2020 Upilan leirikeskuksen rantasaunan, vuosina 2016-2025 Siikaniemen kurssikeskuksen vesihuoltolaitoksen ja vuosina 2014-2023 Luomaniemen toimintakeskuksen päärakennuksen osalta.

Tilinpäätöksen liitetiedot

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

	Kotipaikka	Omistusosuus, %
Asunto Oy Lahden Mariankatu 16	Lahti	35,00
Kiinteistö Oy Ilves	Lahti	100,00
Kiinteistöosakeyhtiö Levon krematorio	Lahti	58,55
Asunto Oy Nastolan Anttilanmäki	Lahti	48,12
Asunto Oy Nastolan Anttilanrinne	Lahti	67,49

Hautainhoitorahaston omistusosuus As Oy Mariankatu 16:sta on 4,2 %, Tukiasuntorahaston osuus 2,3 %. Yhtymän osuus As Oy Nastolan Anttilanrinteestä on 64,5 % ja tukiasuntorahaston 3,0 %

Yhteistyösopimukset

Lahden seurakuntayhtymä vastaa Päijät-Hämeen keskussairaalan sairaalasielunhoidosta ja palvelevan puhelimen toiminnan järjestämisestä. Toiminnan kustannuksista vastaavat Lahden seurakuntayhtymän lisäksi sairaalasielunhoidossa 9 sopijaseurakuntaa ja palvelevassa puhelimesta 8.

Yhtymä toimii isäntäseurakuntana Lahden IT-aluekeskuksen 11 sopijaseurakunnalle.

Yhtymä vastaa Asikkalan, Hartolan, Hollolan ja Sysmän seurakuntien ja Lahden seurakuntayhtymään kuuluvien seurakuntien manuaalisista kirkonkirjoista ja jäsenrekisteritietojen ylläpitämisestä.

Kanta- ja Päijät-Hämeen alueen seurakunnat ovat sopineet 11.10.2016 yhteistoimintana kehitysvammaisten hengellisen työn järjestämisestä siten kuin kirkkolain 12 luvun 1 §:ssä tarkoitetaan 1.1.2017 alkaen. Sopimuksen mukaisesti kehitysvammaistyön pastorin virka sijoitettiin työnjohdolisesti Lahden seurakuntayhtymään. Uusi virka perustettiin muuttamalla seurakuntayhtymän seurakuntapastorin virka kehitysvammaistyön pastorin viraksi 1.1.2017 alkaen. Tehtävää on hoidettu vuodesta 1983 alkaen Lammin seurakunnassa.

Yleinen tietosuoja-asetus (EU 2016/679) tuli sovellettavaksi 25.5.2018 lukien. Asetus koskee kaikkia seurakuntaa ja seurakuntayhtymiä. Kukin seurakunta ja seurakuntayhtymä voi itse ratkaista, miten soveltaa asetusta käytännössä. Lahden seurakuntayhtymä nimesi tietosuojavastaavan tehtävään henkilön osa- ja määräaikaisesti. Tietosuojavastaavan tehtävät sovittiin toteutettavaksi yhteistyössä IT-alueen sopijaseurakuntien kanssa 1.4.2018 alkaen. Järvenpään seurakunta liittyi sopimukseen samasta ajankohdasta alkaen. Toiminnan kustannusten jakoperusteena on kunkin mukana olevan seurakunnan jäsenmäärä.

Lahden seurakuntayhtymän seurakuntien ystävyysseurakunnat:

Keski-Lahti: Pecs Unkari, Hosianna Namibian Windhoek, Zizin Romania, Aunuksen seurakunta/Inkerin kirkko

Laune: Hatsinan seurakunta/Inkerin kirkko Venäjä

Joutjärvi: Kelton seurakunta/Inkerin kirkko Venäjä, Brasovin seurakunnat Romania, Bielsko-Biala Puola

Salpausselkä: Viljandin Jaanin seurakunta Viro, Aunuksen seurakunta/Inkerin kirkko Venäjä

Nastola: Haapakankaan seurakunta Venäjä, Mtwaran seurakunta Tansania.

Hautainhoitorahastot

Toiminta-ajatus/ tehtävä

Lahden seurakuntayhtymällä on kaksi hautainhoitorahastoa, kun vuoden 2016 alussa Nastolan seurakunnan hautainhoitorahasto siirtyi Lahden seurakuntayhtymän hallinnoitavaksi. Hautainhoitorahastot ovat seurakuntayhtymän talouteen kuuluvia erillisiä rahastoja, joiden varoilla hoidetaan ne Lahden hautausmailla ja Nastolan hautausmaalla olevat haudat, joista omaiset ovat tehneet haudanhoitosopimuksen seurakuntayhtymän kanssa. Rahastot yhdistetään vuodesta 2019 alkaen.

Seurakuntayhtymän strategian ja vuoden 2018 painopisteiden toteuttaminen

Yhteisen kirkkovaltuuston vahvistama painopiste:

- Vastakkain asettelusta sovinnon rakentamiseen

Toteutuminen: Hautojen hoitotarjousten saatekirjeitä muokattiin selkeämmiksi, jotta ohjeistukset koettaisiin tasapuolisuutta edistäviksi, eikä vain rajoittaviksi.

Seurakunnan/työmuodon oma painopiste:

- Tehostamme hautainhoitorahastojen viestintää asiakkaille hautojen hoitotarjousten yhteydessä ja pyrimme lisäämään hoitosopimusten määrää.

Toteutuminen: Hoitotarjousten saatekirjeet päivitettiin. Hoitosopimusten määrä ei lisääntynyt, mutta vähentyi vain 3 %, kun edellisenä vuonna vähentymistä oli 26 %. Tämä johtui haudan perushoitojen siirtämisestä hautainhoitorahastolta hautausmaiden tehtäväksi.

Vuoden 2018 tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tavoite: Tavoitteena kustannustehokas hautojen hoito
 - Kukkien hankinta kilpailutetaan
 - Käytetään muutamia kestäviä ja hyvin kukkivia lajeja
 - Uusia lajikkeita kokeillaan vuosittain
 - Ajanmukaiset työvälineet ja työkalut
 - Kausityöntekijävalinnat tehdään harkitusti

Toteutuminen: Hautainhoitorahastojen tuotot kattoivat kulut.

2. Tavoite: Kukat sisältävää haudanhoitoa tarjotaan myös päättyvien nurmenhoitojen sijaan

Toteutuminen: Tavoitteena oli tuottojen nousu vuodesta 2017, mutta tuotot vähenivät 1,7 %. Edellisenä vuonna tuotot vähenivät 15,9 %, joten tuottojen väheneminen on huomattavasti hidastunut.

3. Ympäristötavoite: Perennahoito vaihtoehtona kesäkukkahoidolle
- Vuonna 2014 on ensimmäisen kerran ollut mahdollisuus tilata viiden vuoden perennahoito, joka on ympäristöystävällisempi ja edullisempi vaihtoehto kuin kesäkukkahoito
 - Tiedotetaan omaisille perennahoitovaihtoehdosta perinteisen kesäkukkahoidon sijaan niin, että siitä saataisiin vartenotettava vaihtoehto perinteisen kesäkukkaryhmän rinnalle

Toteutuminen: Vuonna 2017 perennahoitoja oli 84 kpl ja vuonna 2018 112 kpl. Perennahoitojen määrä nousi 33 % vuoteen 2017 verrattuna.

Hautainhoitorahasto, Lahti

Hautojen hoito ja hautapaikat

Vuonna 2018 hautojen hoitosopimuksia oli 5 220 kpl ja hoidossa olevia hautametrejä 7 665. Uusia hoitosopimuksia tehtiin 274 kpl ja uusia hautapaikkoja tuli hoidettavaksi 377.

Talousarvion toteutuminen

Lahden hautainhoitorahaston toimintatuotot olivat 510 635 euroa ja toimintakulut 484 042 euroa. Vuoden 2018 tuottoarvio alittui 26 765 eurolla ja toteutumisprosentti oli 95,0, joka johtui kesähoitomaksujen alituksesta. Vuonna 2017 nurmenleikkaus siirrettiin kuulumaan hautausmaan yleishoitoon, minkä vuoksi asiakkaat tekivät vähemmän kesähoitosopimuksia. Kulut toteutuivat 95,3 %:sti, alitus oli 23 608 euroa ja se aiheutui tarvikkeiden ostojen alituksesta. Henkilöstökulut olivat yhteensä 419 796 euroa ja ne toteutuivat 102,7 %:sti.

Hautainhoitorahastolla on omistuksessaan kolme asunto-osaketta. Asunto-osakkeiden vuokratuotot olivat 18 627 euroa ja vuokratulot 8 971 euroa eli nettotuotto oli 9 656 euroa.

Toimintakate muodostui 26 593 euroa ylijäämäiseksi. Talousarviossa tavoitteena oli, että tuotot kattavat kulut. Hautainhoitorahaston maksut ja hoitovalikoima pysyivät samana. Rahoituserät olivat 18 437 euroa. Vuosikatetta kertyi 45 029 euroa. Rahoituserissä on sijoitusten arvonalentumisten vaikutusta 10 350 euroa. Poistojen määrä on 907 euroa ja tilikauden tulokseksi tulee 44 122 euron ylijäämä. Taseessa on edellisten vuosien alijäämää 13 902 euroa. Alijäämän määrä taseessa muuttuu nyt 30 220 euron ylijäämäksi.

Hautainhoitovastuun laskennallinen määrä on 1 309 232 euroa. Taseen varat ovat 1 279 274 euroa, joten kate on -29 958 euroa (143 379 euroa vuonna 2017). Taseen liitetiedoissa on laskelma hautainhoitorahaston hoitovastuusta.

Hautojen hoito	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Hautojen hoitosopimuksia	5 220	5 402	7 396	7 386	7 474	7 389
Uusia hoitosopimuksia (määräaikaiset)	274	300	441	374	416	383

Hautainhoitorahasto, Nastola

Hautojen hoito ja hautapaikat

Vuonna 2018 hoitohautoja oli 618 kpl ja hoidossa olevia hautametrejä 767. Uusia hoitosopimuksia tehtiin 23 kpl ja uusia hautoja tuli hoidettavaksi 29.

Talousarvion toteutuminen

Nastolan hautainhoitorahaston toimintatuotot olivat 48 086 euroa ja toimintakulut 59 621 euroa. Vuoden 2018 tuottoarvio alittui 5 915 eurolla ja toteutumisprosentti oli 89,0. Kulut ylittyivät 8 841 eurolla (toteuma-% 117,4) aiheutuen pääosin henkilöstökulujen ylityksestä. Henkilöstökulut olivat yhteensä 47 573 euroa ja ylittivät talousarvion 32,2 %:lla.

Toimintakate muodostui 11 536 euroa alijäämäiseksi. Talousarviossa tavoitteena oli, että tuotot kattavat kulut. Hautainhoitorahaston maksut ja hoitovalikoima pysyivät samana. Rahoituserät olivat 3 euroa. Vuosikatetta kertyi -11 533 euroa. Tilikauden tulokseksi tulee 11 533 euron alijäämä. Taseessa on edellisten vuosien alijäämää 116 231 euroa. Alijäämän määrä taseessa nousee nyt 127 764 euroon.

Hautainhoitovastuun laskennallinen määrä on 142 493 euroa. Taseen varat ovat 7 834 euroa, joten kate on -134 659 euroa. Taseen liitetiedoissa on laskelma hautainhoitorahaston hoitovastuusta.

Hautojen hoito	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Hautojen hoitosopimuksia	618	646	724	827	853	870
Uusia hoitosopimuksia (määräaikaiset)	23	45	35	55	54	48

LAHDEN HAUTAINHOITORAHASTO, TOTEUMAVERTAILU

	TP edellinen vuosi 2017	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot	-514.951,00	-537.400,00		-510.634,89	-26.765,11	95,0
▪ Maksutuotot	-498.136,49	-520.000,00		-491.003,26	-28.996,74	94,4
▪ Vuokratuotot	-16.814,51	-17.400,00		-18.627,08	1.227,08	107,1
▪ Tuet ja avustukset				-1.004,55	1.004,55	0,0
▼ Toimintakulut	505.367,70	507.650,00		484.042,09	23.607,91	95,3
▼ Henkilöstökulut	428.614,79	408.950,00		419.795,50	-10.845,50	102,7
▪ Palkat ja palkkiot	336.198,42	322.770,00		336.762,10	-13.992,10	104,3
▪ Henkilösivukulut	94.400,66	86.180,00		84.147,08	2.032,92	97,6
▪ Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1.984,29			-1.113,68	1.113,68	0,0
▪ Palvelujen ostot	14.496,60	19.000,00		13.123,66	5.876,34	69,1
▪ Vuokratulut	8.979,15	8.500,00		8.971,05	-471,05	105,5
▼ Aineet ja tarvikkeet	53.277,16	71.200,00		42.151,88	29.048,12	59,2
▪ Ostot tilikauden aikana	53.277,16	71.200,00		42.151,88	29.048,12	59,2
▪ TOIMINTAKATE	-9.583,30	-29.750,00		-26.592,80	-3.157,20	89,4
▼ Rahoitustuotot- ja kulut	-77.389,40	-28.000,00		-18.436,71	-9.563,29	65,8
▪ Muut rahoitustuotot	-96.651,78	-35.000,00		-72.713,17	37.713,17	207,8
▪ Arvon muutokset sijoituksista	11.010,68			10.350,37	-10.350,37	0,0
▪ Muut rahoituskulut	8.251,70	7.000,00		43.926,09	-36.926,09	627,5
▪ VUOSIKATE	-86.972,70	-57.750,00		-45.029,51	-12.720,49	78,0
▼ Poistot ja arvonalentumiset	907,40			907,40	-907,40	0,0
▪ Suunnitelman mukaiset poistot	907,40			907,40	-907,40	0,0
▪ TILIKAUDEN TULOS	-86.065,30	-57.750,00		-44.122,11	-13.627,89	76,4
▪ Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-86.065,30	-57.750,00		-44.122,11	-13.627,89	76,4

NASTOLAN HAUTAINHOITORAHASTO, TOTEUMAVERTAILU

	TP edellinen vuosi 2017	TA kuluva 2018	TA muutokset 2018	Toteuma 2018	Yli-ali	T-%
▼ Toimintatuotot	-53.353,71	-54.000,00		-48.085,50	-5.914,50	89,0
▪ Maksutuotot	-53.353,71	-54.000,00		-48.085,50	-5.914,50	89,0
▼ Toimintakulut	63.183,39	50.780,00		59.621,49	-8.841,49	117,4
▼ Henkilöstökulut	49.305,97	35.980,00		47.572,66	-11.592,66	132,2
▪ Palkat ja palkkiot	38.485,97	28.400,00		38.384,11	-9.984,11	135,2
▪ Henkilösivukulut	10.820,00	7.580,00		9.654,25	-2.074,25	127,4
▪ Henkilöstökulujen oikaisuerät				-465,70	465,70	0,0
▪ Palvelujen ostot	2.153,06	1.800,00		5.650,05	-3.850,05	313,9
▼ Aineet ja tarvikkeet	11.724,36	13.000,00		6.398,78	6.601,22	49,2
▪ Ostot tilikauden aikana	11.724,36	13.000,00		6.398,78	6.601,22	49,2
▪ TOIMINTAKATE	9.829,68	-3.220,00		11.535,99	-14.755,99	-358,3
▼ Rahoitustuotot- ja kulut	-49,00			-2,68	2,68	0,0
▪ Korkotuotot	-49,00			-2,68	2,68	0,0
▪ VUOSIKATE	9.780,68	-3.220,00		11.533,31	-14.753,31	-358,2
▪ TILIKAUDEN TULOS	9.780,68	-3.220,00		11.533,31	-14.753,31	-358,2
▪ Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	9.780,68	-3.220,00		11.533,31	-14.753,31	-358,2

LAHDEN HAUTAINHOITORAHASTO, TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
▼ Toimintatuotot	510.634,89	514.951,00
▪ Maksutuotot	491.003,26	498.136,49
▪ Vuokratuotot	18.627,08	16.814,51
▪ Tuet ja avustukset	1.004,55	
▼ Toimintakulut	-484.042,09	-505.367,70
▼ Henkilöstökulut	-419.795,50	-428.614,79
▪ Palkat ja palkkiot	-336.762,10	-336.198,42
▪ Henkilösivukulut	-84.147,08	-94.400,66
▪ Henkilökulujen oikaisuerät	1.113,68	1.984,29
▪ Palvelujen osto	-13.123,66	-14.496,60
▪ Vuokratulut	-8.971,05	-8.979,15
▼ Aineet ja tarvikkeet	-42.151,88	-53.277,16
▪ Ostot tilikauden aikana	-42.151,88	-53.277,16
▪ TOIMINTAKATE	26.592,80	9.583,30
▼ Rahoitustuotot ja -kulut	18.436,71	77.389,40
▪ Muut rahoitustuotot	72.713,17	96.651,78
▪ Arvon muutokset sijoituksista	-10.350,37	-11.010,68
▪ Muut rahoituskulut	-43.926,09	-8.251,70
▪ VUOSIKATE	45.029,51	86.972,70
▼ Poistot ja arvonalentumiset	-907,40	-907,40
▪ Suunnitelman mukaiset poistot	-907,40	-907,40
▪ TILIKAUDEN TULOS	44.122,11	86.065,30
▪ Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	44.122,11	86.065,30

NASTOLAN HAUTAINHOITORAHASTO, TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
▼ Toimintatuotot	48.085,50	53.353,71
▪ Maksutuotot	48.085,50	53.353,71
▼ Toimintakulut	-59.621,49	-63.183,39
▼ Henkilöstökulut	-47.572,66	-49.305,97
▪ Palkat ja palkkiot	-38.384,11	-38.485,97
▪ Henkilösivukulut	-9.654,25	-10.820,00
▪ Henkilökulujen oikaisuerät	465,70	
▪ Palvelujen osto	-5.650,05	-2.153,06
▼ Aineet ja tarvikkeet	-6.398,78	-11.724,36
▪ Ostot tilikauden aikana	-6.398,78	-11.724,36
▪ TOIMINTAKATE	-11.535,99	-9.829,68
▼ Rahoitustuotot ja -kulut	2,68	49,00
▪ Korkotuotot	2,68	49,00
▪ VUOSIKATE	-11.533,31	-9.780,68
▪ TILIKAUDEN TULOS	-11.533,31	-9.780,68
▪ Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11.533,31	-9.780,68

LAHDEN HAUTAINHOITORAHASTO, TASE

	31.12.2018	31.12.2017
▼ VASTAAVAA		
▼ PYSYVÄT VASTAAVAT	57.812,92	58.720,32
▼ Aineelliset hyödykkeet	0,00	907,40
▪ Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	0,00	907,40
▼ Sijoitukset	57.812,92	57.812,92
▪ Osakkeet ja osuudet	57.812,92	57.812,92
▼ VAIHTUVAT VASTAAVAT	1.221.461,32	1.294.697,16
▼ Saamiset	-8,40	474,20
▼ Lyhytaikaiset saamiset	-8,40	474,20
▪ Myyntisaamiset	-353,66	0,00
▪ Muut saamiset	0,00	137,38
▪ Siirtosaamiset	345,26	336,82
▼ Rahoitusarvopaperit	714.532,65	650.415,78
▪ Osakkeet ja osuudet	616.026,66	650.415,78
▪ Muut arvopaperit	98.505,99	0,00
▪ Rahat ja pankkisaamiset	506.937,07	643.807,18
▪ VASTAAVAA YHTEENSÄ	1.279.274,24	1.353.417,48
▼ VASTATTAVAA		
▼ OMA PÄÄOMA	-30.220,54	13.901,57
▪ Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	13.901,57	99.966,87
▪ Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-44.122,11	-86.065,30
▼ VIERAS PÄÄOMA	-1.249.053,70	-1.367.319,05
▼ Pitkäaikainen vieras pääoma	-959.465,58	-1.081.226,60
▪ Saadut ennakot	-959.465,58	-1.081.226,60
▼ Lyhytaikainen vieras pääoma	-289.588,12	-286.092,45
▪ Ostovelat	0,00	-109,89
▪ Muut velat	-17.324,50	-1.830,00
▪ Siirtovelat	-21.410,73	-23.615,60
▪ Saadut ennakot	-250.852,89	-260.536,96
▪ VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-1.279.274,24	-1.353.417,48

NASTOLAN HAUTAINHOITORAHASTO, TASE

	31.12.2018	31.12.2017
▼ VASTAAVAA		
▼ VAIHTUVAT VASTAAVAT	7.833,63	107.202,73
▼ Rahoitusarvopaperit	0,00	100.000,00
▪ Muut arvopaperit	0,00	100.000,00
▪ Rahat ja pankkisaamiset	7.833,63	7.202,73
▪ VASTAAVAA YHTEENSÄ	7.833,63	107.202,73
▼ VASTATTAVAA		
▼ OMA PÄÄOMA	98.884,15	87.350,84
▪ Muut omat rahastot	-28.879,97	-28.879,97
▪ Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	116.230,81	106.450,13
▪ Tilikauden ylijäämä/alijäämä	11.533,31	9.780,68
▼ VIERAS PÄÄOMA	-106.717,78	-194.553,57
▼ Pitkäaikainen vieras pääoma	-78.104,12	-87.778,16
▪ Saadut ennakot	-78.104,12	-87.778,16
▼ Lyhytaikainen vieras pääoma	-28.613,66	-106.775,41
▪ Ostovelat	-6,51	0,00
▪ Muut velat	-2.085,05	-79.356,84
▪ Saadut ennakot	-26.522,10	-27.418,57
▪ VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-7.833,63	-107.202,73

LAHDEN HAUTAINHOITORAHASTO, RAHOITUSLASKELMA

	1.1. -31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
▼ Tulorahoitus	45.029,51	86.972,70
▪ Vuosikate	45.029,51	86.972,70
▪ Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	45.029,51	86.972,70
▼ Muut maksuvalmiuden muutokset	-117.782,75	-178.433,26
▪ Lyhytaikaisten saamisten muutos	482,60	-474,20
▪ Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-118.265,35	-177.959,06
▪ Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-117.782,75	-178.433,26
▪ Rahavarojen muutos	-72.753,24	-91.460,56
▪ Rahavarojen muutos (tase)	-72.753,24	-91.460,56
	1.1 - 31. 12.2018	1.1 - 31. 12.2017
Rahavarojen muutos	-72.753,24	-91.460,56
Rahavarat kauden lopussa	1.221.469,72	1.294.222,96
Rahavarat kauden alussa	1.294.222,96	1.385.683,52

NASTOLAN HAUTAINHOITORAHASTO, RAHOITUSLASKELMA

	1.1. -31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
▼ Tulorahoitus	-11.533,31	-9.780,68
▪ Vuosikate	-11.533,31	-9.780,68
▪ Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-11.533,31	-9.780,68
▼ Muut maksuvalmiuden muutokset	-87.835,79	68.643,97
▪ Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-87.835,79	68.643,97
▪ Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-87.835,79	68.643,97
▪ Rahavarojen muutos	-99.369,10	58.863,29
▪ Rahavarojen muutos (tase)	-99.369,10	-100.789,71
	1.1 - 31. 12.2018	1.1 - 31. 12.2017
Rahavarojen muutos	-99.369,10	-100.789,71
Rahavarat kauden lopussa	7.833,63	107.202,73
Rahavarat kauden alussa	107.202,73	207.992,44

Hautainhoitorahastot

Hautainhoitorahastojen tilinpäätöksen liitetiedot**Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet**

Hautainhoitorahastojen tilinpäätökset on laadittu samoin periaattein kuin seurakuntayhtymän tilinpäätös ja se on osa yhtymän tilinpäätöksen liiteaineistoa. Hautainhoitorahastojen tilinpäätösten taseen loppusummat on kirjattu yhtymän tilinpäätöksen toimeksiantojen varoihin ja pääomiin. Tuloslaskelmien tuotot, kulut ja tulos esitetään yhtymän tuloslaskelman kohdassa Erilliskirjanpitoa hoidetut erityiskatteiset rahastot.

Hautainhoitorahastoissa omaan pääomaan kirjataan yli- ja alijäämät. Määräaikaishoitojen pääomat ovat vieraan pääoman saatujen ennakkojen tileillä.

Lahden seurakuntayhtymän ja Nastolan hautainhoitorahastot on toistaiseksi pidetty erillään. Rahastot yhdistetään Lahden seurakuntayhtymän hautainhoitorahastoksi vuodesta 2019 alkaen.

Tuloslaskelman liitetiedot

Hautainhoitorahastojen tuotot koostuvat hoitosopimuksista saaduista maksuista, asuinhuoneistojen vuokratuotoista ja sijoituksista saaduista rahoitustuotoista. Kulut koostuvat sopimushautojen hoitokuluista, asuntojen vastikkeista ja sijoitusten rahoituskuluista.

Henkilöstökulut on kirjattu suoraan hautainhoitorahaston tulokseen, eivätkä ne näy yhtymän tuloslaskelmassa.

Taseen liitetiedot**Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet – Lahti**

	2018	2017
Koneet ja laitteet	-	907

Osakkeet ja osuudet – Lahti

	2018	2017
As. Oy Sibeliuksenharju	18 060	18 060
As. Oy Lahden Mariankatu 16	24 192	24 192
As. Oy Lahden Keijukainen	15 561	15 561
Yhteensä	57 813	57 813

Vuoden 2018 saamiset koostuvat myyntisaamisista ja siirtosaamisista.

Rahoitusarvopaperit – Lahti

	hankinta-arvo	arvon-alennus	kirjanpito-arvo	markkina-arvo
Varainhoidon osakkeet	667 050	-52 201	614 849	718 950
Muut osakkeet			1 177	8 000
Osakkeet ja osuudet			616 027	
Varainhoidon rahamarkkinasijoitukset	98 506		98 506	
Rahoitusarvopaperit yhteensä			714 533	

Hautainhoitorahastot

Muut velat – Lahti

	2018	2017
Vuokravakuus	1 830	1 830
Lahden seurakuntayhtymä	15 494	-
Muut velat yhteensä	17 324	1 830

Muut velat – Nastola

	2018	2017
Lahden seurakuntayhtymä	2 085	79 357

Siirtovelat – Lahti

	2018	2017
Lomapalkkajaksotus	21 411	22 300
Varainhoito		1 316
Yhteensä	21 411	23 616

Laskelma hautainhoitorahaston hoitovastuiden määrästä tilinpäätöspäivänä

Lahti	2018	2017
Toimintakulut	484 042	505 368
/Hoidettavien hautojen lkm	5 220	5 401
=Yhden haudan laskennallinen hoitokustannus	92,73	93,57
*Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	14 119	12 932
Laskennallinen hoitovastuu	1 309 232	1 210 038

Nastola	2018	2017
Toimintakulut	59 621	63 183
/Hoidettavien hautojen lkm	618	646
=Yhden haudan laskennallinen hoitokustannus	96,47	97,81
*Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	1 477	1 369
Laskennallinen hoitovastuu	142 493	133 898

Laskelma hautainhoitorahaston yli- tai alikatteisuudesta

Lahti	2018	2017
Taseen loppusumma	1 279 274	1 353 417
-Laskennallinen hoitovastuu	-1 309 232	-1 210 038
+Yli/-Alikate	- 29 958	143 380

Lahden hautainhoitorahaston alikate on 30 000 euroa.

Hautainhoitorahastot

Nastola	2018	2017
Taseen loppusumma	7 834	107 203
-Laskennallinen hoitovastuu	-142 493	-133 898
+Yli/-Alikate	-134 660	-26 695

Nastolan hautainhoitorahaston alikate on 135 000 euroa

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Laskennallinen eläkevastuuvajaus – Lahti**

Seurakunnat vastaavat yhteisvastuullisesti Kirkon eläkelain (KiEL) mukaan määräytyvistä eläkesitoumuksista. Eläkesitoumuksista aiheutuvaa vastuuta voidaan arvioida jakamalla hautainhoitorahaston maksamat palkat (336 762 €) koko kirkon palkkasummalla (497 714 106 €) ja kertomalla näin saatu luku koko kirkon eläkevastuuvajauksella (3 208 462 000 €).

Hautainhoitorahaston laskennallinen osuus kirkon yhteisestä eläkevastuuvajauksesta on 2,17 miljoonaa euroa (2,08 milj. € 2017).

Laskennallinen eläkevastuuvajaus – Nastola

Eläkesitoumuksista aiheutuvaa vastuuta voidaan arvioida jakamalla hautainhoitorahaston maksamat palkat (38 384 €) koko kirkon palkkasummalla (497 714 106 €) ja kertomalla näin saatu luku koko kirkon eläkevastuuvajauksella (3 208 462 000 €).

Hautainhoitorahaston laskennallinen osuus kirkon yhteisestä eläkevastuuvajauksesta on 0,25 miljoonaa euroa (0,24 milj. € 2017).

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja
tilinpäätösmerkintä

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA PÄIVÄYS

Lahdessa 7. maaliskuuta 2019

Kari Eskelinen, kirkkoherra
Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja

Hannu Sarikka, hallintojohtaja

Yhteisen kirkkoneuvoston jäsenet:

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lahdessa 18. maaliskuuta 2019KPMG Oy Ab
TilintarkastusyhteisöEsko Säilä
JHT, HT

Kirjanpito- ja tositteita koskevat
luettelot ja selvitykset

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

Pysyvästi säilytettäviä kirjanpito- ja tasekirjoja ovat sidottu tasekirja ja tilintarkastuskertomus.

Määräajan säilytettävät kirjanpito- ja tasekirjat:

- päiväkirja
- pääkirja
- talousarviovertailu
- tuloslaskelma
- tase
- tase-erittelyt ja muut tilinpäätösasiakirjat
- palkkakirjanpito.

Kirjanpito- ja tasekirjat säilytetään paperitulosteena tilivuoden ajan taloustoimistossa, josta ne tilinpäätöksen tultua hyväksytyksi siirretään Lahden seurakuntayhtymän päätearkistoon. Päivä- ja pääkirja arkistoidaan pdf-tiedostoina asianhallintajärjestelmään.

LUETTELO TOSITTEIDEN LAJEISTA

Kassa- ja muistiotositteet

AB	Automaattikirjaus
K1	Kirjanpitoliihtymä, tarj.laskut
K2	Kirjanpitoliihtymä, verokäsittely
K3	Kirjanpitoliihtymä
K4	Verkkomaksut
PK	Kassajärjestelmä
SA	Kipan muistiotosite/pääkirjatosite
SE	Sisäiset erät (vyörytys)
SK	Seurakuntatalouden muistiotosite/pääkirjatosite
SN	Kolehdit muistiotosite
SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite
SZ	Peruutusmuistiotosite
TO	Tiliote
T1	Maksuliikenneohjelman tiliointi
ZA	Tilin avaussaldo
ZM	M2 Kirjanpitoliihtymä
ZY	Yhdistyvät seurakunnat

Käyttöomaisuus

AA	Käyttöomaisuus kirjaus
AF	Poistokirjaukset
AI	Investointituet käyttöomaisuus
AM	Käyttöomaisuuden myynti
AZ	Purku käyttöomaisuuteen

Myyntilaskut

AV	Diakonia-avustusten ”kuittaustositteet”
----	---

Kirjanpito- ja tositteita koskevat
luettelot ja selvitykset

DA	Asiakastosite
DG	Asiakkaat — hyvitys
DP	Perintätoimiston suoritukset (viite- ja tilitysaineistot)
DR	Asiakkaat — lasku
DV	Viivästyskorkolasku
DZ	Asiakkaat — maksukirjaus
M1	Liittymälaskut (Prime ja Status)
M2	Liittymälaskut (Prime)
M3	Liittymälaskut (Haahtela)
MV	Maksuvapautuksen ”kuittaustositteet”
RV	Laskun siirto
ZD	Luottotappio

Ostolaskut

KA	Toimittajatosite
KG	Toimittajat — hyvitys
KR	Toimittajat — lasku
KZ	Toimittajat — lasku
TM	Matkalaskut — ostoreskontra

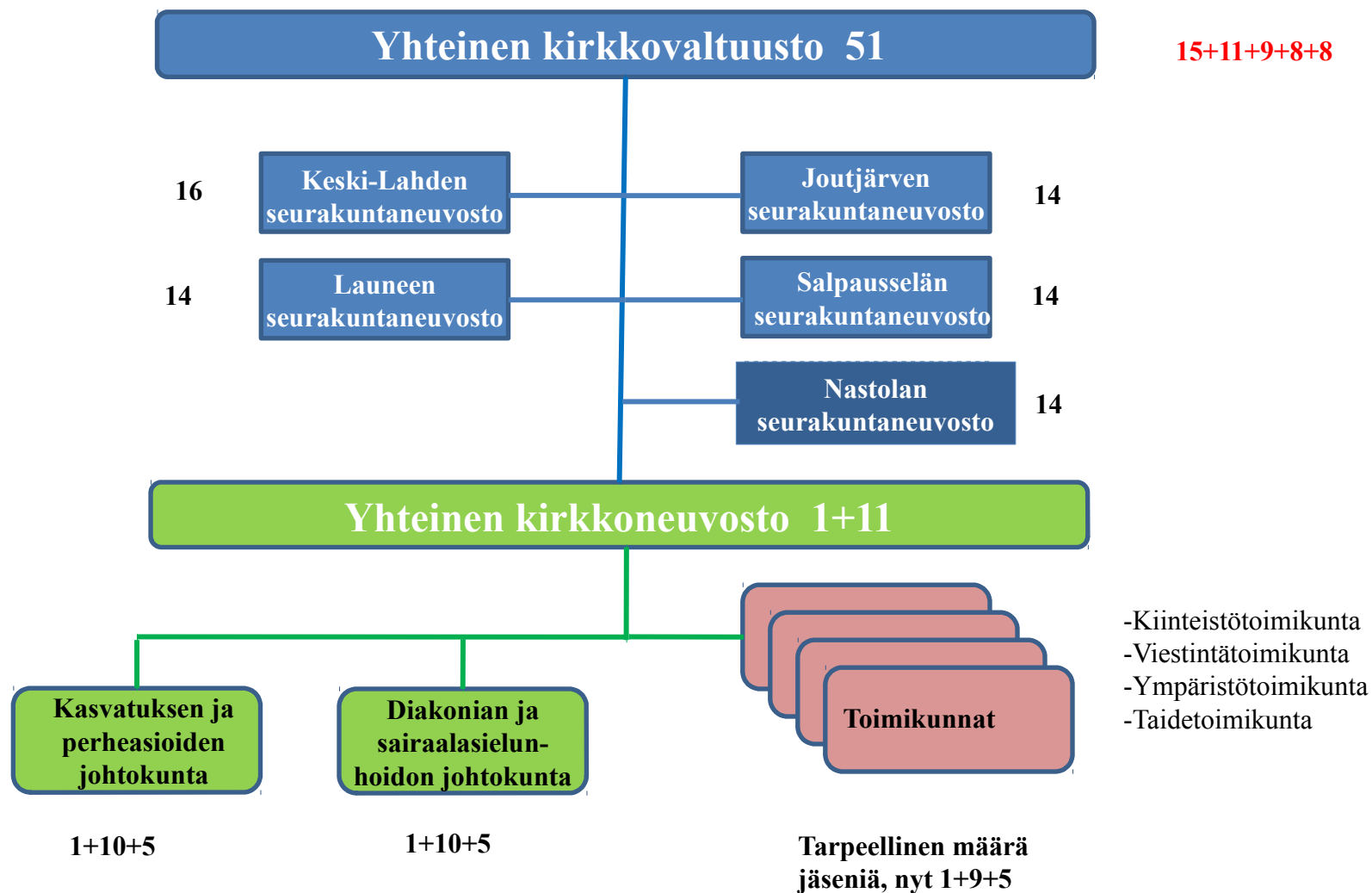
Palkat

PV	Lomapalkkavaraus
P1	Palkat — verokäsittely

Ostolaskut ja muut KIPAN tekemät tositteet säilytetään sähköisenä Kirkon
Palvelukeskuksen SAP järjestelmässä.

Lahden seurakuntayhtymän tekemät tositteet säilytetään sähköisenä Kirkon
Palvelukeskuksen SAP järjestelmässä. Lisäksi ne säilytetään tilivuoden ajan
taloustoimistossa, josta ne tilinpäätöksen tultua hyväksytyksi siirretään Lahden
seurakuntayhtymän päätearkistoon.

S e u r a k u n t a v a a l i t

Luottamushenkilöpaikkoja n. 190, lisäksi varajäsenet

YHTEINEN KIRKKONEUVOSTO

YKN:n PUH.JOHTAJA

HALLINTOJOHTAJA

24 Diakonian ja sairaalasielunhoidon
yksikkö

72 Kasvatuksen ja perheasioiden
yksikkö

22 Päijät-Hämeen keskusrekisteri
Toimistoyksikkö

Hallintotoimisto
- henkilöstöhallinto
- IT-aluekeskus

12

Taloustoimisto

5

Leirikeskusyksikkö

28

Hautaustoimi

21

Kiinteistötoimi

56

Viestintätoimisto

5

Yhtymä 245

Seurakunnat 90

Yhteensä 335

Kausityöntekijöitä kesällä n. 100